SOSYALİZM DAVASINA HAYATLARINI KOYDULAR. ANILARI YAŞIYOR, MÜCADELELERİ BAYRAĞIMIZDIR.

Türkiye Komünist Partisi (TKP)nin kurucu ve önderleri ONBEŞLER, burjuvazi Anadolu'da iktidarını kurduktan sonra Kurtuluş Savaşı'na katılma girişiminde bulunmanın cezasını hayatlarıyla ödediler. Tarihin onlara dayattığı büyük misyonun bu şekilde son bulması, Türkiye Komünist hareketinin daha sonraki gelişiminde ağır bir miras olarak günümüze dek kendini acı acı hissettirecektir.

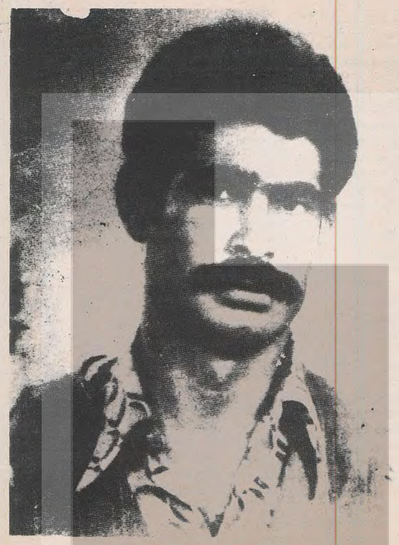

BOZAN KARA (1945 - 1979)

Adana'da: Güney Sanayi, Bossa, MNS direnişleriyle Finans-Kapital tahakkümüne; Gaziantep Kirgiz köyünde: Toprak işgalleriyle Toprak Ağalığı ve Tefeci-Bezirgân karanlığına karşı halkının en önünde vuruştu. 19 Nisan 1979 günü kahpece pusuya düşürülerek kurşunlandı.

Gençliğimiz, Genç Osman'dan Resneli Niyazi'ye, oradan Kuvayımilliye'ye ve 27 Mayıs devrimcilerine kadar uzanan bir çizgide, Pir Sultan'ların ruhuyla yoğrulmuş isyancı bir geleneğin miraçsıyıdı. Gençlik 1960 sonrası Sosyalizme ulaşırken, bu geleneksel yapısını nitelikçe dönüştürememiş, modern işçi sınıfı devrimciliğine, antika isyancı karakteriyle soyunmuştur. İhtilâlci öfke, mücadelenin sınırlarını kendi sosyal karakterine uygun bir şekilde silâhla çizdi ve hareket bu sınırlar içinde sıkıştı. 12 Mart mağlubiyeti işte böyle bir sosyal gerçekliğin mağlubiyeti oldu. Kızıldere'ler ve Nurhak'lar strateji değil, önlemi alınmamış geleneksel isyancı yapının kaçınılmazca vardığı son konaklardı. İhtilâlci sınıfsızlık mücadeleye kendi kuralına göre atılmış, sosyal karakterinin hakkını vere vere döğüşmüş ve yine kendi kuralına göre mağlup olmuştu.

Türk ve Kürt Halklarının Bağımsızlık ve Sosyalizm Mücadelesinin Bayrağı

Ala Tekoşina Gelen Turk u Kurd ya Serxwebun u Sosyalizme

PARTİZAN YOLU

Sosyalist

	Fiyatı	Yıllık abonesi
Türkiye	20 lira	240 lira
Almanya	2 mark	24 mark
Fransa	5 frank	60 frank
İngiltere	50 peni	6 pound
İsveç	5 kron	60 kron
Lübnan	1 lira	12 lira

Yazışma adresi: Box 5034 16 374 Spånga Sweden

Tüstav Arşivi
Orhan SİLİER
Bağışı

PARTİZAN YOLU

Sosyalist

DÜŞÜNCE VE DAVRANIŞ BİRBİRİNDEN AYRILMAZ

Aylık Siyasi Gazete ● Kurucusu: Dr. HİKMET KIVILCIMLI ● Yıl: 2 ● Sayı: 5 ● Mayıs 1983

Yeni Partiler ve Seçim Yasaları

«DEMOKRASİ»YE DÖNÜŞ ALDATMACASI

SOSYALİST'in bundan önceki sayısında "12 EYLÜL SONRASINA GEÇİŞ HAZIRLIKLARI" başlığı altında yayınladığımız yazıda Türkiye'nin yeni bir siyasal döneme geçiş hazırlıkları içine sokulduğunu, dönemin özellikleriyle birlikte açıklıyor ve 24 Ocak Tedbirleri adı verilen ekonomi-politikanın mimarı Turgut Özal'ın istifası, Anayasa etrafında oluşturulan icazetli "tartışma" ortamına karşı da devrimci ortammızın dikkati çekiliyordu.

"12 Eylül 1980 uluslararası ve yerli Finans-Kapitalin kuklası faşist cuntanın işbaşına getirilmesinden bu yana iki yıl geçti. Eli kanlı yönetim iki yıldır sermayenin önlerine koyduğu programı büyük bir sadakatle uygulamakta kusur etmedi. Faşist devlet terörü ve görülmemiş boyutta soygun çarkları, çileli Türk ve Kürt halklarını, onların öncülerini ezmek, yok etmek ve soymak için vargücüyle çalıştırıldı... Faşist diktatörlük... aşağıdan 24 Ocak ekonomisi, yukarı-

Devamı 2. sayfada

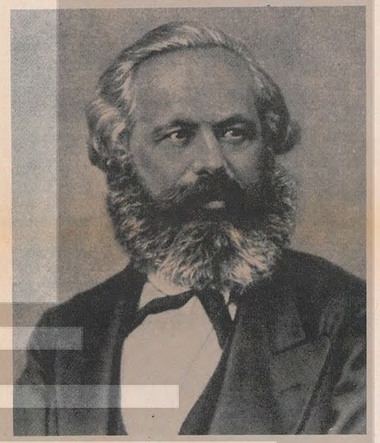

KAPİTAL'in yayınlandığı sıralarda Karl Marks

«Adı ve eseri yüzyıllar boyunca yaşıyacaktır»

İşçi sınıfının büyük ustası Karl Marks bundan 100 yıl önce 14 Mart 1883 günü hayata gözlerini yummuştur. Devrimci yoldaşlığın eşsiz örneğini veren Engels'in Marks'ın mezarı başında yaptığı konuşmayı iç sayfalarımızda vererek, tek bir insan olmuş bu iki büyük önderimizi birlikte anıyoruz.

(Yazısı 12. sayfada)

ADAM KANDIRMAK İSTEMİYORUZ

Dr. Hikmet Kıvılcımlı

Bu konuda daha pek çok konuşacağız.

Tartışma için tartışma olmaz:

Sosyalistler arası yığınla tartışma problemleri var. Bu tartışmalarda falan veya filân kişiyi yahut feşmekân kalabalığı, her ne pahasına olursa olsun "kandırıp" kendi yanımıza çekmek SOSYALİST'in harcı değildir.

Elbet birbirimizin karşılıklı tezleri varsa, onları açık, duru ve kesin biçimleri ile ortaya koyacağız. Bütün o eleştiri, özeleştiri, tartışma çabalarımız hiç bir zaman eleştiri için eleştiri, tartışma için tartışma olmayacaktır.

Düşünce: Davranışı tökezletmemek için yolu aydınlatmak demektir. Eğer herhangi bir düşünce, yolu aydınlatacak yerde gözümüze sıkılan bir projektör gibi bize atacağımız her adımı şaşırtıyorsa, o düşünce istediği denli "parlak" olsun, iş yapmak isteyenleri kandıramaz, ayartamaz, tökezletemez, sapıttıramaz.

Burjuva Aydını bireyci kariyerist olur:

Hiç unutmayalım. Sosyalizmimiz: (Antika + Modern) Toplum soysuzlaşmalarının yıkıntıları ortasında, büyük çalışkan yığınlarımızdan kopuk bir Aydınlar hamamında ses yarışına çevrilmek isteniyor. Soyut kavramlarla maç talimi olmaktan kurtulamıyor.

Aydın kimdir? Hepimiz oradan, Aydın saflardan geldik. Ama ardımızdaki köprüleri atarak. Yoksa, sayımız sürümüze bereket istediğince kabarık olsun, kalitece Aydın: Burjuva toplumu egemen kaldıkça, iliklerine dek BİREYCİ Burjuva Aydını'dır. Burjuvazinin Aydına yüzlerce yıldan beri "Düşünce", "Doğru", "Ülkü" diye bütün yutturdukları; eğer "Düşünce" ise: Derebeği veya Burjuva düşüncesi'dir; "Doğru" ise: Egemen sınıflar için doğru'dur; "Ülkü" ise: İşveren sınıfının ülküsü'dür.

Yüzlerce yıllık Tarihin, onlarca yıllık Ömürün aydın kafalara doldurup taşırttığı moloz ve kariyerist (külâh kapıcı) düşünceler ve sa-

Devamı 15. sayfada

CEPHE SORUNU - 3

Daha önceki sayılarımızda "CEPHE SORUNU"nu ele alırken, bir yıl kadar önce meselenin iki kanaldan gündeme getirildiğini belirtmiş ve bu durumu şöyle değerlendirmiştik:

"Her iki öneri de, yaklaşımları farklı farklı da olsa, meseleyi İKTIDAR boyutunda ele almaktadırlar. 12 Eylül darbesi öncesi, bırakın iktıdar boyutunda, herhangi bir asgari müştereklikte bile yanyana gelmeme konusunda ısrarlı olan ve hattâ rekabetçi grup mantığı ile işi çatışmalara kadar vardıran devrimci ortammızda.... bugün "CEPHE" ve "BİRLİK" sorununa, hem de İktıdar alternatifi yaratma boyutunda yaklaşmada bazı adımların atılması gerçekten umut verici bir gelişmedir. Ancak, dune kadar hiç yanından geçilmeyen, geçilse bile olağanüstü başarısızlıkla dolu bir sorunun bugün gündeme girmesi konusunda, hem: kendi militanlarımızın soruna yaklaşmada daha duyarlı olabilmeleri, hem de: önerileri yapan siyasetler ile aramızdaki ilişkilerin sağlam bir zeminde başlayıp geliştirilebilmesi açısından, daha baştan göze batırmayı gerekli bulduğumuz bazı noktalar olacaktır." (SOSYALİST, Sayı 2).

Ve "Sağlam zemin"i yaratacak noktaları üç ana başlık altında incelemeye başlamıştık:

İlk olarak, herhangi pratik adımlar atılmazdan önce, "Geçmiş Değerlendirmesi" üzerinde anlaşmaya varılması şarttır. PARTİZAN YOLU, kendisinden başlamak üzere, geçmişin sağlıklı bir değerlendirmesini ve acımasız eleştiri ve özeleştirisini her zaman en önemli mesele olarak önüne koyuyor. Oysa:

"Cephe konusunda bize gönderilen her iki öneri, sonuç olarak bazı meselelere doğru yaklaşımlar göstermesine rağmen, geçmişle ilişki içerisinde, nedenleri ortaya koyma açısından ayaklar havadadır. Önerilerini bize ileten devrimci siyasetlerin, kendisinden başlamak şartıyla neden - sonuç ilişkisi içerisinde bir geçmiş değerlendirmesi yoktur." (a.y.).

İkinci ve üçüncü noktalar ise, bu genel "Geçmiş değerlendirmesi"nin daha özel bazı temel konularını içeriyor.

"CEPHE SORUNU - 1" yazımızda meseleye şöyle bakıyoruz:

Devamı 13. sayfada

Sosyalist

YAŞASIN 1 MAYIS

1865 yılı, Amerikan ekonomisinde ve siyasal yaşantısında yeni bir dönemin başlangıcıdır. Çünkü bu yıl, dört sene süren ve kapitalizm ile kapitalizm-öncesi üretim biçimlerini karşı karşıya getiren İç Savaş'ın (Kuzey - Güney harbinin): Kuzey, yâni kapitalizm lehine bittiği, ekonomide sanayileşmeye, siyasi plânda köleciliğin tasfiyesiyle birlikte özgürlüğe ve demokrasiye yönelik bir atılımın eşiğine gelindiği bir yıldır.

1874 yılında, kölelik bağlarından kurtarılan ve yedek işsizler ordusu oluşturan Güneyli zenciler gerekçe gösterilerek, işçi ücretleri 4 eyalette birden düşürüldü. 13 Ocak 1874 günü ücretlerin 4 eyalette birden düşürülmesi, New York'ta yüzlerce işçinin yaralanması ve tutuklanmasıyla sonuçlanan büyük işçi gösterilerine neden oluyordu. Yüzü aşkın işçinin katledildiği Misisipi'nin doğusunda patlak veren direniş aynı nedenlerle gerçekleştirilmiş, bunu Pensylvania kömür madeninde 10 işçi liderinin idamı ile sonuçlanan ayaklanma ve yine 12 kişinin öldürüldüğü demiryolu işçileri grevi takibetmişti. İşçi sınıfı hareketi, Tompkins meydanında, Pensylvania madenlerinde kan ve ateşi yaşıyarak çelikleşiyordu.

Bu mücadelelerden edinilen deneylerin ışığında, 1884 yılında Şikago'da toplanan İşçi Kongresi, 8 saatlik işgünü için genel direniş kararı aldı. 1885 yılında Washington Kurultayı'nın da onayladığı bu karar; 1 Mayıs 1886 tarihinde Şikago, Cincinati, San Fransisko, Saint Louise, New York şehirlerinde 5.000'in üzerinde işletmede üretimin durdurulmasıyla uygulanıyordu. 3 Mayıs 1886 günü, Şikago'da bulunan Mc Cormick-Harvester fabrikası önünde toplanan işçilere açılan ateş sonucu 4 işçi öldü, yüzlercesi yaralandı. Ertesi gün, bu katliamı protesto etmek için Highmarket meydanında toplanan işçilerle polis arasında, bir ajan-provokatörün patlattığı bombayla başlıyan çatışmalar çıktı. Olayın ertesinde yüzlerce işçi tutuklandı. Tutuklanan işçilerden 8 tanesi hakkında kasten adam öldürmek suçundan idam cezası isteniyordu. Bu tutuklulardan bir tanesi kaçmayı başardı. 7 tanesi ise idama mahkum edildi. İnfaz 11 Kasım 1887 günü yerine getirildi.

1889 yılı İKİNCİ ENTERNASYONAL'in Kuruluş Kongresi, tüm ülkelerde 8 saatlik işgünü için büyük bir uluslararası gösteri yapılmasını kararlaştırdı. Amerikan işçilerinin birkaç yıl önce 1 Mayıs'ta yürüttükleri mücadelenin anısına, bu gösterilerin tarihi 1 Mayıs 1890 olarak belirlendi. İkinci Enternasyonal'in 1891 Kongresi, 1 Mayıs'ların artık işçi sınıfının Birlik ve Savaş günü olarak her yıl kutlanması kararını aldı.

O gün bu gündür, 1 Mayıslar yüzmilyonlarca işçi tarafından her yıl büyük gösterilerle kutlanmaktadır.

"DEMOKRASİ"YE DÖNÜŞ ALDATMACASI

1. sayfadan devam

dan faşist cuntanın "Kanun benim" politikasını en küçük bir tartışmaya dahi izin vermeden uyguladı...

"Ancak son birkaç aydır politik ortamda izlenen bu çizgiye "aykırı" bir hareketlenme sözkonusudur... Bugün devrimcilere yaşama hakkı bile verilmiyor. Ancak siyasi arenada ilerici - gerici cepheler oluşturuldu... Dünün gangsterleri, bugünün cunta uşağı sendikacıları işçi sınıfının öncü savaşçıları kesildiler. Türk-İş emeğin cesur savunucusu pozunda. "Ekmek ve Özgürlük" diye bağırıyor. Bütün "İlerici Cephe" Anayasaya saldırıyor. En temel hak ve özgürlükler ortadan kaldırıldığı için lânetler yağdırıyor. Ama bütün bunların legal gazete ve dergilerden, ya da Danışma Meclisi kürsüsünden nasıl olup ta "özgürce" yapılabildiğini görmezden geliyor." (SOSYALİST, Sayı 3-4).

Bugün "Geçiş Hazırlıkları" adını verdiğimiz bu dönemin ikinci aşamasına gelinmiş bulunuyor. Yukarıda kısaca belirttiğimiz gibi, çıkardıkları yasalarla Devleti tüm kurum ve kuruluşlarıyla yeniden organize eden faşist diktatörlük şimdi de "Partiler Yasası" ve "Seçim Yasası" adını verdikleri tedbirlerle geleceğin siyasal ortamını tam anlamıyla kontrol altına alabilmenin çerçevesini çizmeyi gerçekleştiriyorlar.

"Partiler Yasası" geçen aylarda kukla Danışma Meclisi'nde görüşülüp tasarı üzerinde anlaşma sağlanmış ve Konsey adı verilen faşist generaller çetesine onaylanmak üzere gönderilmişti. Danışma Meclisi'nde görüşülürken, Kocaeli üyesi Feridun Güray'a bile "Partilerde ve dolayısıyle ülkede zenginler hakim olacak" dedirtebilecek yapıda olan tasarının içeriğini yine kendi boyalı yayın organlarından kısaca takibedelim:

"Yeni Siyasal Partiler yasa tasarısının eski yasalardan farklı olan hükümlerinin önemli bir bölümü, yeni Anayasa'dan kaynaklanıyordu. Anayasanın gençlik ve kadın kollarını kalıdıran, üniversite öğretim üyesi ve öğrencilerine parti üyeliğini yasak eden, sendika ve meslek kuruluşlarıyla işbirliği yollarını tıkayan sınırlandırmaların Partiler Yasasına yansıması da doğaldır... Yeni tasarının Anayasadan kaynaklanmayan kısıtlamalarının başında, partilere hazine yardımı konusu vardı. Eskiden partilerin devletten yardım almaları yasa ile öngörülmüştü. Yeni tasarı yalnız bunu değil, aynızamanda partilerin kredi alma olanaklarını da kaldırıyordu. Eskiden bir partinin seçimlere katılabilmesi için 15 ilde örgütlenmiş olması yeterli sayılırken, şimdi bu sayı 34'e çıkartılmakta idi." (YANKI, 20 Şubat 1983).

Faşist diktatörlüğün siyasal ortamı kontrol mekanizmalarından biri olan "Partiler Yasası" şimdi de "Seçim Yasası" adı verilen uygulama ile takviye edilecek. Kukla Danışma Meclisi Anayasa Komisyonu tasarı üzerinde çalışmalarını tamamlayıp Meclis Başkanlığına iletti gün (18 Nisan 1983) bir basın toplantısı yapan Komisyon başkanı Orhan Aldıkaçtı tasarının özü ile ilgili şunları söyledi:

"Yaptığımız seçim sisteminin adı yok. Bizimkine barajlı D'Hondt sistemi diyebiliriz... Partilerin meclise girebilmesi için Türkiye genelindeki oyların % 10'undan fazlasını alması gerekiyor. Partiler ayrıca, seçim bölgelerinde o ilin çıkaracağı milletvekili sayısının seçmen sayısına bölünmesiyle elde edilecek seçmen sayısını aşamazsa milletvekili çıkaramıyacaklardır."

Gerici Finans-Kapital cephesi 12 Eylül 1980 öncesi bol koalisyonlu ve bunalımlı dönemden gerekli dersi çıkararak gündeme sokmaya çalıştığı bu önlemlerle, önümüzdeki dönemin parlamentosuna ancak iki büyük partinin girmesi şartlarını oluşturmaktadır. Bu konu ile ilgili tespitlerimize geçmeden önce, olayın daha anlaşılır olabilmesi için, 12 Eylül faşist darbesi öncesinde siyasi ortamı oluşturan partilerin yapısına kısaca bir göz gezdirerek işe başlamayı uygun bulduk.

«CHP'YE KISA BİR BAKIŞ:

CHP, Kuvaymilliye mücadelesinin tozu dumanı arasında doğdu. Kurtuluş Savaşı'nın dinamiğini bütün boyutları ile bünyesinde sentez etti. Kurtuluş Savaşı, öz olarak bir Burjuva Devrimi idi.

Ama melez bir Burjuva Devrimi. Çünkü, Ordu Gençliği Vurucu Güç olurken, bu sosyal devrimin hamuruna, kendi Tarihsel Devrimci karakterini kattı. Hatta, hamuru bizzat yoğuran devrimin öncülüğünü fiilen yürüten bu sosyal eğilim oldu.

Osmanlı Derebeyi Devleti, 1908 Meşrutiyet Devrimi ile derin yara almış, 1919 Burjuva Devrimi ile batgun düşer. Osmanlı Sosyo-Ekonomik ve Politik yapısı, kendisini "Devletin ve Memleketin" tek sahibi, "Koruyucusu" gören Devlet Sınıflarının (özellikle "Seyfiyye": Ordu ve "İlmiyye": Üniversite'nin) bu tür ileriye atılışlarını geleneksleştirmiştir. Dikkat edilirse, Osmanlı ve daha sonra Türkiye toplumunun çıkmaza girdiği momentlerde, Devletin bizzat parçası, aracı olan bu güçlerin, müdahale ederek, tıkanmış olan ilişkilere açıcılık ettiği örneklerle görülebilir. Bütün Ortadoğu ülkelerinde sözkonusu olan — ve üzerine uluslararası politikalar inşa edilen — bu aksiyon geleneğini harekete iten sosyal neden, modern bir sınıf eğilimi değil, antika sermaye düşmanlığına dayalı "Devleti Kurtarma" karakteridir. Ne var ki, "Sınıflardan bağımsız" bir görüntü veren bu ileri atılış, netice olarak, sözkonusu tarihsel dönemeçte, sosyal kanunların gelişmeye veya iktidara aday ettiği en güçlü ve örgütlü sınıfın programı önündeki engelleri yıkmaktan, ona yol açmaktan öteye gidemez. İŞTE KURTULUŞ SAVAŞINDA İŞLEYEN MEKANİZMA BUDUR. Burjuvazi, Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyetlerinde teşkilâtlı idi. Ordu Gençliğinin sınıfsız (programsız) geleneksel ve kendiliğinden atılganlığı bu örgütün güdümüne sokularak devrimin vurucu gücü edildi. Yaşanan Tarihsel ve Sosyo-Ekonomik koşulların harekete geçirdiği geleneksel potansiyeli Devrime zorlayan sınıf, Anadolu Burjuvazisi oldu. Sonuçta, Osmanlı toplumunun 1919'larda içine düştüğü sosyal tıkanıklık Tarihsel Devrim kılıcı ile çözülmüş oldu. SORUNUN CAN ALICI NOKTASI BURADADIR. Bu orijinalite, Türkiye'deki tüm Burjuva Devrimlerinde ve diğer altüstlüklerde de izlenebilir. 1908 Meşrutiyet Devrimi, 1960 Politik Devrimi, 1971 9 Mart ve 12 Mart askeri müdahaleleri, esas olarak aynı MODERN SINIF - VURUCU GÜÇ dinamiğinin gerçekliğini yansıtır: Bir yandan kendi hareket nedenleri ve kanunlarına sahip geleneksel aksiyon gücü, diğer yandan da bu kendiliğindenliği kontrol altına alıp güden gelişmeye açık ve en örgütlü sınıf...

Tarihsel Devrimci geleneğin temsilcisi Mustafa Kemal'in etrafını Anadolu'da Taşra Burjuvazisi ve Tefeci-Bezirgân sınıfın kimi hoşnutsuz kesimleri sardılar. Cumhuriyet rejimine damgasını vuran bu sentez oldu.

CHP, başta da belirttiğimiz gibi, böyle bir sentezin neticesinde doğdu ve gelişti. Kurtuluş Savaşı'nın kazanılmasından sonra Osmanlı Devletinin yerine, yeni Burjuva Devletinin geçirilme sürecine girildi. Savaşı güden sosyal ve sınıfsal eğilimler, yeni devletin kuruluşuna damgalarını basarken, siyasi örgütlenmelerini CHP ile yaptılar. CHP "DEVLET PARTİSİ" olma özelliğini işte böyle kazandı.

BÖYLECE PARTİ BİR YANIYLA KUVAYMİLLİYE RUHUNU TEMSİL EDERKEN, BİR YANIYLA DA BÜNYESİNDE GÜDÜCÜ SINIFIN ELEMANLARINI BARINDIRDI. CHP'NİN TARİHİ İŞTE BU İKİLİ YAPININ EVRİM TARİHİDİR. Kuşkusuz bu evrim kör tesadüflerle olmadı. Türkiye'nin sosyo-ekonomik yapısı ve Sınıf ilişkileri değiştikçe CHP de sarsıldı, doğurdu, battı, çıktı. AMA BİR ŞEY HİÇ DEĞİŞMEDİ: SON TAHLİLDE CHP HEP BİR "DEVLET PARTİSİ" OLARAK KALDI. Ve bu yapısı ile, Türkiye toplumunun gelişme dinamiğinin orijinalitesine uygun bir politik misyon üstlendi. Finans-Kapital egemenliğinin yerleşme süreci olarak değerlendirebileceğimiz 55 yıl boyunca, CHP hep "GELİR - DÜZELTİR - GİDER" bir "GEÇİŞ" partisi oldu. CHP'NİN BU KARAKTERİNİ ANLAMAK, "SOL' KANAT" MUHALEFETİNİN YAPISINI KAVRAYABİLMEK İÇİN ANAHTARDIR.

Şu ana kadar biraz şemalaştırarak anlattığımız CHP olayına somut tarih içinde ve daha yakından bakılırsa sorun daha anlaşılır olabilir.

Başta da belirttiğimiz gibi, Kurtuluş Savaşında güdücü sınıf Anadolu Burjuvazisi idi. Ama bu sınıf, savaştan sonra umduğunu bulamadı, bulamazdı. Çünkü, 20.ci yüzyıl yaşanıyordu ve uluslararası Finans-Kapital, Emperyalist ilişkileri tüm kapitalist, yarı-kapitalist ülkelere yaymış, Serbest Rekabetçi dönemi dünya ölçüsünde fiilen kapatmıştı. Hangi ülkede olursa olsun, kapitalistleşmek uğruna atılan her taş, ister istemez Finans-Kapital kuyusuna düşüyordu.

Osmanlı toplumu zaten Tefeci-Bezirgân ilişkilerin Doğu toplumlarına has o ayrı gelişkinliği nedeniyle kendi Kapitalist gelişimini baltalamıştı. Melez Burjuva Devrimi Emperyalist çağa rastlayınca, Serbest Rekabetçi bir kıpırdanış büsbütün hayal oldu. Bu nedenle, savaştan sonra uygulanan Ekonomi-Politikalar hiç bir zaman "Milli Burjuva" yetiştirmek anlamına gelmedi. Dünya, ekonomik sınırların ortadan kalktığı bir sürece girmişti. Büyük Sermayenin Misak-ı Millisi kalmamıştı. Daha doğru bir ifade ile: Milli ve Gayrı-Milli ayrımı anlamını yitiriyordu. "Her mahallede bir milyoner" yaratma felsefesi, Devlet eliyle Finans-Kapital yetiştirmek anlamına geliyordu. Kapitalizm, Türkiye'de en gerici biçimiyle, Tekelci Devlet Kapitalizmi yoluyla geliştirildi. "BATILILAŞMAK" ve "ÇAĞDAŞ UYGARLIK DÜZEYİ"ne ulaşmak prensipleri: Kapitalistleşmek, yani uluslararası Finans-Kapital cephesine üye yazılmak demekti. "HER ŞEY VATAN İÇİN" parolası "HER ŞEY ŞİRKETLER İÇİN" parolasına dönüştü.(...)

Gelelim CHP'ye. Bu prensipleri savunma ve hayata geçirme görevi, dönemin tek partisi olan CHP'nindi kuşkusuz. CHP "DEVLETİN VE MEMLEKETİN SAHİBİ" olmanın verdiği güçle, Devletin bu tüm imkânlarını "Devletçilik" politikası adı altında bir avuç Finans-Kapitalistin arpalığı haline dönüştürdü. Üstelik Kuvaymilliyeciliğin Finans-Kapitale manivela edilişi demek olan böyle bir "Devletçilik" anlayışı "Devrimcilik" diye yutturuldu. Bugün hâlâ özel sektöre karşı KİT'leri — Kamu İktisadi Teşekküllerini — savunmanın "Devrimcilik" zannedilmesi, kısmen buradan kaynaklanır. Bu gelişmeler sonunda devran CHP için ister istemez tersine döndü. Partinin sözde sınıf tanımaz geleneksel güçlerin eğilimleri ile donatılmış yapısı, gelişen egemen sınıf ve zümreye dar gelmeye başladı. Finans-Kapital ve ezeli müttefiki Tefeci-Bezirgânlık, daha rahat ve geniş bir hareket alanı istiyordu. Toprak Ağalığının İsmet Paşa'nın çıkarttığı Toprak Reformuna kabaran öfkesini arkasına alan Finans-Kapital diklendi. CHP'ye, daha doğrusu CHP'nin Devletlü eğilimine, "Devletin ve Memleketin biricik sahibi" olmadığını hatırlattı. İş Bankası'nın kurucusu, eski İktısat Bakanı ve Başbakan, Finans-Kapitalin Parti içindeki kolu Celâl Bayar ve büyük toprak ağalarının temsilcisi Adnan Menderes, adeta Finans-Kapital + Tefeci-Bezirgân ittifakını sembolleştirerek CHP'den ayrıldılar ve bu ittifakın doğrudan siyasi temsilcisi olan Demokrat Parti'yi kurdular. (...)

DP'nin doğuşu, CHP'nin yaptığı ilk ciddi doğum ve bir devrin kapanışı oldu. Devlet Sınıfları geleneği, 1923'ten beri ağır bastığı siyasi iktıdarı, yetişmesine bizzat kendisinin zemin hazırladığı güçlere istemiyerek teslim etti. 10 yıl sürecek muhalefet ve "görev" bekleme dönemine girdi. Esasen CHP, açıcılık görevini gördükten sonra bir kenara itilivirme kaderini, günümüze kadar gelen süreç içerisinde daha pek çok defa yaşıyacaktır. Buna en canlı örnek, 27 Mayıs Politik Devrimi ve sonraki gelişmelerdir.

1950'de iktıdara gelen DP, ancak 10 yıl yönetebildi. Türkiye'yi Kore'ye sürmek ve NATO'ya sokmak karşılığında aldığı dış yardımla sağladığı kısmi refah, yarı-sömürgeleşmenin derinleşmesi ile artan yoksulluğu uzun süre gizliyemedi. Enflasyonist politikalar kısa sürede ekonomiyi ciddi bunalımlara düşürdü. Menderes ekonomik bunalımı politik baskı ile aşmaya çalıştı. Üstelik bunu Parlamentoda güçlendiği oranda, muhalefete ittiği güçleri ezerek yapınca, 10 yıl öncesinin hesabını 27 Mayıs ile Yassıada'da vermek zorunda kaldı.

27 Mayıs 1960 ihtilâli, müdahaleci güçlerin "Devleti Kurtarma" geleneğinin bir davranış örneği olduğu gibi, CHP'nin de yukarıda açtığımız işlevinin en iyi gözlenebileceği bir altüstlüktür de.. Ordu müdahalesi bir kere daha sınıfların kendi organizasyonları ile aşamadıkları Sosyo-Ekonomik sıkışıklığın aşılması görevini yerine getirdi. Bu süreçte yönetimin askerlerin elinden alınarak yeniden sivillere verilmesi ise, İsmet Paşa'nın şahsında CHP vasıtasıyla sağlanabildi.

Ordu, 27 Mayıs'ın hemen ertesinde: "Ne zaman gideceği" sorunu ile kuşatıldı. İsmet Paşa iktıdarı sivilleştirme planının uygulanışında baş mimar oldu. 27 Mayıs sonrasında kurulan M.B.K. — Milli Birlik Komitesi — içindeki İnönü taraftarlarına "Ordunun iktıdarı sivillere devretmesi gerektiği" tezi savundurtuldu. "Kalalım, devam edelim" diyen kanat bir hükümet içdarbesiyle tasfiye edilerek, yönetimin sivilleştirilmesinin ilk aşamasına girildi. 1965'teki Demirel iktıdarına kadar gelen İsmet Paşa'nın liderliğindeki bu süreç, Finans-Kapitalin doğrudan iktıdarına geçiş süreci oldu. Bütün bu dönem boyunca CHP, Ordudaki "tepki"lerle Finans-Kapital arasında bir yumuşatıcı tampon işlevi gördü. Kuşkusuz bu arada Finans-Kapital kervanı yürüdü. D.P.T. — Devlet Plânlama Teşkilâtı — kuruldu ve sanayileşme (Antika sermayenin tasfiyesi ve Finans-Kapitalin güçlenme süreci) plâna bağlandı. Plânlı döneme geçildi. Yine işin açıcılık bölümü CHP'ye yaptırılıyordu. Bu arada DP (Demokrat Parti) mirasına her boyutta sahip çıkan AP ve lideri Demirel hazırlandı. Geçiş döneminin faturasını CHP 1965 seçimleri ile ödedi ve AP iktıdar oldu. CHP yine bir kenara itildi. Böylece bu kez İsmet Paşa'nın şahsında "Devlet Sınıfları geleneği" bir kere daha Finans-Kapitale yol açıcılık ederek muhalefete çekildi....

A.P.'YE KISA BİR BAKIŞ:

Doğrudan konumuz açısından yaklaşırsak, AP bir "MUHTIRA PARTİSİ"dir. Bu, Demirel'in her iktıdar döneminde bir Muhtıraya muhatap olmasından dolayı pratikten çıkardığımız bir sonuç değildir. AP'nin bir Muhtıra partisi oluşu kuramsal bir kaçınılmazlıktır. Çünkü bu parti, temsil ettiği sınıf ve zümreler nedeniyle, hem yapı olarak, hem de uyguladığı Ekonomi-Politika ve Siyaset metodları ile her zaman Ordunun tepkisini çeken bir niteliğe sahiptir. 22 aylık Ecevit iktıdarında — ki en az Demirel dönemi kadar bunalımlı bir devreydi — 1 Ocak Muhtırası'nın ve 12 Eylül Darbesi'nin gündeme sokulmayıp Demirel'e karşı yapılması, bir rastlantı değil, adeta sosyal bir zorunluluktu. Tabii burada, ABD Emperyalizmi ve onun uşağı faşist generalierce nihai hedefe varmak için yapılan zamanlamayı hiç bir zaman gözden kaçırmamak gerekir.

AP, 27 Mayıs sonrası Demokrat Parti'nin bir devamı olarak kuruldu. Siyasi arenaya çıktığından bu yana Türkiye'deki (Finans Kapital + Tefeci-Bezirgân) düzenini temsil eden, bu sınıf ve zümrelerin siyasi egemenliğinin aracı olmuştur. Ne var ki, aynı nedenle, sistemin özündeki Antika-Modern sermaye çatışmasını da bünyesinde taşımaktadır. Dolayısıyla, Sosyo-Ekonomik yapıdaki bunalımın derinleştiği her momentte, parti de kendi içinde çalkantılara, hatta bölünmelere sahne olmaktadır.

AP, bir yanıyla büyük toprak ve mülk sahiplerine, eşraf, ağa ve ayan

Kitledir... Komünist Partisi'nin kitleleri güdüşü, bu gerileme döneminde, özellikle siyasi ve devrimci bilinç bakımından Tradünyonizmden tamamıyle ayrılmak mecburiyetindedir. Hazırlık döneminde komünist taktiğini bütün öteki taktiklerden ayırdeden öz nitelik budur: İşçi sınıfının sınıf döğüşünü sırf işçici talepler şeklinde küçültüp boğmamak, proletaryanın tarihsel rolü Sosyal Devrim olduğuna göre, bir böyle devrimde rol alacak bütün sınıf ve zümrelerin özelliklerini birer birer tespit etmek; bu arada tüm alt sınıfların, tüm ezilen ve alt halk tabakalarının geniş hoşnutsuzluğunu ve mücadelesini biricik kurtuluş yolu olan devrimci proletaryanın sınıf kavgası yoluna doğru yöneltmek, bu yöneltişte, işçi sınıfını bütün ezilen yığınlara, egemen sınıfların burjuva bloku karşısında en önde yürüyen, yol gösteren eşsiz bir devrim şampiyonu olarak tanıtmak şarttır. Ancak bu sayededir ki, tüm halk yığınlarının işçi sınıfına ve işçi sınıfının Komünist Partisi'ne olan güveni betonlaştırılır; bu güven temeli üstünde kurulacak olan, Partinin fiili yığın kurmaylığı, günü gelince tüm ezilenleri bayrağı ve kumandası altında toplayabilir ve insanın insanı soyduğu şu sahte düzene, kapitalist rejimi denilen insan emeğini soyduğu kadar israf ta eden anarşiye kesin ve tarihsel bir son verebilir.

"İşte "Yığınları kazanmak" için, Lenin'in Bolşevik Parti'ye bu ruh ile çizdiği "Taktik-Plân" şudur:

"a) HALKIN, BÜTÜN ŞİKAYET VE DÖGÜŞLERİNİ GÜTMEK: En geniş ölçüde ulusal suçlamaları örgütlemek.. Bundan maksat:

"b) İŞÇİYİ BU DÖGÜŞLER İÇİNDE EGİTMEKTİR: İşçi sınıfına SİYASİ BİLİNÇ ancak bütün sınıf ilişkileri içinde döğüşmeyi öğrenmekle gelir. İşçi sınıfına siyasi bilinç kendi içinden çok DIŞARIDAN gelir. Kabuğu içine gömülmemeli.. Fakat;

"c) İŞÇİ SINIFININ BAĞIMSIZLIĞINI KORUMALI: İşçi sınıfı bütün öteki sınıflarla kaynaşmayı bilecek, fakat bu kaynaşmada kendi sınıfsal ve tarihsel niteliğini ve rolünü yitirmek ve zayıflamak için değil, tam tersine bütün öteki sınıflara, proletaryanın tuttuğu yoldan başka çıkar yol, kurtuluş yolu kalmadığını denetmek için.. Şu halde, Parti, daima proletaryanın sınıf bilincini bunaltmayacak ve gölgelendirmeyecek biçimde, işçi sınıfının bağımsız hamlesini kabartılandıracak.. Bunun için:

"d) İŞÇİ SINIFININ: 1) En ufak taleplerini, zamanında sezip güçlü bir şekilde savunmayı ve örgütlendirmeyi bilmeli; 2) İşçilerin kendiliğindenci döğüşlerini derhal tutmalı. Bu suretle günlük kavgalarının büyük devrim savaşıyla olan bağlılığını elle tutulur hale getirmeli.

"Bolşevik "Taktik-Plânı" gerçekleştirecek VASITALAR nelerdir? Birkaç örnek sayalım:

"a) Burjuva PARLAMENTOSUNU ("Millet Meclisi"ni) halka hitabetmek için kürsü gibi kullanmak;

"b) Komünist YAYIN için bütün olanaksızlıklar içinde olanak yaratmak;

"c) Bütün İŞÇİ ÖRGÜTLERİ'nde, legal ve yarı-legal her türlü cemiyet, dernek, sendika ve ilh.da Parti'nin rehberliğini güçlendirmek;

"d) HALK TOPLANTILARI'nı sistematik bir surette canlandırmak ve kazanmak;

"e) GENÇLİGİ, komünist ideoloji ve psikolojisi içinde eğitmek ve ilh. ve ilh.dır." (s.58-62).

Dr.Hikmet Kıvılcımlı, "Taktik Ana Halkası..." kitapçığının son bölümünde "Legalitede Zorluk ve Tehlike" konusunu işlemekte ve en sonunda şu sonuca varmaktadır:

"Buraya dek geçen genel düşünceler hep bir hedefe varmak içindir: KİTLE PARTİSİ olmak.. Köksüz bir kütük gibi kalmamak, kitle ile bağlanmak ve kitleyi idare etmek için, onun güvenini kazanmak lâzım. Bu güven işle, kitle işiyle kazanılır. Demek yığın işi için yığın güveni: yığın güveni için de yığın işi lâzım. Bunlar birbirini doğuran diyalektik sebepler zincirlemesidirler.

"Yığın işi meydan işidir. Burjuvazinin meydan işinden ödü patlar. Burjuvazi hiç bir zaman halk yığınları içinde bizimle boy ölçüşemez. Bilir ki, Kemalizm, kitle ordunu bir teşkilâtlı silâh gücünden, halk tabakalarındaki gaflet ve cehalet üstüne yasınmış bir zorbalıktan başka bir şey değildir. Onun için, Türkiye burjuvazisi, hatta Avrupa'daki "hemcinsleri" kadar olsun, kitlelerin dolambaçlı yollardan kandırılması manevrasına giremiyor. On yıldır böyle bir denemeyi hâlâ göze alamadı ve bir dereceli seçimi de, İş Kanunu gibi hayal edilen bir kuşa çevirdi. Hele yığınların önünde, çoğunluğun tam ve genel hakemliğini istemek cesaretini dünyanın hiç bir burjuvazisi gösteremez. Rusya'da Bolşevizmin 6 ay içinde bütün yığınların güveni ile birlikte iktıdar mevkiini ele geçirebilmesi, böyle, oldukça kusursuz ve genel bir surette çoğunluğun hakemliğine başvurulduğu nazik anda olmuştu. Hatta burjuvazi, kendi şiârları ve gizli maksatları etrafında halkın meydana dökülen bir hareketinden bile yılgındır. Çünkü, çok kere halk, bilinçle olmasa bile, altbilinçle, ezilenlerin o doğal güdüsüyle, burjuva yalanlarına kanacak yerde, kendi yararları doğrultusunda yönelir. Serbest Fırka hokkabazlığında, polisi denize atan, şehri birkaç gün fiilen zapteden ve burjuvaziyi askeri müdahale ile ilân edilmemiş sıkıyönetime mecbur bırakan Yığın hareketi (işçilerle gençlerin hareketi) bunun en canlı ve yakın bir kanıtıdır. Burjuvazi, gizli Komünist işinden, bir gün bunun açık meydan işine karacağını bildiği için korkar. Yoksa, bilse, bizim kırk yıl sırf gizlilik kabuğu içinde kıvrılıp yatacağımızı, Komünist işi umurunda bile olmaz...

"İki rahmetten biri: ya Yığın Partisi oluruz, yahut Partilikten çıkarız. Bunun Türkçede daha güzel bir ifadesi var:

"YA BU DEVEYİ GÜDERİZ; YA BU DİYARDAN GİDERİZ!" (s.77-78).

* * *

Daha önce, "ÖZET"in başında da belirttiğimiz gibi, "YOL" incelemesi 1932-33 yılları Elâzığ Hapishanesi'nde kaleme alınmış ve "bir tartışma platformu olur umuduyla" T.K.P. Merkez Komitesi'ne sunulmuştur. T.K.P. o dönemde III.Enternasyonal'in bir "seksiyonu"dur. İncelemenin, gerek T.K.P. ve gerekse Komintern bünyesinde hiç bir yankı bulmadığı, hatta büyük bir olasılıkla yok edildiği anlaşılmaktadır.

Dr.Hikmet Kıvılcımlı'nın kendisi ise, ondan sonraki 40 yıllık hayatı boyunca, ancak eskiyazı bir nüshasını günümüze ulaştırmakla kalmış, bazı bölümlerini yeni yazıya aktarma girişimleri dışında eserini hemen hiç ele almamıştır.

Oysa Dr.Hikmet Kıvılcımlı, daha sonra, Doğu toplumlarının ve bu arada Türkiye'nin sosyal yapısını ve tarihsel aşamalarını derinliğine ve genişliğine aydınlatan "TARİH TEZİ"ni geliştirecektir. Bu bakımdan, "YOL" eseri, "Tarih Tezi" ışığında kazanabileceği boyuttan mahrumdur.

"YOL"da, Türkiye toplumun yapısı ve yakın geçmişi, ayrıca devrimci mücadelenin stratejik ve taktik sorunları, klâsik olarak etüd edilmekte ve sonuçlara bağlanmaktadır.

Ne var ki, bu kadarıyla bile, Türkiye Komünist hareketi tarafından henüz tümüyle özümlenip aşılmamış olduğu da bir gerçektir.

İŞÇİNİN SESİ'NE KARŞI PARTİZAN YOLU (İNGİLTERE) BİLDİRİSİ

13. sayfadan devam

izin istiyerek dışarı çıkıp onlarla pazarlık yapanların ve onlara: "Sizinle kavga edenler içerdeki anarşistlerdir" diyenlerin içinde bulunuyordu. Yine 1970'te TİP Ankara İl Kongresi'nde devrimci delegeleri içeriye almak istemiyen ve Toplum Polisi çağıran grubun da içindeydi. Daha sonra yurtdışına çıkarak, ideolojik olarak başedemedeği hasımlarına "Ajandı", "Provokatördü" ve ilh. gibi çamurlar atmayı meslek edinmiş bir hareketin içinde yer aldı ve bu hareketin "lider"inin en büyük şakşakçılığını yaptı. İngiltere'de kendi örgütü Maocular tarafından basıldığı zaman onlara karşı dişe diş döğüşen tek elemanının militanlığını hazmedemeyip onu tasfiye etmek, topladığı "konferans"lara katılmasını istemediği elemanları İngiliz polisine ihbar edip "konferans" bitene dek onları sınır kapılarında alakoydurmak gibi marifetleri de vardır.

İşte "İşçinin Sesi"ni şekillendiren zat bu olunca, bugün yapılanları çok görmüyoruz. Yalnız "İşçinin Sesi" tabanındaki samimi unsurları ve devrimci ortamımızı uyarmayı da görev biliyoruz.

Burjuva polisi ile elele "devrimcilik" yapanları dayandıkları güç de yok olmaktan kurtaramıyacaktır. İşçi sınıfının tarihi, bu tip hâinlerden nasıl hesap sorulduğunun örnekleriyle doludur. İşçi sınıfının mücadelesi devrimci hareketin önündeki molozları temizleyerek güçlenecektir.

Kahrolsun proleter morali çamura bulayanlar!

Kahrolsun Faşizm!

Yaşasın Demokratik Halk Devrimi!

PARTİZAN YOLU

İngiltere Sempatizanları

ADAM KANDIRMAK İSTEMİYORUZ

1. sayfadan devam

loz davranışlar, Burjuva aydınlarının bir vuruşta beyinleri içinden çıkarıp atabilecekleri yük değildir.

Arınma ateşinde temizlenmeli:

Bunun için her Aydın'ın çok sıkı bir Örgüt okulu'nun (Frenklerin "Purgataire" dedikleri) Arınma ateşi'nden geçmesi gerekir.

Ömür boyu Arınma ateşi'nden geçe geçe alçakgönüllü, gerçekçi ve yiğit uzun Çıraklık cihadını (kutsal savaşını) göze almayanlar, yalnız kendilerini aldatmış olabilirler. Kimseyi kandıramazlar. Daha doğrusu, yalnız kendileri gibileri kandırıp, hep birden batağın içine gömülmekten başka uzun vâdeli sonuç alamazlar.

Aydın kişi için Arınma ateşi: çetin sabır, bilimcil sistem ve gözü kara kahramanlık isteyen iki alanda yatar:

1- Yığının içinde ve Yığınla birlikte Savaşmak,

2- Örgütün içinde ve Örgütlü olarak Savaşmak..

İşçi Sınıfı ve Proletarya Partisi:

Yığın deyince, BAŞTA: Modern İşçi Sınıfı gelir. Burada ikirciliği olan Aydın, hiç "Sosyalizme" zahmet etmesin. Eğer kurulu bir Burjuva ajanı değilse, açıklar livası bir avantüryedir.

Örgüt deyince, gene BAŞTA: Bilimsel Sosyalizmce yüzyıldan beri işlene gelen, Siyasi İktıdar Savaşı yapacak Proletarya Partisi gelir. Bunda en ufak ikirciliği bulunan Aydın, hiç "Sosyalizm" şerefine kadeh kaldırmasın. O eğer doldurulmuş bir İşveren plâğı değilse, temiz sesi parazitleştiren acayip kertenkele çalgısıdır.

Sosyalizme çırak olamayan "Üstâd"lar:

En basit saç sakal traşı bile, yıllarca emek vermiş tutkun berber çıraklığından geçmeyi gerektirir de, Devrimcilik çıraklığı gerektirmez mi? Aydın, anasının (Burjuva toplumunun) karnından Sosyalizme çıkar çıkmaz nasıl Devrim ustası olur? Kesilir? En ufak İşçi Sınıfı ve Proletarya Partisi çıraklığına "tenezzül" etmeksizin, sahneye fırlar fırlamaz Sosyalizm Üstâdı geçinmek ne anlama gelir? Bugün Türkiye'nin en büyük Aydın Kolerası, bu su yüzü görmemiş Balık Adamlık illetidir.. Yalnız bugün mü? Nicedir öyle.

Sosyalizm üstâdları ve CİA plânı:

27 Mayıs'tan beri, egemen Politika sosyalizme resmen icâzet verdi. Babası hayırına mı?

Hayır. Öyle her köşe başında: İşçi Sınıfına allâmelik taslayan, Proletarya Partisi'ne şebeğin gerisi gibi surat kıvıran sürü sürü ısmarlama veya hazır "Sosyalistler" yahut "Devrimciler" türetip, onları birbirine düşürtmek, sonra karşılarına geçerek, tırnağına tüküre tüküre, onlarla alay etmek için bunu yaptı. İkinci Emperyalist Evren Savaşı'ndan sonra C.İ.A., Türkiye'ye bu plânla Çokpartililiği soktu. 27 Mayıs'tan sonra Finans-Kapital o plânla ne kadar sosyalizm akımı varsa, hepsini, Aydınların başlarına boşalttı. Maksat, her köşe başında bir Sosyalizm derebeğiliği kurmak, dağınıklığı ebedileştirmekti.

Sosyalizm tercümanlığına ve bezirgânlığına hacet var mı?

Şimdi, sekiz on sosyalist kitabı, yarım yamalak Türkçeye çeviren, o çevirilerden aşırma beş on köktenci formülü Dergi, Gazete sayfalarına döktüren aydın: Sosyalizme "Maşrık-ı âzâm" benim, diyebiliyor.. Bu aydın okur-yazarlar, İşçi - Köylü içine girseler, boylarının ölçüsünü alacaklarını bilmezler mi? Bilemezler. Neden? Çünkü Aydın'dırlar. Aydın'ın dünyası kalemin üstünde döner. Hayatı kitap sayfalarında geçer. Kitap bir fetiştir. Kitabı çıkaran bir Tabu.

Kitap bize İşçi Sınıfının Özgüç ve Proletarya Partisinin Öncü olduğunda aydınlık inanç ve hareket getirmiyorsa, onu yazanın da, çevirenin de, basanın da canı cehenneme. Çünkü basan, Sosyalizmi akçeye çevirip yağlı kâr sağlayan kurnaz bezirgân durumuna düşebilir. Çeviren o bezirgâna çanak tutacağına, Hilton otelinde garsonluğa gitsin. Sosyalizm tercümanlığı ve bezirgânlığı başka şeydir, Sosyalizm dövüşçülüğü başka şeydir.

Sosyalizm Sınıflar Savaşının düzeni ve örgütüdür:

Sosyalizm, bir Kitap ve Lâf ebeliği değildir: bir kahırlı Savaştır. Her Savaş: en azından Ordu ile olur. Ordu denildi mi, onun nesi bilimi, ne komutası: dün köyünden gelmiş yahut bugün kitaptan fırlamış toylara çalım satma alanı değildir.. Acı, gözyaşı, kan, çamur içinde adsız ve uzun çıraklığı göze alamayanlara, bütün burjuva Dans salonları, Spor ve Toto alanları, Diskotekler, Kafetaryalar mübarek olsun. Öylelerinin kuru kalabalığı ne İşçi Sınıfına, ne Proletarya Partisine hayır getirmez.

Olayın mihenktaşında Sosyalizm değerlenir:

Türkiye'nin genç aydın kuşağını bir yol daha uyarırız. Eski aydın kuşakların içine düşüp boğuldukları o sade suya üstâdlık gerizinden sakınsınlar. Sakınmanın tek yolu, söylenen her sosyalistçe, hattâ "Marksistçe" sözü: OLAY'larla, yâni Dünya ve Türkiye Gerçekliği içinde değerlendirmektir. Ama tek başına o da yetmez. Her değerlendirmeyi ancak Proletarya Partisinin savaş organları içinde adsız er gibi savaşmayı bilmek ve becermek ister.

Gelişigüzel bir "Al Allah delini, zapteyle kulunu!", "Tarihi yaratan kahraman" Delideryalı Sâhipzuhur peşinde Sosyalizm gevezeliği yeter. Üç buçuk ahbapçavuşlar "kurulu"nun kıvrattığı ağızdan dolma Dergi vb. yönünde Sosyalizm gevezelikleri yeter. Polis korkusunu Allah korkusundan üstün tutan "İşçi Sınıfı içinde Burjuva ajanları"nın su sızdırtmadıkları masonik bir Siyasi Parti örgütünde "Sosy

Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın «YOL» incelemesi üzerine (4)

H. Karaöz

(YOL incelemesinin özetlenmesi bu bölümle tamamlanmış oluyor).

TAKTİK ANA-HALKASI: LEGALİTEYİ İSTİSMAR

"Parti ve Fraksiyon"un sonunda:

"5- Kesin illegaliteyi uygulama;

"6- Legaliteyi: son haddine dek istismar etmek..."

"Parti'nin Bolşevikleştirilmesi"nin şartları arasında sayılıyordu.

İşte YOL incelemesinin sonunda Dr.Hikmet Kıvılcımlı'nın küçük bir kitap olarak kaleme aldığı "Taktik Ana Halkası: Legaliteyi İstismar" bu kavrayışın ürünüdür.

Konuya şöyle girilir:

"Propaganda deyince... T.K.P.'nin sesini duyurmak anlaşılır; T.K.P.'ni açığa vurmak anlamı çıkar. GİZLİ bir partiyi AÇIĞA vurmak.. İşte bu tezatlı maniveledir ki, Komünist örgütünün hareket yaylımının diyalektiğini oluşturur. Açığa vurmak gizlinin, illegalin zıttıdır ve bu zıt: LEGAL faaliyettir. Demek Parti'yi "propaganda" etmek parolasının önemli anlamı: İLLEGAL FAALİYETİN MOTORUNDAN HIZ ALAN BİR LEGAL FAALİYET CİHAZININ BÜTÜN DİKKATLE KURULMASIDIR. Yani, illegal faaliyet bir MOTOR ise ve bu motor büyük enerjisinin çoğunu boşa götürmek istemiyorsa, az çok gelişmiş bir LEGAL faaliyet MAKİNE-SİSTEMİ'ni, legalite AYGIT-MAKİNE'lerini harekete geçirmeğe mecburdur. Ancak bunda başarılı olduğu gündür ki, T.K.P., kalabalık yığınların yüksek özlemlerine en doğru şaşmaz yolunda öncülük eden gerçek bir kitleler keşif-kolu rolünü oynayabilir. Zaten "Propaganda"dan maksat bu idi ve budur.

"T.K.P.'nin adeta içgüdüsü ile bulduğu ve yılmaz bir inançla tuttuğu bu "Propaganda", yayıp tanıtma, Komünizmi açığa vurma parolası, şimdiye kadar hep tek ayaklı, tek kanatlı kaldı. Biz "Propaganda" dedikçe, hep ve sırf GİZLİ bildiricilik üstünde durduk. Kuşkusuz bu işin temeli. Fakat sırf İLLEGAL iş, Komünist hareketinin ve teşkilâtının, tekrar edelim, bir kanadı, bir kolu, bir ayağıdır. Ve biz taktigimizde tek ayaklı, tek kollu, tek kanatlı kaldığımız için ve kaldığımız sürece, bütün TEK TARAFLI işlerde olduğu gibi: topalladık, çolak kaldık ve uçamadık.. İçimizde duyduğumuz ihtilâl hamlesinin geniş kitleci hızıyla uçamadık! Hatta kısır, piç bir burjuvazinin milli sermaye avortonu Kemalist faşizmi bu ülkede kendisini bizden çok tanıtmanın yolunu buldu da; biz o yolda, tekerleklerini kaybetmiş yüz bin beygir gücünde bir uçak motoru gibi, tozu dumana katarak pervane salladık durduk.

"Türk burjuvazisinin bizi en müthiş illegalite işine zorlayışındaki o büyük, o bütün FAZİLETLERİ hiç bir vakit unutmamakla birlikte, biraz da kendi pısırıklığımıza hüküm verdirecek olan bu Legal iş yönelişindeki yokslulluk REZİLETİNİ bir dakika bile gündemimizden uzak edemiyecek derecede olaylardan ders almış bulunuyoruz." (s.10-11).

"Burjuvazi bizi SIRF ve SOYUT İLLEGALİTE'ye, gizliliğe, karanlığa ittikçe, biz açık siyaset meydanında, legalite aydınlığında da kılıç oynatmayı bilen, realist ve TAKTİKTE elâstiki, ele avuca sığmaz militanlar olduğumuzu gösterebilirsek, bu halk içinde prensiplerimizi yaydığı kadar, prestijimizi ve nüfuz ve itibarımızı da tanıtır; böylelikle yalnız legalite alanında yeni yeni aşamalar kazanmış, yeni yeni basamaklara basıp yükselmiş olmakla kalmayız, belki ve özellikle illegalite alanında da en umulmadık kazançlara varırız." (s.18).

Türkiye Komünist Partisi'nin 1930'larda "Legaliteyi İstismar"diye bir sorunla karşı karşıya bulunması o günün mücadele şartlarıyla sıkı sıkıya bağlı idi:

"1925-1926 yıllarından beri tam diktatörlüğünü kuran ve terör biçimlerini her gün biraz daha geliştiren Türk Cumhuriyet burjuvazisi, — arada ufak ve gelgeç bazı müstesna anlar bir yana bırakılırsa, — Türkiye'deki alt sınıflara karşı göz açtırmaz bir saldırı (taarruz) açmış bulunuyor. Ciddi olarak İstiklâl Mahkemeleri ile başlayan Komünistlere karşı işkenceli kovuşturma uygulaması, nihayet Komünist mahkemelerinin hiç birini açık yapmamak ile taçlandırıldı. Yerel grevler amansız bir biçimde bastırılıyor; en basit şekilde kurulan işçi derneklerinde, en ufak bir bağımsızlık eğilimi üzerine, hiç bir neden ve gerek göstermeksizin dernekler basılıp dağıtılıyor, ve ilh..

"Bu manzara, işçi sınıfı ve halk tabakaları için olduğu gibi, tüm ezilen sınıfların öncüsü T.K.P. için de, düşmanın sürekli saldırısı (taarruzu) karşısında Gerileme (Ric'at) taktiğini ön sıraya koyuyor. Komünizmde, Parti, bilimsel bir siyaset izleyebilmiş olmak için, sosyal yapıda sınıf ilişkileri pusulasının iğnesini en büyük dikkatle izlemeye mecbur bir kaptandır. İçinde bulunulan dönemin sınıf ilişkilerindeki ÖZELLİĞİ görmeyen kaptan, kötü kaptandır, pusulayı şaşırmış kaptandır. Bu bir. İkincisi, Leninizm, üstünde yıllarca dura dura, nihayet doğruluğunu zaferle ispat etmiştir ki, Komünist Partisi, yalnız Saldırıyı değil, Gerilemeyi de başarabilmelidir. Zaten Marksizmin felsefesi de bu değil midir? Her sıçrayış ancak kendinden önce gelen bir birikişle belirlenir: atlamak için hız almak, — hız almak her zaman biraz gerilemek olduğuna göre, — gerilemeyi, yani hız almayı bilmektir. Güçlerini paniğe uğratmadan, mümkün mertebe düzenle ve az bozgunla gerilemeyi bilmeyen örgüt, yarının büyük saldırısına hazırlanmak için bütün unsurlarını yitirmiş bir örgüttür.

"Gerileme taktiği nedir? Leninizm bunu bize her hususta tam ve mükemmel bir savaş usulü olarak veriyor. Taktik demek, genel olarak (Usul + Örgüt) (Parola + Biçim)leri demek olduğuna göre, Gerileme taktiği de gerek PARTİ ve gerekse KİTLE içinde savaş parola ve biçimlerinin gerilemeye mecbur olan bir ordudaki hale getirilmesi demektir. Eğer Leninist gerileme taktiğini birkaç kelimelik formülü ile göstermek istersek, şöyle özetleyebiliriz:

"1- PARTİ: Gerileme sırasında, en büyük gizliliğini son derece koruyacaktır.

"2- KİTLE: içinde Partinin özellikle üstünde işleyeceği: a) PAROLALAR: genellikle İKTİSADİ faaliyete önem vermelidir... b) ÖRGÜTLER: genellikle LEGAL ve geniş kitle teşkilâtları kurulur ve güçlendirilir...

"İktısadi demek, mevzii, küçük siyaset demektir. Fakat, iktısadinin bir anlamı da kitleyi içine alan, adeta dar anlamda bir genişlik olduğuna göre, Legal demektir. Şu halde, bugün Türkiye'de üst sınıfların alt sınıflara karşı bir saldırısı ve gerek işçi sınıfının, gerekse proletarya keşif-kolunun henüz durmuş farzedilmeyen bir gerileyişi var sayılırsa, — ki bu besbelli bir olgudur, — objektif sınıf ilişkileri bakımından da, T.K.P.'nin LEGAL KİTLE FAALİYETİNE değerince girişmesi gerek olduğu kendiliğinden anlaşılır.

"Lenin, Bolşevik taktikte, sınıf ilişkilerinin zaman zaman üstün gelen özelliklerine göre, zaruri olan taktikleri, kendisine özgü somutlaştırıcı üslubuyla, iki adla anar: 1- Fransızca konuşmak; 2- Almanca konuşmak..

"FRANSIZCA KONUŞMAK: Lenin'e göre, SALDIRI TAKTİĞİNİ, devrim ve isyan usul ve biçimlerini uygulamaktır. Bu uygulama başlıca: 1- Harekete en çok ve en büyük hız ve hamle parolaları ile girmek; 2- Doğrudan doğruya kitle hareketinin güç ve yaylımını arttırmak.. tır. Biz, bugün, henüz Fransızca konuşamayız.

"ALMANCA KONUŞMAK: nedir? Lenin'e göre, düşmanı her alanda ve özellikle kendi alanlarında adım adım kovalamak, düşman ülkesinden parmak parmak yer kazanmaktır. Buna GERİLEME TAKTİĞİ denilir." (s.20-22).

"Fransız devrimcileri daha çok "Fransızca konuşmak"la ve Alman devrimcileri daha çok "Almanca konuşmak"la kaldılar. Bu, o ülkelerde belki objektif şartlardan çok, sübjektif zaaflar yüzünden devrimin gecikmesine, karşıdevrimin zaman zaman güçlenmesine kapı açtı. Fakat Rus Bolşevik devrimcileri, sırasına göre Fransızca ve sırasına göre Almanca konuşmayı bildikleri için, siyasi savaşta, sınıflar kavgasında Proletarya Devriminin zaferiyle birlikte, Taktik ve Strateji bilimini de temellendirdiler. Artık dünya devrim teşkilâtları nasıl konuşacaklar? Bolşevikler gibi. Eğer istersek, buna "Rusça konuşma", yahut "LENİNCE KONUŞMA" diyebiliriz." (s.29-30).

"Bütün bu dediklerimizden ne çıkıyor? Şu çıkıyor ki, genellikle siyasette olduğu gibi, özellikle proletaryanın sınıf kavgasında hiç softalığa, basmakalıpçılığa, formül papağanlığına gelmez. Çünkü, devrim mücadelesi dama oyunu ve siyaset alanı satranç tahtası değildir ki, orada ezberleyeceğimiz birkaç "oyun" ile hasmımızı mat edebilelim. Sosyal kavga, anaçizlerinde ortak genel niteliklerine rağmen, her ülkede, her andaki özelliklerine göre, ÖZGE (spesifik) taktik ve savaş parola ve biçimleri ister. Bütün döğüşlerin anası olan sınıf döğüşü, aynızamanda hem bir Bilim, hem bir Teknik, hem bir Sanattır. Olaylar bu (Bilim + Teknik + Sanat) üçüzünün açılarından sizülerek açıklanmaya ve o sayede değiştirilmeye muhtaçtırlar. Leninizme göze, özge taktik ancak ÖZGE AN'a göre belirlenir...

"Bugünkü Türkiye "iktısadi ve siyasi durumunun özellikleri" nelerdir? Türkiye nasıl bir an, nasıl bir "zaman dönemi" içindedir? Buna cevap: 1) İşçi sınıfına karşı burjuva gericiliği ve terörü artıyor mu, eksiliyor mu? 2) Kitlelerin kendiliğindenci hareketi artıyor mu, eksiliyor mu?.. sorularıyla cevap verilir. Bugün artık, tartışmaya bile değmez derecede besbellidir ki, Türkiye'de SALDIRI halinde bulunan Kemalist burjuvazidir ve genellikle halk kitlelerinin, özellikle işçi sınıfının GERİLEMESİ henüz dinmemiştir.

"Lenin, bu gerileme devrine "GEÇİT DÖNEMİ" der. Çünkü bu dönem, "Meclis kakavanlığı" ile örgütü kankıranlaştıran Oportunizm batağına manda gibi gömülmek dönemi değil, gelecek saldırıyı hazırlamak, bir nevi hız almak dönemidir. Ve bu dönem, yalabıklığa bayılan toyları hayal kırgınlığı ile kırıp geçirecek derecede, az parlak, az gösterişlidir. Fakat, Marksizmin felsefesi ve Leninizmin felsefede yaptığı gelişim, bir ordunun güçlerini derleyip toplamadan saldırıya geçemiyeceğini tekrarlamaktan yorulmaz...

"Biz böyle bir "Geçit dönemi"ndeyiz. Bu dönemin TAKTİK ANA HALKASI: Partice azami illegalite, kitlede taktikce azami legalite usullerini istismar etmektir." (s.30-32).

Bundan sonra "Legalitenin Plân ve Şartları"na geçilir. Mesele üç başlık altında incelenir:

"1- YIĞINI KAZANMAK: ... Kitleler nasıl "yönetilir", nasıl yürür veya yürütülür? Ne zorla, ne de kolayca (yani lâfla).. Geniş ait tabakalar bir sürü değil, bir insan yığını olduklarına göre, sosyal bir devrim yolunda yürümeleri, ancak o yola inanmaları ile mümkündür. Kitleler zorla inanmazlar, fakat sırf söze de kanmazlar. Onların gönüllerini, bilinçlerini kazanmayı bilmek gerekir...

"Yığınları, kendi siyasi denemeleriyle Komünizme kazanmak için, Leninist Marksizmin taktiğinde ana çizgiler... şunlardır:

"a) Temelli prensipleri ulusal özelliklere "ayar" etmek...

"b) Yığınların gerçekten keşif-kolu olmak...

"c) Yumuşak elâstikiyet..." (s.34-51).

"Bütün bu üç taktik şartını birden gözönüne getirirsek, kendiliğinden şu sonuca varırız: Milyonlar ve onmilyonlarca insan GİZLİ kalamaz. Eğer biz binler hanesinden milyonlar hanesine çıkmak istiyorsak, bu gerekliliği duyuyorsak, illegalite zırhımızı daima sağlamlaştırarak korumakla birlikte, bu zırh bizi hareketsiz, kaskatı bırakmamalı, bu zırhlara güvenerek "er meydanı"nda DAHİ çarpışmayı göze almalıyız." (s. 51-52).

"2- LEGALİTE PRENSİBİ: Maksat kitleyi devrim için kazanmak; eğitmek ve hazırlamak; zaman ve zemin kazanmak; düşmanı kitleden soyutlamak, yedek güçlerinden ayırmak, hatta düşmanın kendisini bölmek.. Legalite legalite olsun diye değil, bu maksat için lâzım. İşte, Komünist TAKTİKTE PRENSİP, bu hedeflere vardırmak şartıyla, her vasıtayı kullanmanın mübah olduğudur. Her vasıta mübah, fakat kullanılan vasıtalarda en aşağı şu üç nitelik bulunur:

"a) REALİST: Kullanılan vasıta, hareketin açıkta hazır duran güçlerine uymalı;

"b) MANTIK SONUÇLU: Vasıta, belli ve verili şartlarda, azami, beklenen en büyük sonucu vermeli;

"c) BİLİNÇLİ: Kullanılan vasıta bilinci alçaltıcı değil, yükseltici olmalı..

"Legalitede bu üç nitelik bulunabilir. Şu halde biz bu üç niteliği tamamıyle gerçekleştiren taktik vasıtalarını kullanırken legaliteyi istismar edecek ve zorlayacağız. LEGALİTEYİ zorlamak nasıl olur? Yahut LEGALİTEDE PRENSİP nedir? Leninizme göre şu iki zıt süreçtir:

"a) TEORİDE: bütün gücümüzle burjuva şiarlarının hiçliğini, yalancılığını, bayatlığını kitlelere duyuracağız. Burjuva meclisinin bir domuz ahırı, burjuva "özgürlük" ve "demokrasi"sinin bir avuç büyük zenginin, azınlığın milyonlarca halk çoğunluğunu soymak ve aldatmak için kurulmuş birer tuzak ve ilh. olduklarını göstereceğiz.

"b) PRATİKTE: burjuvazinin velev ki yalan dolan olsun, ortaya attığı bütün şiarlarını sonuna kadar istismar edeceğiz. Domuzuna kullanacak ve zorlayacağız. Nasıl?

"Marksizmle Leninizmin tespit ettiği gibi, legaliteyi kullanmaya girişen Parti, karşısında doğrudan doğruya burjuva polisini bulur. Polisin baskıları, kovuşturmaları tevkifleri, işkenceleri, nihayet burjuva adaletinin gizli açık dağıttığı mahkumiyetler, tehditler, hileler ve oyalamalar karşısında, legaliteyi zorlamaya girişen komünistlerde Engels iki özellik buluyor:

"a) SOĞUKKANLILIK: Burjuva devlet cihazının her marifetini önceden hesaba katarak, başa geldikleri zaman hiç şaşalamamak; tam tersine, sermayedar dünyanın en doğal olayları ile karşılaşmış gibi yılmadan, bezmeden, bıkmadan bir daha işe girişmek, POLİSİN VIZ GELDİĞİNİ göstermek..

"b) KANUNLARA KESİN UYMA: Öyle ki, burjuvazinin bile beceremediği kadar burjuva kanunlarını ince tarafından, zayıf tarafından yakalamak ve, madem ki illegalite yönetiminde legalite taktiğini uygulamak esastır, bütün kanun özelliklerine işlemek (nüfuz etmek) ve deyim yerindeyse, yığınları terörize eden, onların hatta burjuva kanunları çerçevesi içinde bile bilinçlerini geliştirmelerinin önüne geçmek için her vasıtaya başvuran Kemalist militarist faşizmi önünde, burjuva devlet cihazına karşı Partice KİTLELERİN AVUKATILIĞINI yapmak lâzımdır." (s.56-57).

"3- TAKTİK PLAN VE BİÇİMİ: Bolşevizmle Ekonomizmi, Komünizmle hâin Sosyalizmi, Üçüncü Enternasyonal ile İkinci Enternasyonal'i taktik konusunda birbirinden ayıran şey, PLAN'dır. Marksizmde, insan işini bütün öteki hayvanların işinden ayrıdeden özellik, insan işinin önceden kurulmuş bir plâna göre... yapılışıdır. Kitle işi, devrim işi, insan işi olduğu için, iliklerine dek ortodoks Marksizmin dünya devrimleri çağında devamı ve gelişimi demek olan Leninizm'de, taktik işi ister istemez ancak plânlı iş olabilirdi. Bu nedenle, Menşevizm "Süreç-Taktik" yavesini kemirirken, Bolşevizm bütün şiddetiyle "Plân-Taktik" prensibini kurdu ve korudu...

"Leninist taktik, adı üstünde, "Plânlı Taktik"tir.

"Leninist Taktik-Plânı nedir? Bizi burada ilgilendiren Leninizmin Gerileme (Ric'at) plânı olduğuna göre, Leninizmin böyle bir gerileme döneminde uyguladığı taktik şiâr ve şekillerini gözönüne getirmek yeter. Gerileme taktiğinde bütün örgüt ve hareket yeni usullere göre yön alır. Yani, yeni şartlara göre gerek Parti ve gerekse Kitle işleri yeni baştan derlenip toplanır, düzenlenir ve seferber edilir. Genel doğrultu plânı Parti'den Kitle'ye kadar şöyle özetlenebilir:

"PARTİ İÇİN:

"a) İllegaliteyi tam ve sağlamlaştırmak...

"b) Parti unsurlarını iyiden iyiye eğitmek...

"c) Parti unsurlarını biricik Parti halinde birbirine lehimlemek...

"BAĞ İÇİN: Parti ancak Kitle ile bağlandığı için ve bağlandığı ölçüde Partidir. Yoksa kendi kendini öğüten bir değirmene döner...

"KİTLE İÇİN: Parti bir motorsa, bu motordan gelen siyasi inisiyatifle özellikle iş gören

Dr. Hikmet Kıvılcımlı

YOL'UN ÖZETİ

Kitap olarak çıktı

PARTİZAN YOLU YAYINLARI

Adresimizden isteyebilirsiniz

zümresine dayanır: bu özelliğiyle Antika ilişkileri kullanarak yığınsal bir taban oluşturur, İdeolojik olarak bu zümrelerin eğilimlerine uygun bir şekilde ilkel "Moskof düşmanlığı" ve İslâmiyet temaları işler. Diğer yandan, ekonomik plânda temel tercihi

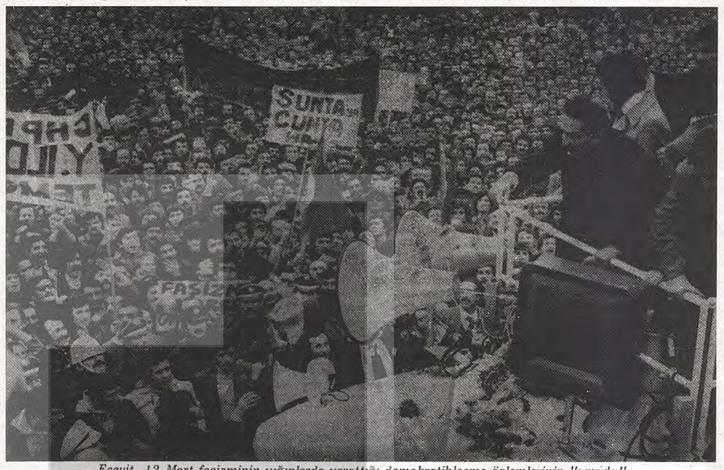

Ecevit, 12 Mart faşizminin yığınlarda yarattığı demokratikleşme özlemlerinin "umudu" haline gelmiş, sonra da bu yığınları Finans-Kapitale altlık etmiştir.

— düzenin akışına uygun olarak — Finans-Kapital yanındadır. Bu nedenle kalkınma politikasını özelde AET içinde varolabilmenin koşullarına göre çizer. Çünkü Finans-Kapitalin uzun dönemli talepleri bunu gerektirmektedir. Ama gerek Türk ve Kürt köylülüğünün büyük sermayeye oy tabanı edilmesi bakımından, gerekse parti içindeki antika sermaye temsilcilerinin ağırlığı nedeniyle uygulanan Ekonomi-Politikalar, özellikle kaynak dağılımı konusunda sorun yaratır. Türkiye Kapitalizmi, kendisinin büyüme eğilimini ve yeniden üretimini bile zor karşılamaktadır. Bir de buna, artığın önemli bir kısmına elkoyan, ama onu üretken olmayan alanlara yatırıp âtıl eden Antika sermayenin olumsuz etkisi eklenince, sistemin sık sık derinleşen buhranlarla karşılaşması kaçınılmaz olmaktadır.

AP'nin Tefeci-Bezirgân sermaye ile böylesine içli-dışlı oluşu nedeniyle, Demirel iktidarları Ordunun genel bir huzursuzluk içine girmesine yol açmaktadır. 1970 yılında ekonomik bunalım derinleşince, Demirel bunalımı aşmanın yolunu: Finansman, Emlâk Vergisi Kanunu gibi özünde Antika sermaye vuruşu olan önlemlerde bulmuştu. Buna bir tepki olarak AP'den 41 milletvekili koptu ve Demoratik Parti'yi kurdu. Böylece bir anda Demirel iktıdar edemez oldu. Bunalım yine partilerle aşılamamış ve gündeme çok iyi hatırladığımız 12 Mart ordu müdahalesi girmişti. Ordu, düğümü, AP'nin Finans-Kapital kanadı ile birlikte çözdü. 12 Mart dönemi, bilindiği gibi, yoğun bir Faşist baskı ve zulüm dönemi olurken, bir yanıyla da Türkiye Finans-Kapitalinin en hızlı geliştiği, tekelleşmenin en yoğun olduğu bir aralığı kapsar.

Çeşitli çıkar gruplarını bünyesinde barındıran MC iktıdarları, ekonomik sorunların üzerine Finans-Kapital taleplerini tam olarak yerine getirerek gidemediği ve uyguladığı politikalarla ekonomik bunalımı derinleştirdiği gibi, siyasi olarak ta Ordu müdahalelerini kışkırtıcı bir işlev görmekteydi. Nitekim, İkinci MC'nin yıkılışı ve Ecevit'in 1978 yılı başlarında iktıdar oluşu tam bir müdahale olayı oldu. Devlet, Onbirler mekanizması ile, kendisini yıprattığına inandığı MC'yi alaşağı ederek, Ecevit'i iktıdara getirdi. AP'deki Finans-Kapital kanadının (özellikle eski Demokrat Partililerin) bir üçüncü MC'ye karşı çıkışı, MC'lerin Orduyu kışkırtıcı yapısından gelen çıkmazı yakalamış olmasındandır. Adalet Partisi, ikili yapısından gelen dezavantajlarına rağmen, Türkiye'nin siyasal arenasında önemli ve etkin yeri olan bir partidir. Bu partinin bünyesindeki çalkantılar ve çözülmeler önemli siyasal sonuçlar doğurur. İşte bu yapısıyla AP, 24 Ocak tedbirlerini gündeme sokacak, ama neticede bu gidişe bir iç muhalefeti de yaratacak bir yapıya sahiptir. AP, 12 Mart öncesinde olduğu gibi, 12 Eylül öncesinde de, müdahalelerin uygulayacağı ekonomik tedbirlerin çerçevesini çizdi, yürürlüğe soktu ve neticesini alamadan yine devre dışı bırakılmak kaderiyle başbaşa kaldı.

MHP'YE KISA BİR BAKIŞ:

1960 Politik Devriminin — çok kısa bir süre için de olsa — Finans-Kapitalin dışında tavır alması, Finans-Kapitali Ordu müdahalelerine karşı stratejik önlemlere zorladı. 27 Mart sonrası Sosyalist ideolojinin, Demokratikleşmenin de etkisiyle hızla taraftar toplaması ve Gençliğin sosyalizme sahip çıkması, "Müdahale geleneği"ni daha da tehlikeli bir boyuta soktu. Bu süreçte Finans-Kapitalin aldığı stratejik önlemlerden biri de: Vurucu Gücün âni ya da beklenen baskınlarına karşı ve yükselen Devrimci Mücadeleye bir önlem olarak Milliyetçi Hareket Partisi (MHP)yi teşkilâtlandırmak oldu. MHP'nin ortaya çıkışındaki temel neden budur. Dikkat edilirse, CKMP'den MHP yaratılırken, 1940'lardan beri sicillenmiş irkçı faşistlerin attığı ilk adım Milis tipi örgütlenme hazırlıkları oldu. Böylece büyük sermaye, Türkiye içindeki Vurucu Güç gerçeğini kendine göre yorumlayarak hayata geçirmiş ve toplumsal altüstlüklerde kullanabileceği bir gayrı-resmi yedek güç oluşturmaya soyunmuştu. Ünlü Komando Kampları'ndan son dönemin Ülkü Ocakları'na kadar uzanan çizgi böyle böyle çizildi. Bu strateji uygulanırken, MHP ideologları olayın altını teorik olarak doldurmayı da ihmal etmediler.

Vurucu Güç olayının derinlerinde Göçebe Barbar gelenek-görenekleri yatar. Orta Asya, Türkçülük ve Turancılık "teori"leri, bu tarihsel gerçeğin ideolojik kılıfı olarak inşa edilmiştir. Ne var ki, "Türklük", yani Orta Asya göçebeliği: "Çok-Tanrıcılık", İslâm diliyle söylersek: "Dinsizlik"tir. Bu nedenle, MHP vurucu güç teşkilâtlanmasını inşa sürecinde iken, ilk ideolojik açılımı "Şamanizm" ile yapmıştır. Ancak Şamanizm salt vurucu güç örgütlenme sürecinde ideolojik boşluğu doldurabilmiştir. Ama neticede, Türkiye toprağında varolmaya çalıştığı için, MHP kısa süre içinde "İslâmiyet"i kabul etmiştir. Milis tipi teşkilâtlanma MHP'nin varoluşunda nasıl ilk adım olmuşsa, "Kitle Partisi" olmaya doğru ilk adım da "İslâmiyet" ile atılmıştır. Gerçekten de MHP son seçimlerde aldığı 1 milyon oyu, İslâmiyet meselesini Vurucu Güç olgusuyla sentez edebilmesine borçludur. Türkeş, faşist hareketin bir yanına "Bozkurt"u oturturken, diğer yanına da "İslâmiyet"i almıştır.. "Hedefimiz Turan" : Vurucu Gücü teşkilâtlar; "Rehberimiz Kur'an" : Yığınla bağ kurar.

Kuşkusuz sadece lâfla Kitle Partisi olunmaz. Bunun için bir de Sınıf gereklidir. Gerçi yukarıda da belirttiğimiz gibi, MHP'nin ipleri doğrudan Finans-Kapitalin elindedir. Ama kitlelerle bağ kurmaya yetmemektedir bu. Din istismarı ve Anti-Komünizm ile kurulacak yığın bağları ve Faşist milislerin derlenebileceği bilinçsiz, işsiz, bunalımlı gençlik potansiyeli düşünülürse, MHP'nin yerleşebileceği bölgeler, henüz küçük üretimi aşamamış, kapitalist ilişkilerin geri olduğu, etnik ayrımların kolaylıkla körüklenebileceği tutucu yöreler olabilirdi. Buralarda gerilimin ve gericiliğin en önemli nedeni ise, Tefeci-Bezirgân sermayedir. Tefeci-Bezirgânlık dehşetli anti-komünisttir. Tefeci-Bezirgânlık İslâmiyeti Anti-Komünizmle birlikte yığınların başını bağlamada silâh gibi kullanır. Ekonomik, Politik ve İdeolojik olarak Türk ve Kürt köylüsünün hayat damarlarını elinde tutan bu sınıf, uyanışın ve devrimci teşkilâtlanmanın bilinçli, güçlü ve son derece teşkilâtlı bir düşmanıdır. İŞTE MHP YIĞIN TEŞKİLATLANMASINI BU EZEL-EBED GERİCİ SINIFIN GÜCÜNE DAYANARAK YAPMIŞTIR. MHP'ye kan ve güç veren bu olgu, aynızamanda bu partinin en büyük zaafını da yaratır. MHP, bir yanıyla Tefeci-Bezirgânlığa dayandığı anda, önü alınmaz bir yapısal çelişkinin içine düşer. Çünkü diğer yanı, esas candamarı Finans-Kapitale bağlıdır. Ve en önemlisi, MHP bunalım momentleri için teşkilâtlandırılmıştır. Böyle momentler ise, bilindiği gibi, Antika ve Modern sermaye arasındaki çelişkinin en fazla yoğunlaştığı ve bunalımdan çıkışın Antika sermayeye vuruşla mümkün olabileceği zamanlardır. Öyleyse:

1- Bunalım döneminde Ordu vurunca MHP'nin vurucu gücü açıkta kalır.

2- MHP'nin Din istismarı yapması ve bir yanıyla Tefeci-Bezirgânlığa dayanması Ordunun lâiklik geleneği ve Antika sermaye düşmanlığı ile ters düşer.

3- Finans-Kapitalin Antika sermayeye vuruşu, Partiyi dayandığı ve yığınla temasını sağlıyan güce karşı boş düşürür.

Yukarıda da açmaya çalıştığımız bu yapısıyla MHP, Finans-Kapital için daima yedekte tutulmaya değer bir teşkilâtlanmadır. Ve Türkiye'deki herhangi bir Devrimci ayaklanma ya da BAAS tipi bir kalkışmaya alternatif Vurucu Güç olarak yeri sağlamdır. Bu nedenle MHP'nin geri çekilmesi, kapatılması ya da şu veya bu iktıdar tarafından "baskı" altına alınması taktik bir sorundur. Nitelik itibarıyle, ismi değişerek bile olsa, böyle bir güce Türkiye Finans-Kapitalinin ihtiyacı ileriki dönemlerde daha çok kendini gösterecektir.

CGP'YE KISA BİR BAKIŞ:

Yukarıda Finans-Kapitalin müdahaleci geleneğe karşı aldığı önlemlerden söz ederken, bu önlemlerden bir tanesinin Kadroculuğun CİA ajanlarını harekete sızdırmak olduğunu vurgulamıştık. Cumhuriyetçi Güven Partisi (CGP) işte bu noktada gündeme gelir.

Bilindiği gibi, CGP olağanüstü dönemlerin "BAŞBAKANLAR" partisidir. Bu özelliği, Finans-Kapitalin, MHP gibi, ama ondan ayrı bir muhtevada ve başka görevler için yedekledi ği bir parti olmasından gelir. CGP, 1960'larda işe Sosyalizm ile başlıyan, 1970'lerde Santral görevi ile Gençliğin ihtilâlci öfkesini Cuntacılara altlık yaparak Finans-Kapital değirmenlerine taşıyan ve bugün de geçmişteki "Hizmet"lerinin rantını yiyen-İlerici maskeli CİA ajanlarının mevzilendiği bir partidir. Devletin gizli güçleri içinde önemli yerler tutmuştur ve görevini aksatmadan yürütmektedir. Özellikle eski MİT Başkanı faşist Nurettin Ersin kanalıyla Milli Güvenlik Konseyi yutturmacası içinde temsil edilmektedir.

CGP, Ecevit'in siyaset sahnesinde boy göstermesi ve CHP yönetimine gelir gelmez bu çizgiyi partiden tasfiye etmesiyle birlikte, siyasi olarak gerileme dönemine girmiştir. Ama, 1978 yılında Ecevit'in iktıdar edilmesiyle başlıyan ve 12 Eylül Faşist darbesiyle noktalanan ve bu darbeden sonra gelişen olaylarda "Konsey"in illegal akıl-hocası olarak gerek Feyzioğlu ve gerekse onun çevresindekiler "Plânlama" görevi yapmaktadırlar.

Özetlersek:

CGP ve Turhan Feyzioğlu: önce Ecevit'in 1978'de iktıdar olma döneminde hararetli destekleyicisi olmuş, CHP iktıdarı Finans-Kapital doğrultusunda adımlar atmaya başlayıp kendine oy veren yoksul yığınlar karşısında itibar kaybetmeye başladığı an gemiyi ilk olarak CGP ve Feyzioğlu terketmiştir; ondan sonra AP azınlık iktıdarını dışarıdan desteklemiş ve ancak AP ile onun dışarıdan destekçisi olan MHP ve MSP'nin, yapıları gereği, kendilerinin gündeme soktukları 24 Ocak Ekonomik Tedbirleri'ni sonuna dek götüremiyeceklerini önceden kestirmiş ve illegal hazırlık içinde bulunan Faşist Paşalarla birlikte hareket ederek, 12 Eylül'e doğru ortamın gelişmesi ve geliştirilmesi plânının kilit mekanizma ve kişilerinden olmuştur. Partinin Genel Başkanı Feyzioğlu'nun 12 Eylül darbesi sonrasının kurulacak hükümetinde Başbakan olması düşünülmüş, ancak Cunta içindeki çeşitli dengeler nedeniyle o dönem için bu girişimden vazgeçilmiştir. CGP bugünkü hükümetin içinde etkin bir güçtür. Ve "Konsey" ile Ecevit arasında zaman zaman alevlenen tartışmalar, ileride Ecevit'in tasfiye edildiği bir CHP'ye, bir yanıyla Feyzioğlu ve kadrosunun, diğer yanıyla da Kemal Satır ve kadrosunun çeşitli yollarla tekrar sahip çıkabilmesinin Faşist Paşalara hazırlatılan bir plâtformudur.

("12 Eylül Nedir? ", S.Kuray).»

Yukarıda çizdiğimiz tabloya: 12 Mart 1971 öncesi AP iktıdarı döneminde "1970 Ekonomik Tedbirleri" adı verilen ekonomi-politikanın uygulanması neticesinde, antika sermayenin ekonomik ve siyasal tepki ve özlemlerinin temsilcisi olarak ortaya çıkan Demokratik Parti'yi ve yine 12 Mart 1971 faşizm döneminde gerici Finans-Kapital cephesinin uyguladığı tekelleşme politikası sonucu orta tabakalar ve tekel dışı kalmış kapitalistler (vahşi kapitalistler)de beliren hoşnutsuzlukları kırsal alanlardan tarikat temelinde besliyerek temsil etme iddiasıyla kurulan MSP'ni de dahil edecek olursak, önümüze çok parçalı bir tablo çıkmaktadır.

Son 20 yılın "koalisyonlu ve bunalımlı iktıdarlarına neden olan siyasi ortamdaki bu parçalanma, Türkiye'nin 27 Mayıs 1960'tan bu yana girdiği hızlı tekelleşme sürecinin doğal bir sonucudur. Türkiye'nin sosyo-ekonomik yapısının siyasi arenaya yansımasıdır.

Devrimci ortammızın içinde bulunduğu tarihsel, yapısal ve ideolojik çıkmazlardan ve bölünmüşlüğünden yararlanarak, kendilerinin bile tahmin edemediği boyutta kolayca siyasal iktıdarı gasbeden faşist cunta 3 yıla yakın bir süredir uyguladığı "Kanun benim" politikasının bir devamı olarak plânladığı "Seçim ve Partiler Yasası" ile siyasi ortamdaki bu parçalanmayı iki üç partinin içerisine tekrar toparlıyabilmeyi tasarlıyor. Yapılan plân açıktır:

A) Gerek Türkiye'de ve gerekse Türkiye Kürdistanı'nda devrimci harekete ağır bir darbe vurulmuş ve yenilgiye uğratılmıştır. Onbinlerce militan ellerine esir olarak geçmiştir. Ve üzerlerine, hapishanelerde insanı bitirmecesine baskılar yapılmaktadır.

B) Kapatılan CHP'ye oy veren yoksul yığınların ve yazımızın CHP bölümünde de açıkladığımız gibi, onun ikili yapısının bir yönünü oluşturan Devlet Sınıfları geleneğinin, 60 yıldır olduğu gibi, Partinin diğer yönünü oluşturan denenmiş kadrolar öncülüğünde yine Finans-Kapitale altlık edilmesi plânı.

C) Anayasa Komisyonu Başkanı Orhan Aldıkaçtı'nın ifadesiyle, "Kurulacak bir Sosyal-Demokrat partinin oylarını böler umuduyla", TİP çizgizinde Legalizm ve Parlamentarizm

Devamı 12. sayfada

Halkın umudunu Finans-Kapitale altlık etmenin verdiği sonuç işte böyle sonunda kendi kendini de yemek olmuştur.

FİLİSTİN HAREKETİ DÖNÜM NOKTASINDA

Ortadoğu bugün, önemli bir dönüm noktasını yaşıyor. Bölge yeni bir sürecin içine girdi. Filistin hareketi ise farklı bir aşamadadır artık. İsrail'in Lübnan işgali ve savaş sonrasında gelişen olaylar, geçmişteki uzun yılların çok çeşitli askeri, politik, ekonomik birikimlerinin bir SONUCU olarak doğdu. Ama önümüzdeki sürecin gelişme dinamiğini ve yönünü belirleyen, çevçevesini çizen NEDENLER olarak hatırlanacaktır.

Orta Doğu, İsrail saldırısıyla Filistin hareketi, Lübnan ulusal güçleri ve Suriye birliklerinin askeri yenilgiye uğratılmasından sonra ağır bir gericilik dönemine girdi. Böylece bölgede son yıllarda emperyalizm lehine önemli derecede bozulmuş bulunan denge daha da sağa kaydı. Gerici krallar, kukla prensler ve emirlerinin sesleri bir müddet daha gür çıkacak. Belirleyici güçler olacaklar. Bundan böyle "82 İsrail saldırısından sonra" ya da "83'te Cezayir'deki Filistin Ulusal Meclis Toplantısından önce" gibi sözleri çokca kullanacağız. Çünkü bu iki olay da, içinde yaşadığımız dönemin özelliğini vurgulayan bir sürü gelişmenin içinde iki temel halka durumundadır.

Bölgedeki yeni süreci başlatan manivela İsrail vuruşu ise, varolan dönüşümün en belirgin politik ifadesi, son Filistin Ulusal Konseyi (FUK) toplantısı oldu.

Bütün bunları, Ortadoğu'daki yeni dengeler açısından derinliğine incelemek ve yeni dönemin genel çizgilerini duruca çizmek gerekiyor. Biz bunu daha sonra, gelecek sayımızda yapmaya çalışacağız. Lübnan'ın Bekaa vadisinde cephede bulunan PARTİZAN YOLU militanlarının

PARTİZAN YOLU militanları askeri eğitim sırasında

Filistin kamplarını dolaşarak Lübnanlı, Filistinli, Ürdünlü, Suriyeli fedailerle yaptığı konuşmaları aktarmak istiyoruz. (Bu konuda yapılmış bir röportaj diğer sütunlarımızda yayınlanmıştır.)

Güçlü ABD-İsrail savaş makinesine karşı sınırlı olanaklarla direnmiş, İsrail kuvvetlerine karşı bölge tarihindeki en uzun direniş örneğini yaratmış, şimdi yine cephede yeni saldırı tehditleri altında, dünyanın bellibaşlı merkezlerinde süren hummalı bir politik faaliyetten kendileri ve halkının kaderi üzerine çıkacak kararları bekliyen bu savaşçıların düşünce ve duygularını izlemeden yorum yapmaya kalkışmak yanlış olurdu. Özellikle Filistin hareketinin yeni süreçteki yönelişi, strateji ve taktikleri açısından... Bu strateji ve taktikleri çizen, yönelişi belirleyen insanlar bunlar olduğu için değil elbette. Olayı hayatın akar pratiğinden izlemek için.

Fedailer ve başlarındaki genç komutanlar saldırı ve saldırı sonrasında gelişen olaylarla ilgili ne düşünüyorlar? Geleceği nasıl görüyorlar? FKÖ liderliğinin izlediği politikayı takip edebiliyorlar mı? Onaylıyorlar mı? Karşı çıktıkları noktalar nedir? Savaşın ve katliamların acısını çekmiş, yorgun ama gururlu Arap savaşçıları sorularımıza açıklıkla ve büyük bir ustalıkla cevap verdiler. Olayları çok yakından ve ilgiyle izledikleri ortadaydı. 15 yaşında bir Filistin delikanlısı, size Fas kararlarının 7.ci maddesinden ayrıntılı bir şekilde söz edebiliyor, Ürdün rejiminin emperyalist plânlar içinde hangi rolü üstlendiğini açıklayabiliyor, Reagan plânına kimlerin "Hayır", kimlerin "Evet", kimlerin "Laam" (Arapçada "La" hayır, "Naam" evet anlamına geliyor. Filistinliler bunları birleştirmişler ve "Laam" yapmışlar. Yani hem evet, hem hayır..) dediğini söyliyebiliyorlar. Bunları röportajda görebileceksiniz. Yine görebileceksiniz ki, bu savaşçıların görüşlerinde önemli çelişkiler, muğlâklıklar var. Özlemle gerçek, niyetlerle olgular birbirine karışmış. Aynı olaya başka başka yorumlar geliyor.

Ortadoğu ile ilgili röportaj ve yazılar SOSYALİST ORTADOĞU BÜROSU tarafından hazırlanmıştır.

Denecek ki, sürgün ve yoksulluk içinde gözlerini açmış, Emperyalist-Siyonist katillerin binlerce yurttaşını katlettiği bir süreçte nasılsa yaşama ve büyüme fırsatı bulmuş, kamplarda herşeyden önce ve sonra "Yahudi"ye karşı kullanacağı "Rusi" ve "Bisefm" silâhlarını öğrenmekle yetinmiş sıradan bir askerin daha tutarlı düşünceler ileri sürmesi mümkün müdür?

Ama ortada herhangi bir tutarsızlık yoktur ki! Sözünü ettiğimiz bütün çelişkiler ve muğlâklıklar olaylarla tam bir uyum halindedir. Onlar gördüklerini, duyduklarını, ağabeylerinin kendilerine öğrettiklerini anlatıyorlar. Yalnız bir de hissettiklerini, özlediklerini ve sürgün bir halkın bir savaşçısının güdüsüyle ne yapılması gerektiği hakkındaki düşüncelerini...

Çelişki işte bunlar arasındadır. Örneğin Kral Hüseyin'i 1970 Kara Eylül katliamından bu yana çok iyi tanıyorlar. Ürdün'de kadın, ihtiyar, çoluk çocuk nasıl kurşunlandıklarını hiç unutmuyorlar. Bu nedenle Yaser Arafat'ın (onlar Abu Ammar diyor) Kral Hüseyin ile çektirdiği fotoğraflar hiç hoşlarına gitmiyor. Bazen öfkeleniyorlar, ama bir yandan da taktik yapıyor, buna mecburuz, diyorlar.

Bütün bu karmaşık düşünceler dediğimiz gibi olaylara uyar. Filistin devriminin içinde yaşadığı gerçekten zor günlerin açık bir ifadesi ve önderliğin takındığı politik tavrın, izlediği mücadele mantık ve metodunun yansımalarıdır. Bugün Filistin hareketi kendisine sunulmuş ağır bir faturanın hesabını yapmakla uğraşıyor. Bu faturanın altında Emperyalistlerin, Siyonistlerin ve her türden Arap gericiliğinin imzaları var.

Beyrut kuşatmasından hemen sonra Reagan'ın önerileri geldi, ardından Fas zirvesi ve nihayet Filistin Ulusal Konsey toplantısı. Reagan "yeni" bir öneriyle "Camp David" anlaşmasını rönesansa uğratmış bulunuyor. Filistin halkının kaderini Entelicans Servis'in CİA'ya ısmarladığı kukla Kral Hüseyin'e bağlıyor. Böylece Filistin davasını ölmüş ve gömülmüş bir hale getirecektir. Fas kararları ise, İsrail saldırısı öncesi Suudi Arabistan'dan gelen Fahd Plânı'nın bir rönesansıdır. Fas kararlarında Arap dünyasında yeni döneme damgasını vuran eğilimin gerici Arap rejimleri olduğu apaçık görülüyor. Ve ilk defa Arap ülkeleri İsrail devletinin varlığını tanımaya eğilimli olduklarını açıkça ve ortak bir kararla ilân ediyorlar. Fas toplantısı ABD'yi hakem yapmış ve Ortadoğu'daki çözümü onunla beraber aramanın yeni dengeler içinde kaçınılmaz olduğunu vurgulamıştır. Bunu, kararlarda bulunan ve Filistin devletinin bağımsızlığı, lâikliği ve demokratikliğinden söz eden hiç bir madde gizliyemez.

Filistin Ulusal Konseyi'ne gelince.. Bu artık bize FUK öncesi ve sonrası ayrımını yaptıracak önemde tarihi bir toplantı olmuştur.

SOSYALİST'in geçen sayısında Yaser Arafat'ın Beyrut kuşatmasından sonra "Önemli olan bu savaşın sonuçları değil, direnişimizdir. Çünkü, halkımızın geleceğini savaşın sonuçları değil, direnişimiz belirleyecektir." dediğini yazmış ve eklemiştik: "Şimdi Emperyalistler savaşın sonuçları üzerine politika yapıyorlar. Filistinlilere düşen direnişin hakkını almaktır. Bu konuda en küçük bir kararsızlık — isterse bunu gösteren FKÖ olsun — Filistin halkının ve savaşçılarının yüksek mücadele ruhunu karşısında bulacaktır.

Son aylarda gelişen olaylar, bölgede SAVAŞIN SONUÇLARININ ağır bastığını gösteriyor. Bunun ciddi bir işareti Cezayir'de alınan kararlardır. Kararlar, Filistin hareketinin içindeki farklı eğilimlerin varlık ve çatışmasının izlerini taşımakla birlikte, hakim eğilimin durumunu koruduğunu ve hatta güçlendirildiğini de ortaya koyuyor.

Son İsrail saldırısının etkileri ve Arap gericiliğinin artan baskısı, Filistin burjuvazisine uzun zamandır atmaya eğilimli olduğu adımı attırmış bulunuyor. Filistinli işadamları (bu deyim son zamanlarda Emperyalist basın ve yayında çokça kullanılır oldu) Filistin hareketinin azami programını 1967'de işgal edilen toprakların sınırları içine sıkıştırmayı öneriyorlar. Onlar Siyonist İsrail devletini askeri, ekonomik ve politik bir gerçeklik olarak görüyor. Real-politika yapıyorlar. İsrail'in varlığına karşı çıkmanın "yenilgi enayiliği" olduğunu ileri sürüyorlar. 1948'den bu yana süren direnişin ve 18 yıllık örgütlü mücadelenin yarattığı devrimci ruhu dizginliyerek Filistin hareketini "gerçekçi" olmaya çağırıyorlar. Son Konsey toplantısında bu gerçekliğin Filistin örgütleri üzerinde inkâr edilmez bir ağırlığı ve kuşatması olduğu bir kere daha ortaya çıkmıştır.

FKÖ'nün "Ulusal Yasa"sının en temel ilkeleri İsrail'i "tanımama, görüşmeme, barışmama" etrafında şekillenir. FKÖ'nün yine bu yasaya göre hedefi: "Siyonist devlet cihazını tahrip ve yerine bütün halkların kardeşçe yaşadığı bağımsız, demokratik, lâik Filistin devletini kurmak"tır. Vatan: 1948 den bu yana işgal edilmiş bulunan tüm Filistin toprağıdır. Daha sonra yine bu hedefler değişmez kabul edilerek, 1967 yılında işgal edilen Batı Şeria ve Gazze'de bir taktik aşama olarak bağımsız Filistin devletinin kurulabileceği karara bağlanmıştı. Şimdi tartışma bu kararın stratejileştirilmesi etrafında olmaktadır. Böyle bir şey İsrail devletini tanıma ve barışma anlamına geliyor. 1981'de Fas'ta toplanan ilk zirve bu konu etrafındaki anlaşmazlıklar ve Suriye ile FKÖ'nün tavır alışı nedeniyle dağılmıştı. 1982 Fas zirvesi kararlarının en çok tartışmaya yol açan 7.ci maddesi ise, İsrail'in 1967 sınırları dışındaki varlığını Ortadoğu diplomasisinin uygun terimleriyle tanımaktadır. Böylece Arap gericiliği 1981'de beceremediğini 1982'de İsrail silâhlarının yardımıyla gerçekleştirmiş oldu.

Filistin Ulusal Konseyi Fas kararlarını Arap devletlerinin bundan sonraki politikaları için "minimum" kabul ederek, hakim eğilimin geleceğe bakış açısını ilk olarak bu kadar netçe ortaya serdi. Sözkonusu madde ile, 1967 sınırlarında kurulacak bağımsız bir Filistin devleti karşılığında İsrail devletinin varlığını tanıma ışığı yakılmıştır. Bu Filistin hareketinin 18 yıldır ısrarla savunduğu ve uğruna sayısız kayıplar verdiği temel bir ilkede "gerçekçi" bir dönüşüm demektir. Aynızamanda Filistin hareketinin yeni bir sürece girdiğinin kuvvetli bir işaretidir. Ne var ki, hareket içinde sol ve radikal güçlerin var olan ağırlıkları ile Filistin halkının özlemleri FUK kararlarına ister istemez yansıyacaktı. Böylece, herkesi memnun etme potansiyeline sahip bir metin ortaya çıktı.

İşte cephedeki Fedailerin kafalarını karıştıran da budur. Dünya gerici güçlerinin FUK kararlarını "ılımlı" ve "sevindirici" bulmaları da aynı yerden kaynaklanıyor.

Önce "Camp David", sonra Fahd ve ardından Fas. Bu gidiş Emperyalizmin kendi çizdiği sınırlar içinde yarattığı uzlaşma zemininde Arap dünyasına attırdığı geri adımlardır. Arkasından gelen FUK toplantısı, bu uzlaşma içinde Filistin hareketinin de yer alabileceği umudunu uluslararası sermayeye ve Arap gericiliğine vermiştir. Böyle "umut" dağıtma politikasını bazı solcular diplomatik beceri olarak görüp, "sol" yorumlarla "taktik" esneklik diyorlar. Onlar böyle yapa dursun, Filistin hareketi tam da belinden stratejik esniyor öne doğru. Emperyalizme baş eğmeye zorlanıyor. Sola taktik, sağa stratejik yaklaşma, tabanda ve dünya ilerici güçleri nezdinde dengelerin muhafazasını sağlarken, "Filistinli işadamları" Filistin devriminin hedeflerini daha da daraltıyor ve uzlaşmaya adım adım yaklaşıyorlar. Son FUK toplantısında bunlardan biri, "Bundan böyle bütün Filistin topraklarının kendilerine ait olduğunu iddia eden Filistinliler azalacaktır. Kimse Yahudileri denize dökmeyi bir daha asla öneremiyecektir. Her Filistinli ellerinde kalan tek seçeneğin Batı Şeria ve Gazze ile sınırlanmış bir devlet olduğunu yakında anlıyacaktır." diyor.

— Ama Filistin'in tümünde hak iddia eden FKÖ yasası değiştirilmedi ve FKÖ ambleminde hâlâ İsrail'i yok sayan bir Filistin haritası var. Buna ne diyorsunuz?

" — Bu da değişecektir. Ortadoğu'nun eskimiş, fakat derin kökleri olan kavramları yavaş değişir." (Monday Morning, 1386).

Evet, insanda tatlı umutlar uyandıracak gelişmeler son günlerde epey çoğaldı. Ama Filistinli dostumuz biraz acele ediyor. Hemen karar vermeden önce ve daha gerçekçi olabilmesi için, İsrail saldırganlarının birkaç yüz metre ötesindeki kamplarda elde kleş bekliyen Fedailer ve genç komutanlarıyla da bir konuşmasını tavsiye ediriz.

FİLİSTİN

Koyu yerler: Batı Şeria ve Gazze..
Üçgenler: Yahudi yerleşme bölgeleri..

CEPHE SORUNU - 3

1. sayfadan devam

"Türkiye'de Sosyalist hareket birbirinden nitelikçe farklı iki kanaldan akmıştır, akmaktadır.

"Bunlardan biri: 60 yıl öncesinden günümüze taşınan kanaldır. Diğeri ise, 1960'ların ortalarından açılmıştır ve ilkinden yapıca ve ruhca tamamen farklı bir gerçekliği taşımaktadır.

"1960'lı yıllara gelindiğinde, Türkiye'de Sosyalizm 50 yıllık bir geçmişe sahipti. Bilindiği gibi, 60'lı yıllar "Sosyalizm"in o zamana dek hiç görülmemiş bir şekilde yaygınlaştığı ve bir anlamda yığınsal bir karaktere büründüğü dönemi ifade eder... Sözkonusu niteliksel sıçrama, geleneksel hareketin, yâni somut anlamda 50 yıllık Sosyalist geleneğin özel ve yeni bir aşaması, yeniden canlanışı değildi. Aksine, bu gelenekten "BAĞIMSIZ" olarak ve "KENDİLİĞİNDEN" sahneye çıkan bir sosyal gerçekliğin — GENÇLİĞİN — etkisiydi sözkonusu olan...

"Gençlik, sözünü ettiğimiz süreçte özellikle üniversite ve kışlalardan Sosyalizme uzanmış, ona tarihsel atılımını yaptırmıştır. İşçi sınıfı hareketi bu döneme kadar 50 yıllık gelenekçe damgalanırken, çok kısa bir sürede gençliğin "malı" oluvermiş ve Gençlik Sosyalizme öyle sahip çıkmıştır ki, "GENÇLİK" ve 'SOSYALİZM" kavramları birbirinin yerine kullanılır olmuştur.

"Gençliğin yığınlar halinde devrimci mücadeleye atılması harekete neden farklı ve yeni bir "kanal" açmıştır? Ve neden bu gelişmeyi 50 yıllık gelenekten "bağımsız" ele almak gerekir? Bunun temel nedeni: Gençliğimizin Sosyalizmle buluşurken, Ortadoğu ülkelerine has geleneksel Antika isyancı karakterini nitelikçe aşamayışıdır. Diğer bir deyişle, Gençlik, Sosyalizme var olan hareketin ideolojik ve örgütsel birikim kanallarından değil, kelimenin tam anlamıyla "KENDİLİĞİNDEN" ve kendi sosyal karakterine göre akmıştır.

"Yukarıdaki kısa açıklamamızdan da anlaşılacağı üzere, günümüzde devrimci mücadelenin genel meselelerine doğru yaklaşabilmek için, hareketin en temelinde yatan bu iki eğilimi de ayrı ayrı, ama birbirleriyle ilişkileri içerisinde ve gelişme süreçleriyle ele almak ve incelemek gerekir. Bu temel iki eğilim, zaman içerisinde, kendi bünyelerinde çeşitli bölünmelere ve gruplaşmalara uğramıştır...

" Özellikle çok hareketli bir boyutta yaşanılan son 20 yılın deneyleri bize göstermiştir ki: Devrimci ortamımızda bölünmeler, düşmanca tavırlar, kurulan birlikler bu eğilimlerin sosyal karakterlerine göre şekillenmişlerdir. Ve bu şekillenmelerin "İDEOLOJİK" örtüleri sonradan gelmiştir. Devrimciler, âdeta Aşiret ilişkilerini yansıtır bir boyutta nedenini bilmedikleri ayrımlarda bir gecede tavır almışlar, hattâ işi daha ileri götürerek, ayrıldıklarına düşman kesilmişlerdir...

"Demek ki "İdeolojik" mesele dışında da parçalanmaları ve birliktelikleri güden bir toplumsal yasa bulunuyor.

"İşte bundan sonraki sayımızda: Meseleyi bu boyutuyla ele alarak, devrimci ortamımızdaki YAPI MESELESİ'ni sizlere açıklamaya çalışacağız. Bu açıklamalar aynızamanda yukarıda belirttiğimiz temel iki eğilim ve onların parçalanması ile zamanla ortaya çıkan devrimci gruplarımızın kısaca gözden geçirilmesi de olacaktır." (SOSYALİST, Sayı 1).

Mesele özetle böylece konduktan sonra, "CEPHE SORUNU - 2" yazımızda "YAPI MESELESİ" tüm boyutlarıyla işleniyor ve uğranılan yenilgiler açısından şu sonuçlara bağlanıyor:

"... Mağlubiyet SONUCU açıklanacaksa, davranışların kökenini (SEBEBİNİ) doğru bir şekilde teşhis etmek gerekir. Sebep: Tarihsel Devrimciliğimizdir. Mağlup olan kafalar değil, bir yapıdır... İnsanları bir yanıyla en uçkun eylemlere götüren, bir yanıyla Sosyalizme küstüren, olmazsa "ne yardan, ne serden" çizgisinde "İlerleten" yapı bugün hâlâ gündemdedir ve otokritik beklemektedir. Ve artık yaşanmış olan deneylerden sonra Gençlik bunu yapabilir. Önlemi alınmadığı takdirde kaçınılmazca bezirgânlaşan Tarihsel Devrimci Jöntürk geleneğimizin ihtilâlci ruhuna sıkı sıkıya sahip çıkarak yapacağımız otokritik, devrimciler arasındaki antika düşmanlıkların bilince çıkarılıp giderilebilmesi için de şarttır. Bundan da önemlisi, işçi sınıfıyla, kendini işçi sınıfı davasına adamış devrimcilerimiz arasındaki engellerin ortadan kaldırılabilmesi ve "İşçi sınıfı denizinde bütün kayıkların batırılabilmesi"ne yol buradan geçiyor. Biz bu yolda ilk adım olmaya çalıştık." (SOSYALİST, Sayı 3-4).

"İki farklı kanaldan akan" sosyalist hareketimiz üzerine "Yapısal" değerlendirmelerimizi bu şekilde ortaya koyduktan sonra, meseleye kısaca "İdeolojik" açıdan da bakmamızın gerekliliği ortadadır.

Bilindiği gibi, işçi sınıfı hareketinde genel olarak iki çizgi her zaman egemen olmuştur: Devrimci çizgi ve Oportunist çizgi.. Oportunizmin her çağa göre büründüğü değişik biçimler üzerinde burada uzun uzadıya durmayacağız. Açık oportunizmle savaş artık sorun olmaktan çıkmıştır. Asıl tehlike "ortodoks" Marksist-Leninist geçinen, fakat özde en ince oportunizmi içeren akımlardan gelmektedir. Stalin bu noktayı çok net olarak açıklıyor:

"Bir yanda Marks-Engels ve öte yanda Lenin arasında İkinci Enternasyonal oportunizminin egemen olduğu koca bir dönem yatmaktadır. Daha kesin olmak için, oportunizmin formel (biçimsel) egemenliğini değil, gerçek egemenliğini gözönünde bulundurduğumu belirtmeliyim. Formel olarak, İkinci Enternasyonal'in başında Kautski vb. "sâdık", "ortodoks" Marksistler vardı. Oysa gerçekte, İkinci Enternasyonal'in esas faaliyetleri oportunist bir çizgi izlemekteydi. Uzlaşmacı küçükburjuva yapıları gereği oportunistler burjuvazinin kuyruğuna takılmışlardı; öte yandan, "ortodoks"lar da, "birliği" korumak ve "parti içi barış" yararına oportunistlerle uzlaşmış durumdaydılar. Böylece burjuvazinin politikasıyla "ortodoks"ların politikası arasındaki halkalar birbirine bağlanmış ve sonuç olarak oportunizm egemen olmuştu." ("LENİNİZMİN ESASLARI", Metod bölümü).

Bütün bunları gözönünde bulundurarak, proletarya davasının örgütlenme sorunlarına yaklaşırken, öz kaynaklardan yola çıkmayı kendimize şiâr ediniyor ve bu sayımızda, Lenin'in kaleme aldığı ve Üçüncü Enternasyonal'in İkinci Kongresi'nde kabul edilerek yürürlüğe giren "KOMÜNİST ENTERNASYONAL'E GİRİŞ ŞARTLARI"nı yayınlıyoruz.

Leninist iktıdar mücadelesi ve örgütlenme anlayışı, sağlam ideolojik temeller üzerine kurulmuş, güçlü bir proletarya partisini her şeyin önüne koymaktadır.

Oysa bugün "Anti-Faşist Birleşik Direniş Cephesi"ni oluşturan örgütlerin hemen hepsi, işçi sınıfı ideolojisine bağlı olduklarını iddia etmekte ve hattâ önemli bir kısmı kendilerini proletarya partisi saymaktadırlar. Her biri kendini proletarya partisi sayınca, gene her biri diğerlerini başka sınıf ve tabakaların örgütü olarak görmekte ve "Cephe" girişimi bu gizli ve gerçek dışı anlayış üzerine inşa edilmeye çalışılmaktadır. Oysa durum, baştan beri açıklamaya çalıştığımız gibi, hiç te öyle değildir.

İktıdar boyutundaki mücadele ve örgütlenme meselesinin böylesine sağlıksız bir zeminde gündeme getirilmesi ve çözüme bağlanması çıkış yolu olamaz.

PARTİZAN YOLU'nun, Türkiye işçi sınıfı ve Kürdistan halkının devrimci mücadelesi hakkındaki görüşleri açıktır. Örgütlenme sorunlarına bakışı da bu görüşlerden kaynaklanmaktadır. Kim ne derse desin, önerilerimiz ortadadır. PARTİZAN YOLU:

"Devrimci ortamımızda, ilk adım olarak mutlaka yeşertilmesini gerekli gördüğümüz DAYANIŞMA ve TARTIŞMA şartlarının yaratılmasında, dönemin yüklediği görevi, kendi çapında hayata geçirme mücadelesinde duyarlı ve kararlıdır. 1981 Aralık ayında yayınlanan "12 EYLÜL NEDİR?" kitabında da — gerekçeleriyle birlikte — belirttiğimiz gibi: "Bugün karşımızda duran temel görev şudur: İÇERİDE ve DIŞARIDA (Avrupa ve Ortadoğu) tüm devrimciler, en âcil tarzda DERLENİŞ KOMİTELERİ kurmalıdırlar..." PARTİZAN YOLU militanları ve sempatizanları Türkiye'de, Kürdistan'da, Ortadoğu'da ve çeşitli Avrupa ülkelerinde, diğer devrimci siyasetlerle ilişkilerini bu öneri doğrultusunda geliştirmişlerdir."

Ve geliştirmeye devam edeceklerdir.

İŞÇİNİN SESİ'NE KARŞI PARTİZAN YOLU (İNGİLTERE) BİLDİRİSİ

12 Eylül 1980'de uluslararası ve yerli Finans-Kapitalin kuklası Faşist Cuntanın işbaşına getirilmesinden bu yana iki yılı aşkın bir zaman geçti. Bu yıllar, Türk ve Kürt halkları için korkunç ölçülerde işkence, ölüm, baskı ve soyguna eş düştü. Tüm ülke, işçi sınıfı ve ezilen Türk ve Kürt halkları için bir hapishaneye çevrildi. Komünistler, devrimciler, demokratlar ve emekçi yığınlar eşi az görülen bir baskı altına alındı. Devrimci hareket büyük darbeler yedi.

Partizan Yolu, içinde bulunduğumuz dönemin özelliklerini gözönüne alarak Faşizmi alaşağı edecek bir mücadelenin ve örgütlenmenin temel kurumlarını oluştururken, öte yandan da Türkiye işçi sınıfı ve devrimci hareketini değerlendirip gerekli dersleri çıkartıyor. 1960 sonrası gelişen ve harekete damgasını vuran Devrimci Gençlik hareketini doğru değerlendiriyor. Bir yandan önlemi alınmamış gençlik hareketinin kaçınılmaz yanılgılarına doğru ideolojik ve yapısal açılımlar getirirken, diğer yandan da onların yiğit mücadele geleneklerine sahip çıkıyor ve yaşatıyor. Aynızamanda 60 yıllık işçi sınıfı hareketini temsil ettikleri iddiasında bulunanları ideolojik ve yapısal olarak değerlendirip yerli yerine oturtuyor. Partizan Yolu geçmişin devrimci mirasını kucaklıyor. Burjuvaziye karşı savaşta şehit düşen tüm devrimcileri savaşçı bir ruhla anıyor.

Partizan Yolu, aynızamanda, Kürdistan devrimci mücadelesini doğru değerlendirip, Türkiye işçi sınıfının iktıdar savaşı ile Kürt halkının Bağımsızlık ve Sosyalizm savaşında, Türk ve Kürt devrimcileri tarafından asgari ve azami hedeflerin tespiti için kararlı adımlar atıyor.

Partizan Yolu'nun sorunlara böyle bir mantıkla yanaşımı kendini "TKP - Leninci kanadı" diye lânse etmeye çalışan "İşçinin Sesi" bezirgânlarını alabildiğine rahatsız ediyor. Kitle önünde hesaplaşmaktan kaçarak, önceleri kapı arkası dedikoduları ile devrimcilere çamur atarken, daha sonraları Partizan Yolu'nun astığı afişleri yırtmayı başlıca "eylem" seçtiler. Bir yandan da, çevreye: "Biz Partizan Yolu'na politika yaptırmayız!", "Onları İngiltere'de yaşatmayız!" gibi yalancı pehlivanlık taslama sevdasına kapıldılar. Bu konuda aldıkları kararları, o zamanlar aynı yönetim mekanizmalarında görev yapan ve daha sonraları ayrılıp kitapçık yayınlayanlardan dinleyelim:

"... Asıl toplantının gündemi Partizan Yolu'na karşı alınmış saldırı kararı ve bununla bağlı olarak güvenlik önlemleridir. Alınmış eylem kararı budur." (İŞÇİNİN SESİ, "Tartışmalar ve Ayrılıklarımız"; s.10).

"İşçinin Sesi" yönetimi: 1) "Saldırı kararı" ile kendi tabanının Partizan Yolu ile temasını kesmeyi, 2) "Güvenlik önlemleri" ile de polisle işbirliği yaparak Partizan Yolu'nu geriletmeyi amaçlamıştır. Aşağıda izah edeceklerimiz bunu kanıtlayacaktır.

En son "Faşizme Ölüm, Halklara Özgürlük" ve "Onbeşler Yaşıyor" afişlerimiz yırtıldı. Biz gene başka güçlerin de afişlerimizi yırtabileceğini varsaydığımızdan, iki arkadaşımız karşılaştıkları iki "İşçinin Sesi" elemanına olayı sordular, ve:

" — Evet, biz yırtıyoruz ve yırtmaya devam edeceğiz!" cevabını aldılar.

Tartışma kavgaya dönüştü. Olay bir yüksek okulun girişinde oluyordu. "İşçinin Sesi" elemanları bu tartışmadan gereken dersi aldılar. Oradaki öğrenciler ve okul personeli araya girdi. Partizan Yolu'nu yaşatmıyacak olan demagojik militanlık, oradaki İngilizlere: "Polise haber verin, bunlar öğrenci değil!" diye feryada başladılar. Daha sonra "İTÖF" başkanı da olan kişi, olay yerine gelen polise Partizan Yolu'ndan olduğunu tahmin ettiği tüm kişilerin isimlerini verdi ve Partizan Yolu örgütünün "terörist bir örgüt" olduğu ihbarında bulundu. Aynı kişiler etraftaki İngiliz öğrencilere de: "Bunlar terörist kişilerdir, biz bunların 1 Mayıs yürüyüşünde resimlerini çektik, hepsini polise vereceğiz!" dediler.

Sözü geçen okulda "İşçinin Sesi + İngiliz Trotskistleri" ittifakı, okuldaki tüm ilerici ve demokratları tecrit etmek için her türlü provokasyonu deniyorlar. "İşçinin Sesi + Trotskist" ittifakı, bir yandan, Partizan Yolu'na sempati duyduğunu tahmin ettikleri ve kendilerine karşı olan Türk, Kürt, Arap, İngiliz ve ilh. öğrencileri polise terörist diye ihbar ederken, diğer yandan da okul idaresine ihbarlarda bulunarak, bunların okuldan atılmaları için çalışıyorlar. Öğrenci Birliği başkanının Birliğin parasını çektiğini ve bu paraları Partizan Yolu'na verdiğini etrafa yayıyorlar. "İşçinin Sesi + Trotskist" ittifakı bu konuda hem polise, hem de okul yönetimine ihbarda bulundular. Trotskistler ayrıca ellerindeki okul dergisinde bu iddiayı gerçekmiş gibi yansıttılar. Bundan yararlanan Trotskistler: "Bu okulda Stalincilerin sonu geldi!" diye bayram ediyorlar.

Bütün bunlarla da yetinmeyen sahte "Leninciler", ayrıca, kendilerinden ayrılıp Partizan Yolu'na katılmış olan bir arkadaşı (ki bu arkadaş "İşçinin Sesi"ni İngiltere'de kitleselleştirenlerin başında geliyordu), çift evlilik yaptığı ve İngiltere'de kaçak kaldığı gerekçesi ile polise ihbar ettiler. Polisler arkadaşın evine geldi; olayın doğru olmadığını öğrenince, ihbar olduğunu ve araştırma yapmak zorunda kaldıklarını söyliyerek gittiler.

Şimdi "İşçinin Sesi: "Partizan Yolu ile fiziksel değil, kanuni mücadele" yapacaklarını etrafa yayıyor. Faşist Cunta da devrimcilerle "kanuni" mücadele yapıyor. "İşçinin Sesi"ni yok olmaktan dayandığı burjuva kanunları da kurtaramıyacaktır.

Bu liste daha çok uzatılabilir. Zaten bu hareketi şekillendiren Yürükoğlu, daha 1970 öncesi gençlik hareketinin oportunist kanadı içinde yer almış bir kişidir. Faşistlerle 1967-68'deki çatışmalarda, örneğin Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesi'ni faşistler bastığı zaman, faşistlerden

Devamı 15. sayfada

«Adı ve eseri yüzyıllar boyunca yaşıyacaktır»

14 Mart günü öğleden sonra saat üçe çeyrek kala düşünücülerin en büyüğü artık düşünmez oldu. İki dakikacık yalnız bırakılmıştı; yanına vardığımız zaman onu koltuğunda tatlı tatlı, ama bir daha uyanmamak üzere uyur bulduk.

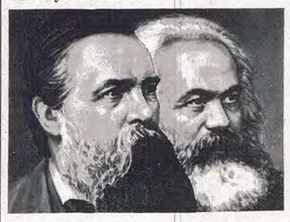

Avrupa ve Amerika savaşkan işçi sınıfının ve tarihsel bilimin bu adamla birlikte yitirdiği şey ölçülemiyecek kadar büyüktür. Bu dev dövüşçünün ölümüyle açılan boşluk kendini duyurmakta gecikmiyecektir.

Darwin nasıl organik varlığın kanunlarını keşfettiyse, tıpkı öyle Marks ta insanlık tarihinin gelişim kanunlarını buldu. Ondan önce insanlık tarihinin şu basit olayı, ideolojinin son derece abartılmasıyla maskelenmiş bulunuyordu: İnsanlar siyasetle, bilimle, güzelsanatlarla, dinle uğraşabilmeden önce, ilkin yemeye, içmeye, barınmaya ve giyinmeye mecburdular; bunun için de, bir ulusun yahut bir çağın maddi geçim araçlarının üretimi ve dolayısıyle de ekonomik gelişim derecesi, o toplumdaki devlet kurumlarının, hukuk kavramlarının, güzelsanatların ve hattâ dinsel düşüncelerin üzerinde yükselediği temeli oluşturur ve bunlar ancak o temel ile izah edilebilir — yoksa, şimdiye dek yapılageldiği gibi, bunun tersi izah yolu olamaz.

Fakat hepsi bu kadar değil, Marks aynı zamanda günümüz kapitalist üretim yordamının ve ondan çıkagelmiş bulunan burjuva toplumunun özel gelişim kanununu da keşfetti. Artı-Değer'in keşfi: daha önce gerek burjuva iktısatçıları, gerek sosyalist eleştirmeciler tarafından yürütülen araştırmalara rağmen bir türlü karanlıktan kurtulamıyan bu meseleyi bir çırpıda tümüyle ışığa çıkardı.

Bu çapta yapılmış iki keşif, bir ömür için yeter de artardı bile. Öylesi keşiflerden birini bile başarabilene ne mutlu! Kaldı ki, Marks, araştırmak için nereye elattıysa, orada, — ki araştırma alanları pek çoktu ve Marks o alanlara üstünkörü dokunmakla yetinmezdi, — hattâ matematik alanında bile orijinal keşifler yaptı.

Böylesi bir bilim adamı idi. Ne var ki, Marks'ta bilim adamlığı, onun yarısı bile değildi. Marks için bilim, tarihi işleten bir güç, devrimci bir güçtü. Hangi tarihsel bilimde olursa olsun yapılan her buluş, hattâ o buluşun pratik uygulanışını gözden geçirmek elden gelmediği zaman bile, Marks'ı tertemiz bir sevince boğuyordu. Hele sanayide devrim yapan veya genellikle tarihsel gelişimde devrim yapan bir keşif konu olduğu mu, Marks'ın sevinci bambaşka olurdu...

Çünkü Marks, herşeyden önce bir devrimciydi. Şu veya bu yoldan, kapitalist toplumu ve onun yaratığı devlet kurumlarını devirmek, modern işçi sınıfının kurtuluşuna emek vermek onun misyonuydu; işçi sınıfına durum ve ihtiyaçlarının bilincini, kurtuluş şartlarının bilincini ilkin o vermişti. Döviş onun yapıtaşı idi. Marks, seyrek görülmüş bir hırsla, azimle ve başarı ile dövüştü. 1842 yılı Renanya Gazetesi'ne, 1844 yılı Paris'te Vorwaerts (İleri)ye, 1847 yılı Brükse'de çıkan Deutsche Zeitung (Alman Gazetesi)ne, 1848-49 yılları Yeni Renanya Gazetesi'ne, 1852'den 1861 yılına değin New York Tribune'e yazılan yazılar, yığınla polemik broşürleri, Paris, Brüksel ve Londra örgütlerinde çalışmalar ve nihayet eserinin taçlanışı demek olan Uluslararası İşçiler Topluluğu (Birinci Enternasyonal)ın kuruluşu: başka hiç bir şey yapmamış olsa bile, yapanın haklı gurur duyabileceği işlerdi bunlar.

İşte onun içindir ki, Marks, çağının en çok kin beslenilen ve en çok çamur atılan insanı oldu. Müstebit hükümetlerce olduğu kadar Cumhuriyetlerce de sürgün edilip sınırdışına çıkarıldı; tutucu burjuvalarca olduğu kadar aşırı uç demokratlarca da iftiralara boğuldu. Bütün bu çamurları, o, başını bile çevirmeksizin, çerçöp gibi yolu üstünden iteliyor ve aşırı kertede gerekli saymadıkça karşılık vermeye değmez buluyordu.

Marks, Sibirya maden kuyularından kalkıp, Avrupa'dan geçerek, Kaliforniya'ya dek yeryüzünü uçsuz bucaksız bir tespih gibi kaplamış bulunan milyonlarla devrimci işçilerin derin saygısı, sevgisi ve gözyaşları içinde öldü. Ve ben şunu cesaretle söyliyebilirim: Marks'ın bugün de çok hasmı bulunabilir, ama bir tek kişicil düşmanı hiç bir vakit olmadı.

Onun adı ve eseri yüzyıllar boyunca yaşıyacaktır.

FRİEDRİCH ENGELS

KOMÜNİST ENTERNASYONAL'E GİRİŞ ŞARTLARI

İlk kuruluş kongresinde, partilerin Komünist Enternasyonal'e girişiyle ilgili kesin şartlar belirlenmiş değildi. İlk Kongre toplandığı sıralarda birçok ülkede yalnızca komünist akımlar ve gruplar vardı.

Komünist Enternasyonal'in İkinci Dünya Kongresi bambaşka bir ortamda toplanmış bulunuyor. Birçok ülkede artık, yalnızca akımlar değil, komünist partiler ve örgütler vardır.

İkinci Enternasyonal'e daha son zamanlarda üye olmuş partiler ve gruplar arasında bile, gerçekten komünist olmadıkları halde, Üçüncü Enternasyonal'e üye olmak için başvuranların sayısı gittikçe artıyor. İkinci Enternasyonal artık kesinlikle ezilmiştir. İkinci Enternasyonal'den umudu kalmayan "Merkez"in ara parti ve grupları, gittikçe güçlenmekte olan Komünist Enternasyonal'e yaslanmaya çalışıyorlar. Ama bunlar, aynızamanda, eski oportunist ve "Merkezci" politikalarını sürdürebilmelerine olanak sağlıyacak belli bir "otonomi" elde etmeyi de umuyorlar. Komünist Enternasyonal bir nevi moda haline gelmiştir.

Bazı ileri gelen "Merkezci" grupların Üçüncü Enternasyonal'e katılma dilekleri, onun tüm dünyada sınıf-bilinçli işçilerin geniş çoğunluğu arasında sempati kazandığının ve her geçen gün daha büyük bir güç haline geldiğinin dolaylı kanıtıdır.

Henüz İkinci Enternasyonal'in ideolojisinden kopuşamamış sallantılı ve kararsız grupların akınıyla, belli durumlarda, Komünist Enternasyonal sulandırılma tehlikesiyle karşı karşıyadır.

Öte yanda, komünist bakış açısını benimseyenlerin çoğunlukta bulunduğu bazı büyük partilerde (İtalya, İsveç) bile, hâlâ güçlü bir reformist ve sosyal-pasifist kanat varlığını sürdürüyor. Bunlar başlarını kaldırmak, proletarya devrimini aktif bir şekilde sabote etmeye başlamak ve dolayısıyle burjuvaziye ve İkinci Enternasyonal'e yardım etmek için fırsat kolluyorlar.

Hiç bir komünist Macaristan Sovyet Cumhuriyeti'nin derslerini unutamaz. Macar komünistlerinin reformistlerle birlik olmaları Macar proletaryasına pahalıya malolmuştur.

Bütün bunların ışığında, İkinci Dünya Kongresi, yeni partilerin Komünist Enternasyonal'e girişiyle ilgili mutlak anlamda kesin şartlar koymayı ve daha önce üye olmuş partilerin yükümlülüklerini belirlemeyi gerekli görüyor.

Komünist Enternasyonal'in İkinci Kongresi aşağıdaki maddeleri Komintern'e üyelik şartları olarak kabul eder.

* * *

1- Her günkü propaganda ve ajitasyon gerçekten komünist karakterde olmalıdır. Partilere bağlı tüm yayın organları, proletarya devrimi davasına kendini adadığını ispatlamış güvenilir Komünistler tarafından yürütülmelidir. Proletarya diktatörlüğü, sırf ezberlenecek sıradan bir deyim olarak tartışılmamalı; öyle bir biçimde popularize edilmeli ki, tabandaki her işçi kadın ve erkeğe, her asker ve köylüye, basınımızda her gün sistemlice işlenen pratik gerçeklerin, kendileri için hayati önemde kaçınılmazlıklar olduğu gösterilmelidir. Üçüncü Enternasyonal'e bağlı olanlar, ulaşabilecekleri her ortamı — basını, toplantıları, sendikaları ve kooperatifleri — hem burjuvaziyi, hem de ortaklarını (her türden reformistleri) sistemlice ve amansızca teşhir etmek için kullanmalıdırlar.

2- Komünist Enternasyonal'e katılmak isteyen herhangi bir örgüt, işçi sınıfı hareketinde (parti örgütlerinde, yazı kurullarında, sendikalarda, meclis gruplarında, kooperatiflerde, belediye meclislerinde vs.) herhangi sorumlu bir mevkide bulunan reformistleri ve "Merkezci"leri tutarlıca ve sistemlice görevden almalı ve yerlerine güvenilir Komünistleri getirmelidir. Bazı durumlarda "tecrübeli" liderlerin yerine sıradan işçileri geçirme zorunda kalış caydırıcı bir gerekçe olmamalıdır.

3- Sıkıyönetim ya da olağanüstü hal kanunlarının Komünistlere legal çalışma olanakları bırakmadığı ülkelerde, legal ve illegal çalışmanın birleştirilmesi kesinlikle esastır. Hemen her Avrupa ve Amerika ülkesinde bile sınıf savaşı uç savaş aşamasına girmek üzere bulunuyor. Bu şartlarda Komünistler burjuva legalitesine bel bağlayamazlar. Her yerde, kritik anda Parti'nin devrimci görevlerini yerine getirmesine olanak verecek paralel illegal örgütler kurulmalıdır.

4- Silâhlı kuvvetlerde sürekli ve sistemli propaganda ve ajitasyon yürütülmeli ve her askeri birlikte Komünist hücreler oluşturulmalıdır. Komünistler bu işi büyük ölçüde illegal yapmak zorunda kalacaklardır; ve bu işe sarılmamak, devrimci göreve ihanet olarak görülecek ve Üçüncü Enternasyonal üyeliğiyle bağdaşmaz sayılacaktır.

5- Kırlık bölgelerde düzenli ve sistemli ajitasyon kaçınılmazdır. Tarım işçilerinin ve fakir köylülerin hiç değilse bir kesiminin desteğini sağlamadan ve güdeceği politikayla geri kalan kır halkının bir kısmını nötralize etmeden, işçi sınıfı zaferini sağlamlaştıramaz. Günümüz şartlarında kırlık bölgelerde komünist çalışma yürütmek son derece önemlidir. Bu çalışma, başlıca, kırlık bölgelerle ilişkisi olan devrimci işçi-komünistler aracılığıyla yürütülecektir. Bu çalışmaya girişmemek ya da onu güvenilir olmayan yarı-reformist unsurların eline bırakmak, proletarya devriminden vazgeçmek demektir.

6- Yalnızca açığa çıkmış sosyal-patriyotizmi değil, sosyal-pasifizmin sahteliğini ve ikiyüzlülüğünü de teşhir etmek, Üçüncü Enternasyonal'e katılmak isteyen her partinin görevidir. Kapitalizm devrimci yoldan alaşağı edilmeden, ne uluslararası hakem kurullarının, ne silâhları azaltma görüşmelerinin ve ne de Uluslar Ligi'nin "demokratik" reorganizasyonunun, yeni emperyalist savaşlardan insanlığı kurtaramıyacağını sistemli olarak işçilerin gözüne batırmalıdır.

7- Reformizmle ve "Merkezci" politikayla tam ve kesin kopuşmanın gerekliliğini kabul etmek ve kendi üyeleri arasında bunun için propaganda yürütmek, Komünist Enternasyonal'e katılmak isteyen partilerin görevidir. Bu olmadan tutarlı bir komünist politika imkânsızdır.

Komünist Enternasyonal, mümkün olan en erken bir zamanda, bu kopuşmanın gerçekleşmesini kaçınılmazca ve uzlaşmazca talebetmektedir. Turati, Modigliani vb. iflâh olmaz reformistlerin kendilerini Üçüncü Enternasyonal üyesi sayma hakkına sahip olmaları kabul edilebilir bir durum değildir. Böyle bir durum Üçüncü Enternasyonl'in rahmetli İkinci Enternasyonal'e dönüşmesine yol açar.

8- Kendi burjuvazilerinin sömürgelere sahip olduğu ve başka ulusları baskı altında tuttuğu ülkelerin partileri, sömürgeler ve ezilen uluslarla ilgili açık seçik ve kesin bir politika gütmelidirler. Üçüncü Enternasyonal'e katılmak isteyen her parti, "kendi" ülkesinin emperyalistlerinin sömürgecilik dolaplarını teşhir etmeli, — sırf lâfla değil, işiyle de, — tüm sömürge kurtuluş hareketlerini desteklemeli, kendi vatandaşı olan emperyalistlerin sömürgelerden kovulmasını talebetmeli, kendi ülkesinin işçilerinin gönlünde sömürge ve ezilen ulusların emekçi halklarına karşı gerçek kardeşlik duyguları uyandırmalı ve sömürge halkların ezilişine karşı silâhlı kuvvetler arasında sistemli ajitasyon yürütmelidir.

9- Komünist Enternasyonal'e katılmak isteyen herhangi bir partinin, sendikalar, kooperatifler ve işçi sınıfının diğer yığın örgütlerinde sistemli ve yorulmaz bir komünist çalışma yürütmesi görevidir. Sendikalarda komünist hücreler kurulmalı, bunlar sürekli ve yılmaz bir çalışmayla sendikaları komünist davasına kazanmalıdırlar. Günlük çalışmaların her aşamasında bu hücreler sosyal-patriyotların ihanetlerini ve "Merkezci"lerin yalpalamalarını teşhir etmelidirler. Bu hücreler tamamen Parti'nin güdümünde olmalıdırlar.

10- Sarı sendikaların Amsterdam "Enternasyonali"ne karşı kararlı bir mücadele yürütmek Komünist Enternasyonal'e bağlı her partinin görevidir. Bıkmak nedir bilmez bir propaganda ile, sarı Amsterdam Enternasyonali'nden kopuşmanın zarureti örgütlü işçilere gösterilmelidir. Yeni kurulmakta olan ve Komünist Enternasyonal'e bağlı olan Kızıl Sendikalar Federasyonu'na her türlü destek sağlanmalıdır.

11- Kendi meclis gruplarının bileşimini yeniden gözden geçirmek, güvenilir olmayan unsurları tasfiye etmek ve bu grupları gerçekten Parti Merkez Komitesi'nin güdümü altına sokmak, Üçüncü Enternasyonal'e katılmak isteyen partilerin görevidir. Her komünist proleterden çalışmalarını gerçek devrimci propaganda ve ajitasyon doğrultusunda yürütmesi istenmelidir.

12- Parti ister legal ister illegal olsun, süreli ve süresiz yayınlar ve tüm basım kurumları aynı şekilde Parti Merkez Komitesi'nin güdümünde olmalıdır. Yayın kurumlarının otonomilerini kötüye kullanmaları ve Parti politikalarıyla uyuşmayan bir hat izlemelerine kesinlikle izin verilmemelidir.

13- Komünist Enternasyonal'e bağlı olan partiler demokratik merkeziyetçilik ilkesine göre organize olmalıdırlar. İçinde yaşadığımız keskin iç savaş döneminde, Komünist partiler,

"DEMOKRASİ"YE DÖNÜŞ ALDATMACASI

3. sayfadan devam

batağına saplanmış bir sol partinin kurulmasına müsaade etmek.

D) "Sağ Partiler" adını verdikleri AP-MHP-MSP-DP-CGP gibi partilerin kadro ve tabanları konusunda faşist cuntanın iki görüşü mevcuttur:

1- "Devlet Partisi" olarak düşünülen bir partide yukarıda saydığımız eski sağ partilerin ve kendi ifadeleriyle, CHP'nin "ılımlı" kanadının tabanlarını ve kadrolarını toparlıyabilmek.;

kendi ifadeleriyle, CHP'nin "ılımlı" kanadının tabanlarını ve kadrolarını toparlıyabilmek.

2- İkinci tez:

"Türkiye iki partili düzenin sıkıntılarını çekti. Muhalefetin hiç bir etkisi kalmıyordu. Çok partili düzen ise siyasi istikrarsızlığı ve otorite boşluğunu yarattı. Üç partili bir düzen özlenen demokrasiyi yaratabilir. Merkez Partisi önemli bir rol oynayabilir."

Bu görüş bir bölüm burjuva basınında da destek buluyordu:

"Birtakım zorlamalarla bir "Devlet Partisi" kurulması ne kadar yanlış ise, gerektiğinde dengeyi sağlıyabilecek bir "Merkez Partisi"nin kurulması da o ölçüde doğrudur. İki partili sistemin "Çoğunluk diktası", çok partili sistemin de istikrarsızlık ve "Otorite boşluğu" yarattığı bir gerçektir. Liberal sağ ile sosyal-demokrat sol arasında kurulacak bir "Merkez Partisi" eğer "anahtar" rolünü ciddi bir biçimde oynıyabilirse Türkiye'de demokrasinin daha sağlıklı bir yapıya ve geleneklere kavuşmasına önemli katkılarda bulunabilir."

"Partiler ve Seçim Yasası" adı verilen önlemlerle esasen en fazla üç partinin gerici parlamentoya girebilmesini sağlama bağlıyan faşist cunta şimdi de yukarıda açıkladığımız plânlarla bu partileri şekillendirmeye çalışmaktadır.

Bir daha tekrar edelim: 12 Eylül 1980 öncesi siyasi ortamını oluşturan burjuva partileri Türkiye'nin vardığı sosyo-ekonomik gelişimin bir neticesidir. Şimdi faşist cunta çıkardığı yasak ve emirlerle eski partileri bir çatı altında toparlamayı deniyor. Unutmıyalım ki, yapıştırılan bu parçalar gelecek dönemin gerici parlamentosunda tekrar ayrışacaklardır. Bunalım kaçınılmazdır.

Türkiye işçi sınıfı ve Kürdistan halkı üzerinde tezgâhlanan tüm bu oyunları bozacak yegâne güç devrimci mücadeledir. Ancak, devrimci hareketimiz geçmiş dönemden ders çıkararak gereken tedbirleri alamazsa, eskiden olduğu gibi, yine oyunun bir parçası olmaktan kurtulamıyacaktır.

Sarp Kuray
12 EYLÜL NEDİR?
PARTİZAN YOLU YAYINLARI
Adresimizden isteyebilirsiniz

FİLİSTİN FEDAİLERİ İLE SAVAŞ VE POLİTİKA ÜZERİNE KONUŞTUK

Lübnan'da kış. Bütün yollar kapalı. Evlerinden ve hatta çadırlarından sürülmüş binlerce Lübnanlı ve Filistinli şimdi de şiddetli kışın saldırısı altında. Koca akseri birlikler dağlarda mahsur. Ölenlerin sayısı belirsiz. Kamplara ve birliklere tanklarla ikmal yapılıyor. T 62'ler ekmek, konserve, mazot ve portakal taşıyor. Kar bazı yerlerde 3-4 metre. Çadırlarımızın üzerini birkaç saat temizlemezsek hepsi çökecek. Son 50 yılda böyle kış görmedik diyor ihtiyarlar.

Bir grup arkadaşımız, saatte ancak 2-2.5 km katederek gazetemiz SOSYALİST için röportaj yapmak üzere komşu kampları dolaşıyoruz. Arkadaşlarla sohbet edip düşüncelerini alacağız. Çevrede F.K.H.C., F.K.D.C., FATEH, SAİKA, CEPHE NİDAL, F.K.Ö. kampları var. İsrail hattında cephe tutuyoruz.

Fedailer bizi sevinçle, biraz da şaşkınlıkla karşılıyorlar. Birçoğu daha önceden tanıdığımız insanlar. Meraklanıyorlar.

— Hoş geldiniz. Hayırdır?

— Hayır. Hayır. Çayınızı içmeye geldik.

— Ehlen ve sehlen, buyurun, buyurun...

Ve arkadaşlarla sohbet ettik, uzun uzun. Kimi 60 yaşında, kimi 13 yaşında. Kimi Fatahlı, kimi Demokratik Cepheden. Rütbeli rütbesiz. Ama hepsinin kafasında aynı dert, yüreğinde aynı acı ve aynı özlem. Hepsi fedai. İşte söyledikleri:

CEPHEDEKİLER NE DÜŞÜNÜYOR?

SOSYALİST: İsrail Siyonistlerinin Güney Lübnan'ı işgali ve Beyrut kuşatması esnasında ve sonrasındaki olayları kısaca değerlendirebilir misiniz? Ayrıca savaş sırasında bu saldırıya karşı Arap ülkelerinin tavrı hakkında ne düşünüyorsunur?

E.S.: Başta Reagan olmak üzere Shultz, Haig, Sharon, Begin tam bir zaman değerlendirmesi yaparak saldırıda bulundular. Saldırıyı yaparken gerekçelerini İngiltere Büyükelçilerinin öldürülmesi olarak gösterdiler. Gerçekte ise Filistin devrimci hareketinin Lübnan ve Beyrut'taki varlığını yok etmeyi düşünüyorlardı. Yine amaçlarının arasında Siyonist düşmana karşı Güney Lübnan'dan yapılan ameliyatları durdurmak, İsrail'in Halde kentine karşı Filistin güçlerinin yaptığı sürekli bombalamayı kaldırmak ta vardı. Bu ameliyat ve bombalamalar Begin hükümetini çalkantı içine sokmuştu. Saldırı olacaktı, yalnızca zamanlama sözkonusuydu. Saldırı anı olarak, Arap ülkeleri arasındaki bölünmelerin arttığı, çatışma ve saldırıların yoğunlaştığı bir anı seçtiler.

Biz Lübnan'da Filistin devrimci hareketini tasfiye etmeye yönelik her taraftan gelen saldırıyı yaşadık. İsrail saldırısı ile birlikte bazı Arap ülkelerinin Filistin halkına ve devrimci hareketine karşı hazırladıkları komplolar ortaya çıktı. Komplolara ek olarak Lübnan devlet yöneticileri ve Lübnan sağcıları Emperyalizmle birlikte saldırıda bulundular. Beyrut'ta 3 ay kuşatıldık. Biz Beyrut'tan çıkacağımız zaman herkes Filistinlilerin kleşlerini bırakacağını zannediyordu. Beklenenlerin aksine biz kleş ve B-7'lerimizle birlikte çıktık. Bugün Filistin halkının mücadelesi devam ediyor. Bizim silâhlarımızı bırakmamızı bekliyenlerin gözden kaçırdıkları ve unuttukları şu idi ki: Filistin davası kişilere bağlı değildir. Biz hepimiz Beyrut'ta ölseydik veya şimdi hepimiz ölsek, yok edilsek, Filistin davası her zaman var olacaktır.

E.F.: Filistin devrimcileri olarak Lübnan'da savaştık. Ama bu savaş bize çok pahalıya mal oldu. Biz savaşçılar olarak tüm Güney boyunca Beyrut'a kadar direndik. Direnişlerimiz bölgelere göre farklılıklar gösterdi. Bütün bölgelerde aynı mücadele verilmedi. Genel olarak söyliyecek olursak, Filistin Kurtuluş Hareketi ve Lübnan ulusal hareketi kahramanca direndi. Fakat Amerika ve İsrail'in bize karşı kullandıkları silâhlar ve araçlar çok moderndi. Her bir yandan: karadan, denizden ve havadan saldırdılar. Bilindiği üzere biz yalnız başımıza savaştık. Yine bildiğiniz gibi, bütün Arap rejimleri, Okyanus'tan Körfez'e kadar değişik tutumlar aldılar. Bazıları seyirci idi, bazıları ise saldırı ile birlikte komplolar içine girdiler.

SOSYALİST: Direnişi genel olarak değerlendirebilir misiniz?

E.F.: Direnişin en kahramancası Beyrut'ta oldu.

SOSYALİST: Güney'deki direniş için ne diyorsunuz? Neden zayıf oldu? Sorunu sadece İsrail'in teknik gücüne mi bağlamalıyız?

E.F.: Yoldaşlar, birincisi biz hiç bir zaman İsrail'in yüksek teknolojisini unutmamak zorundayız. Meselâ İsrail'in denizi ve havayı kullanma olanakları küçümsenemez. Onlar denizi kullanarak çıkartmalarla direniş bölgeleri arasındaki bağlantıyı kesmeyi başardılar. Her bölge kendi imkânları dahilinde direnebildi. İkincisi, Güney'deki dağlarda Filistinlilerin askeri varlığı yoktu. Dürzi bölgesi olan dağlık arazide bulunan Canpolat'ın askerleri (Lübnan İlerici Sosyalist Partisi - S) savaşamadan çekildiler. Bu bizim direnişimizde bir boşluk yarattı ve Beyrut'u İsrail'in kuşatmasına yardımcı oldu. Üçüncüsü, Güney Lübnan'daki arazinin büyük kısmı düzlüktür. Filistin kuvvetleri düzenli ordu değildir. Bundan dolayı Güney bizim savaşa müsait olan bölge değildi. Bunları dikkate alırsak, Filistinliler Güney'de çok iyi direnmiştir.

Beyrut'ta verdiğimiz karar: "Ya kurtuluş, ya ölüm!" idi. Eğer direniş Beyrut'ta verildiği gibi tüm bölgelerde verilseydi sonuç daha farklı olacaktı. Bu doğrudur. Biz savaşı Beyrut'taki direnişimizle Siyonist beyinlerin düşündüğü gibi değil, kendi düşündüğümüz duruma çevirdik. Onlar savaşı kısa vadeli düşüniyorlardı. Biz uzun vadeliye çevirdik. Arap dünyasında 1948-den bu yana savaşlar her zaman 3-4 gün sürmüştür. Bu zaman içerisinde İsrail istediği bölgeyi işgal edebiliyordu. Fakat son savaş Siyonist düşmanın istediği gibi olmadı. Onlar bir haftada Beyrut'u almayı düşünüyorlardı, ama savaş üç ay sürdü. Bu savaştan biz kazançlı çıktık. Üç ay süren direnişimizle birden fazla kuş vurmuş olduk. Bütün Arap rejimlerini utanç verici bir duruma düşürdük. Gerici Arap rejimleriyle Amerikan ilişkilerini açığa çıkardık. Yine biz, Beyrut'ta kuşatma altında iken, bazı Arap rejimleri Beyrut'ta intihar etmemizi, direnişimizin böyle noktalanmasını istediler. Bunu da tartıştık. Eğer intihar etmemiz mücadelenin sürmesinde etkili ve faydalı olacaksa, bundan hiç bir zaman kaçınmazdık. Tartışmaların sonucu şu çıktı: İçinde bulunduğumuz şartlarda direnişimizin intiharla bitmesinden sonra Filistin devrimci hareketi devam edemiyecekti. Bu tespitin ışığında biz geri çekildik.

Beyrut direnişinin İsrail'e yaptığı yansıma ise farklıdır. Biz Beyrut direnişiyle kendilerince "yenilmeyen" İsrail ordusunun maneviyatını yıktık, onları kahrettik. Savaşın sürekliliği içinde her geçen gün İsrail ordusunda ayaklanmalar yaşandı. İsrail'in Lübnan savaşındaki kayıpları, kendi itiraflarına göre, ölü-yaralı olarak 20 bin civarındadır. Bu zamana kadar, "Nasılsa kazanacağız" düşüncesiyle savaşan ve bu şekilde harekete geçirilen İsrail askerinin bu zayiat karşısında maneviyatı bozulmuş, zafere alışmış askerlerin komutanlarına karşı direnişi çoğalmıştır.

Ö.H.: Bizim silâhlarımız bellidir. Gerilla olarak örgütlenmiş olan Filistinliler İsrail ile yüzyüze cepheden savaşamaz. Bizim gerilla olarak direnişmiz güçlü ve etkilidir. Beyrut savaşında ve diğer direniş alanlarında mücadele biçimimizin temeli ameliyatlardı. Askeri anlamda söylersek, Filistin devrimci hareketi hareketli savaş taktiğini kavramak ve her gün uygulamak zorundadır. Bunun dışına çıkarsak çarpılırız. Beyrut kuşatmasının sonunda yalnız Filistin devrim hareketinin önder kadroları değil, Filistin halkı da Arap ülkelerinin ne olduklarını, ne yaptıklarını ve yapabileceklerini öğrendi. İsrail'in Lübnan saldırısı Beyrut kuşatmasında ve sonrasında Filistin devrim hareketine karşı değişik komplolar hazırlanmıştır. Bu komploların en önemlisi Ürdün tarafından hazırlanmıştır. Bunun için liderler Beyrut'tan çıktıktan sonra sık sık Ürdün'e gidip gelmek zorunda kaldılar.

SOSYALİST: Yani komplo yapıldığı için mi?

Ö.H.: Ben Hüseyin'i ve sistemini iyi biliyorum. 15 yıl Ürdün ordusunda hizmet yaptım. Onun rejimi Amerikancı ve İngilizci bir sistemdir. Yasir Arafat ve diğer FKÖ yöneticileri Ürdün'e gittiler ve Kral Hüseyin ile görüşmelerde bulundular. Amaç Fedailerin Ürdün'e yerleşmesi ve oradan Siyonist devlete karşı mücadele etmelerinin sağlanması idi. İlk adım olarak görüşmelerin sonunda üç büro açıldı. Fakat bunun ardından Kral Hüseyin Fedailerin silâh taşımasına karşı olduğunu açığa vurdu. O diyordu ki, Fedailer silâhlarını bırakmalı, silâh yerine pasaport taşımalıdır.

E.M.: Ürdün Kralı Hüseyin piç bir mahluktur. Biz onun ordusunda yıllarca hizmet yaptık. Ürdünlüleri birbirine düşüren ve kırdıran Hüseyin'in Filistin halkına yapacağı farklı bir şey yoktur. Hüseyin kendisinin ve tayfasının iktıdarda kalması için her şey yapar. Halkımızı iyi tanıyor. Silâhlı bir halkın gaspedilen haklarının bir kısmını almak için mücadele ettiğini çok iyi biliyor. Onun için çabaları boştur. Hüseyin Batı Yakayı hiç bir zaman kendi hakimiyeti altına alamaz ve Filistinlileri temsil edemez. Fakat şimdi Kral Hüseyin'in Filistin tüfeğini eritme çabasını Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri ve diğer gerici Arap ülkeleri açıktan destekliyorlar.

A.Z.: Halkımıza katliamlar düzenleyen, bizi öldüren Ürdün ile hiç bir ilişkimiz olamaz. Ama Abu Ammar Ürdün'e gitti. Kral Hüseyin ile görüştü. Ürdün'e gitmemesi gerekiyordu. Ürdün bugün silâhlarımıza son diyor. Biz biliyoruz ki, silâhın bitmesi demek beraberinde Filistin sorununun bitmesini de getirir.

E.T.: Ürdün'e bağlı bir konfedere devlet kurmak sorunu doğrudan doğruya Batı Şeria ve Gazze'de halka bağlı bir şeydir. Onların bu konuda düşüncesi önemlidir. Bu konfederasyon Reagan plânı ile ilgilidir. Biz Reagan plânının hepsini reddediyoruz. Reagan plânı Filistin halkının yalnız Batı Şeria ve Gazze'de yaşayan kısmını içeriyor. Bizi dıştalayan bir plândır. Ve bizimle bir ilgisi yoktur. İkincisi, böyle bir devletin kurulması İsrail'in tanınması demektir. Biz İsrail'i tanımıyoruz ve tanımayacağız.

E.F.: Yasir Arafat Ürdün'e gittiğinde ve Kral Hüseyin ile görüştüğünde konfederasyon teşkilini konuşmadı. Konfederasyon meselesi tâli bir meseledir. Topraklarımız işgal altında iken kim kimle kimin adına konuşacak, kimle nasıl federasyon kuracak? Federasyon ancak işgal altındaki topraklar kurtarıldıktan ve devlet kurulduktan sonra olabilir. O zaman şartlara göre federasyon kurulur veya kurulmaz. FKÖ'nün tavrı budur. Abu Ammar'ın Ürdün'ü ziyareti üzerine çok yaygara yapıldı. Bağımlı örgütler ve küçükburjuva örgütleri bu ziyareti çok büyüttüler. Olduğundan farklı gösterdiler. Abu Ammar'ın tavrı onların karşı çıktıkları tavır değildi.

SOSYALİST: Lübnan'da Filistin hareketine, Lübnan ulusal güçlerine ve Suriye'ye karşı Amerikan-İsrail ortak saldırısından sonra Filistin halkının geleceği üzerine belirleyici toplantılar yapıldı. Fas Arap zirve toplantısında alınan kararların içinde bulunduğumuz şartlarda anlamı nedir? Kararların değerlendirilmesini istiyoruz.

E.S.: Fas toplantısında temel alınan Fahd'ın önerileriydi. Fahd Plânı'nın iki yönü vardır. Bir tarafta "Bağımsız Filistin devletinin kurulması", diğer tarafta ise "Bölgedeki ülkelerin barış içinde yaşaması" vardır. Fahd Plânı ortaya çıktığı zaman, Filistin hareketindeki sağ güçler bu plân üzerinden değerlendirmeler yapmaya çalışmıştır. Onlar bu plândan devlet çıkacak diye düşündüler. Fakat o zaman FKÖ güçliydü. Her türlü komployu bozguna uğratacak güce sahipti. Onun için bu plânlar din etkili olamadı. Fas toplantısına gelince, biz, Fas'ta alınan kararların hepsine karşıyız. Bu kararlar Arap-İsrail anlaşmazlığını sona erdiriyor. Bugün Filistin davasını ve Filistin devrimci hareketini tasfiye etmeye yönelik plânlar Emperyalizm-İsrail-Arap gericiliği tarafından ortak olarak yapılıyor. Fas kararları Siyonist varlığı tanır.

E.F.: Fas toplantısında en çok üzerinde durulan anlaşamamazlıkların çıktığı madde 7.ci madde idi. Biz bu maddeye karşı çıktık. Fahd tarafından önerilen bu maddeye karşı çıkmamızın nedeni şuydu: Bu madde içinde İsrail devletinin tanınma düşüncesini taşıyordu. Toplantının tıkandığı noktada Suriye'nin bir karşı önerisi oldu. Bu maddeye şöyle bir biçim önerdi: "Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi güvencesi altında Filistin devleti dahil olmak üzere bölge devletleri arasında barışın sağlanması." Biz bu çözüm tarzını benimsedik.

Fas toplantısında Amerika-İsrail'in Lübnan'da üzerimize saldırısının sonucunda elde edilen kazancın kaybedilmemesi üzerinde durduk. Arap gericileri ve Ürdün tarafından hazırlanan kompoları boş çıkarmaya uğraştık. Kral Hüseyin Lübnan saldırısı sonunda FKÖ'nün zayıfladığını ve kendi kontrolü altına alacağını düşünüyordu. Filistin sorununun Birleşmiş Milletlere havalesi "Camp David"in yayılmasını engeller. Birleşmiş Milletler'de, en başta Sovyetler Birliği ve diğer Sosyalist ülkeler olmak üzere, dostlarımız çoktur ve ağırlığımız mevcuttur.

E.M.: Fas'ta alınan kararlardan Filistin halkının yararlanacağı hiç bir şey yoktur. Arap gericiliği Fas'ta nasıl kan içici olduğunu göstermiştir.

Ö.H.: Fas kararları öz olarak Filistin devrim hareketini tasfiye etmeye yöneliktir. Ve FKÖ bunu kabul etmemiştir. Bilindiği gibi Fas'ta Fahd Plânı gündeme getirildi. Bu plân 10 madde idi ve ana amacı İsrail'i tanımaktı. Fas toplantısından sonra Kral Hüseyin, Kral Hasan, Kral Fahd kendi aralarında ortak heyet oluşturdu. Bu heyetin amacı Fas kararlarını tanıtmak ve benimsetmekti. Halbuki FKÖ'nün üç temel prensibi vardır: bunlar İsrail'i tanımamak, barışmamak, görüşmemek'tir.

E.H.: Biz Fas kararlarının bir kısmını kabul ediyoruz, bir kısmını kabul etmiyoruz ve eleştiriyoruz. İsrail'i tanımayı reddediyoruz. FKÖ'nün Filistin halkının meşru tek temsilcisi olduğunun vurgulanması ve FKÖ başkanlığında bir Filistin devletinin kurulmasının maddeleştirilmesini kabul ediyoruz. Bu yön önemlidir.

E.G.: Fahd Plânı, Reagan önerisi ve Fas toplantısının kararları öz olarak İsrail devletinin tanınmasını içerir. Fahd Plânı'nın özü İsrail'in Batı Şeria ve Gazze'den çekilmesi, bu bölgede Filistin devletinin kurulması ve bunun karşılığında İsrail devletinin FKÖ tarafından tanın-

Devamı 6. sayfada

FİLİSTİN FEDAİLERİ İLE SAVAŞ VE POLİTİKA ÜZERİNE KONUŞTUK

5. sayfadan devam

masıdır. Fakat İsrail bunun hiç bir yönüne yanaşmamıştır. Fas toplantısında alınan kararlarda bağımsız Filistin devletinin kurulması öngörülür. İsrail dolaylı olarak tanınır. FKÖ Beyrut savaşından sonra belirli zor şartlarda yaşamaktadır. Bunu kırmak için mücadele ediyor. Mücadelesinin sonucunu zaman gösterecektir. Bugün Fas kararlarını kabul etmemizin sebebi budur.

SOSYALİST: Emperyalizmin Ortadoğu'daki plânlarını ve Arap gericiliğinin buna zemin yaratma girişimlerini dikkate alarak, Filistin Ulusal Konseyi'nin kararlarına ne diyorsunuz?

E.S.: Fas kararları, Reagan önerileri, Filistin Ulusal Meclis kararlarının hepsi ve bunların üzerindeki siyasi çalışmalar Filistin halkına hizmet etmez. Özellikle son F.U.K. toplantısı böyledir. Başta Suudi Arabistan olmak üzere, Arap gericiliği, Siyonizm, Emperyalizm, ilerici Arap ülkelerine, Filistin Kurtuluş Örgütü'ne ve Filistin halkına karşı komplo ve plânlar hazırlamışlardır. Bunu hayata geçirmek için örgüt içindeki sağ eğilimin üzerinde durdular. Bütün istedikleri ulusal mecliste kabul edilmiş oldu. Bu Filistin halkının yararına değildir. Biz bütün bunların hepsine karşıyız. Bugün özellikle Suudi Arabistan'ın desteklediği sağ eğilim belli bir zaman sonra iflâs edecektir. Gelecekte Filistin halkı onu kovacaktır.

SOSYALİST: Peki, yönetimi böyle suçluyorsunuz. Ulusal Konsey'de sizin örgütünüzün tavrı ne oldu? Şimdi ne yapacaksınız?

E.S.: Biz Ulusal Konsey toplantısında Arap ülkelerinin bazı oyunlar oynayacağını bekliyorduk. Uzun vadeli düşünen kişiler, olabilecek bir bölünmeyi engellediler. Varolan çelişki kendi içimizde tartışıldı ve değerlendirildi, dışarıya taşırılmadı. Dışarıya karşı birlik olundu. Bu Filistin halkının yararınadır. Ulusal Konsey'de tavrımız doğruydu. Birliğe sarılmak bugünün görevidir.

E.F.: Ulusal Konsey gerçekten çok önemli ve karışık bir dönemde toplandı. F.U.K. başta silâhlı mücadele olmak üzere, ulusal kişiliğimizi korumayı, değerlendirmeyi gözeten kararlar aldı. F.U.K.'un bu kararları: a) Kral Hüseyin'in F.K.Ö. adına Amerika ile görüşmesine karşı çıktı. Fırsatçılığı engelledi. b) Hüsnü Mubarek ile tüm ilişkileri kesmek ve kuşatmaktan vazgeçilmemesi kararı aldı. Amerika'nın Ortadoğu'ya yönelik plânlarının en önemlisi Mısır'ı serbestliğe kavuşturmak ve Mısır yoluyla FKÖ'yü kuşatmaktır. c) Konfederasyon tezine karşı çıktı. d) Reagan plânına tamamen karşı çıktı. Ulusal Konsey toplanmadan önce, FKÖ içindeki bazı gerici güçler Reagan Plânı'nda önemli noktalar var, diye propaganda yapıyorlardı. Bizim için en yakın tehlike Reagan Plânı'dır. Buna karşı mücadele ederken en çok dikkat etmemiz gereken nokta Filistin ulusal birliğini korumaktır. Bağımsız Filistin kararlarının alınmasını sağlamaktır. Biz U.K. toplantılarında en çok ulusal birliğin sağlanması üzerinde durduk ve bunun hayata geçmesi üzerinde durduk.

E.M.: Ulusal Konsey'in aldığı tüm kararlar boş lâftır. Bize Filistin halkına hiç bir yarar sağlamaz. Filistin devrimi, Cezayirde olan devrim gibi olmalıdır.

Ö.H.: Bize Ulusal Konsey kararları ile ilgili bir şey henüz ulaşmadı. FKÖ Fas kararlarını "politika" olarak kabul etmiş olabilir. FKÖ'nün üç temel prensibini gözden kaçırmamak gerekir.

E.H.: Filistin Ulusal Konseyi bazı kararlar aldı. Filistin devletinin Başkanının Abu Ammar olması ve Fahd Plânı'nın bir uzantısı Fas kararlarını kabul etmek.. U.K.'un kararlarında silâhlı mücadeleye devam etme kararı ve FKÖ birliğinin sağlamlaştırılması, dağılma ve parçalanmasının önlenmesi.. desteklediğimiz noktalardır. Biz U.K.'de İsrail'i tanıma eğilimine ve silâhı bırakma eğilimine karşı çıktık. Bunları etkisizleştirdik. Onlar silâhları bıraktırarak, FKÖ'yü salt bir siyasal örgüt haline dönüştürmek istiyorlardı. U.K. kararları Filistin halkının geleceğine ışık tutan kararlardır.

A.V.. Ulusal Konsey Batı Şeria ve Gazze'de Yaser Arafat başkanlığında devlet kurma olayını karar altına aldı. Bu, ulusal birliğin korunması için gereklidir. Devlet konusunda bizce önemli olan hedefleri ve doğrultusudur. Mücadeleyi devam ettirecek bir devlet kurmak düşünülüyor. Arap gericiliğinin ve Emperyalizmin kuşatmasına karşı taktik olarak doğrudur.

E.G.: Biz 35 yıldır mücadele ediyoruz. Mücadelemiz silâhlı mücadeledir. Birçok savaşa girdik. Şimdi yeni bir yol deniyoruz. Batı Şeria ve Gazze'de Filistin devletini kurma girişimiz yeni yoldur. Bunu mutlaka denemeliyiz. Bu uzun mücadelemizde taktik bir meseledir. FKÖ'nün bu taktiği, ABD emperyalizmine ve Arap gericiliğine teslim olmak anlamına gelmez. Bazı gerici Arap rejimleri yeni yeni plânlar ortaya atmaktadır. FKÖ bu yeni plân ve akımları dikkate alarak taktik yapmakta, politika gütmektedir. Bu normal bir şeydir. Geçmiş mücadeleyi inkâr etmek değildir.

FKÖ, şimdiye kadarki mücadelesini belli ilkeler üzerinde sürdürdü. FKÖ, mücadelemiz sonucunda tüm dünyaya tanıtılmış ve kabul ettirilmiştir. Bugüne kadarki savaşlarda önemli zaferler ve başarılar kazandık. Fakat toprak kazanamadık. Bugünkü mücadelemiz buna yöneliktir.

SOSYALİST: Bağımsız bir Filistin devleti sözcüğü bugün sizin için ne ifade ediyor?

E.F.: Bizim uzun vadeli stratejik hedefimiz demokratik, lâik, bağımsız bir Filistin devletidir. Bu devlet içinde ırkçı ve fanatik olmayan Yahudilere yer vardır. Bu program uzun vadeli stratejik programdır. Bizim dünya devrimci pratiğinden öğrendiğimiz bir azami, bir asgari program meselesi vardır. Bunun ikisi aynı anlama gelmez. Bu konuda en çok yararlanacağımız deney Vietnam deneyidir. Bizim için bir toprak parçası üzerinde devlet kurmak yararlıdır. Batı Şeria ve Gazze'de oluşturulacak olan Filistin devletini demokratik, bağımsız, lâik kurmamızı kimse engelliyemez. Böyle bir devletin kurulması İsrail'in tanınması anlamına gelmez.

E.H.: Biz bütün Filistin topraklarının kurtarılmasını ve Filistin halkının bağımsızlaşmasını savunuyoruz. Bugün Filistin'in bağımsızlığı belli bir toprak üzerinde devleti kurmadır. Bugün bütün Filistin toprakları için mücadeleyi ön plâna çıkarırsak dünya devletleri bunu kabul etmez. Bundan dolayı belli bir bölgede devlet olmalıyız. Ulusal Konsey Batı Şeria ve Gazze'de bağımsız, demokratik, lâik bir Filistin devletinin oluşturulmasını karar altına almıştır. Böyle bir devletin olması demek, devrimcilerin toparlanması ve bağımsız bir devlet olarak güçlenmesi demektir. Bütün Filistin topraklarını kurtarmak için sağlam bir zemin olacaktır. Atılması gereken adımdır ve doğrudur. Ulusal Konsey'de alınan kararlar siyasi kararlardır. Filistin sorunu ise askeri bir sorundur. Bunu gözden kaçırmamalıyız. Ulusal Konsey'de esas olan Filistin devrimci hareketinin kendisini silâhsızlandırmak amacını güden Reagan önerilerindeki Ürdün'le konfederasyonu kabul etmemesidir.

E.G.: Biz Filistin devletinden Batı Şeria ve Gazze'de kurulacak bir devlet anlıyoruz. Burada güçlü bir devlet oluşturulacaktır. İlerideki bir Filistin devletine yönelik bir mücadele için. Bağımsız, demokratik, lâik Filistin için orada bulunan Yahudilerle birlikte mücadele etmemiz gerekir. İçlerinde bize taraftar olanlar vardır. Filistin devletinde onların da payı olacaktır.

E.S.: Biz her zaman bağımsız, demokratik, lâik Filistin devletinin kurulmasını savunduk. Bugün Filistin halkının geleceğine yönelik Begin'in belli bir politikası vardır. Bugün Filistin'in Yahudileştirilememiş kısmında, Batı Şeria ve Gazze'de koloniler kuruyor. Yakın bir gelecekte Yahudiler burada çoğunlukta olacaktır. Özerklik, bağımsız devlet vs. ile ilgili uluslararası bir heyet gelme durumunda olduğunda Filistin halkı azınlık olacaktır. Özerk veya bağımsız bir Filistin olmıyacaktır. Amerika Ürdün'ü "Camp David"e bağlamıştır. Ürdün ordusu İsrail'i Batı Şeria ve Gazze yanından koruyacaktır. Diğer yanda ise Mısır İsrail'i koruyor. İlerideki bir dönemde Arap ülkeleri ortaya bir plân koyacaktır. Bu plânda Filistin halkını çeşitli Arap ülkeleri içinde eritme düşünülmektedir. Onlara dayanarak Filistin devletinin peşinde koşmak bir hayaldir.

SOSYALİST: Bazı arkadaşlar, Batı Şeria ve Gazze'de devlet kurulmasını taktik olarak gerekli görüyor. Sen ne diyorsun?

E.S.: Bunun bir taktik olduğunu söyliyenlere cevabımız şudur. Toprağın altında taktik yapılmaz. Bu tip taktikler taviz vermekten başka bir şey değildir.

SOSYALİST: Bugün Filistin hareketi için yeni bir dönemin başladığı söyleniyor. Bugüne kadarki mücadele deneyinin ışığında Filistin halkının savaşcılarının yönelişi ne olmalıdır? Mücadelenin bundan sonraki seyri hakkında neler söyliyebileceksiniz?

E.F.: Ulusal Konsey'in aldığı kararlar ışığında FKÖ üçlü mücadeleyi: Politik, Askeri ve Halk mücadelesini yoğunlaştırarak, Filistin devrimini hedefine götürmeye çalışacaktır.

E.M.: Filistin topraklarının Ürdün'de hakim olan insanlar devrilmeden kurtarılması imkânsızdır. Ürdün, İsrail devleti ile sınır bölgesini oluşturuyor. Bizim dışarıdan hareket etmemiz şart olduğuna göre, bu işi çözmemiz lâzımdır. Daha sonra temel meselemiz olan Filistin devrimini yapmamız gelir.

Ö.H.: Valla yoldaş, Filistin devriminin bundan sonraki yönelişi meselesi zor ve derin bir sorudur. Bunu kimse tahmin edemez. İki türlü yaklaşılabilinir. Temel görevimiz dışarıdaki halka siyasi bilinç vermek ve bu halka içinde yaşadıkları sistemi tanıtmak ve bu rejimleri yıkarak Filistin'in kurtuluşunu sağlamaktır, dersek, yani Arap ülkeleriyle uğraşmayı öne alırsak, bunun anlamı Filistin davasının ikinci plâna itilmesi olacaktır. Biz bu noktayı yıllar önce aştık. Bunun yerine, işgal edilmiş topraklarda yaşıyan halkımıza yardımcı olabiliriz. Bu da zaman alacaktır. Fakat sonuç getiricidir. Belki biz yapamayız, belki çocuklarımız yapamaz, ama torunlarımız mutlaka yapacaktır.

E.H.: Filistinli devrimciler olarak düşmanı çok iyi tanıyoruz. Siyonistler amaçlarından vazgeçmiş değillerdir. Kendi devletlerinin sınırlarını Nil'den Fırat'a kadar çiziyorlar. Siyonist devlet bütün bölge halkları için bir tehlikedir. Bizim için tek çıkar yok silâhlı mücadeledir. Mücadele dışarıdan ve içeriden olacaktır. Suriye ve Filistin halkı Filistin'in bağımsızlığı için mücadele etmek durumundadır. Savaş uzun vadeli, zorlu bir savaştır. Suriye, Filistinle sınır olduğu için ve halkımızın bir kısmı burada olduğundan dolayı, her zaman onunla dayanışma halinde mücadele etmemiz gerekir. Lübnanlılar, Filistinliler, Suriyeliler birlikte mücadele etmelidir. Bugün silâhlı mücadeleyi verecek olan militanların silâh eğitimi ve fikir eğitimi gündemdedir. Filistin'in kurtuluşundan önce Filistinli'nin kurtarılması gerekir. Biz halkımızın ve savaşçıların insanlığını sağlıyarak Filistin devletini kuracağız.

E.S.: Bizim mücadelemiz uzun vadelidir. Konuştuklarımız geride kalır ve erir giderler. Ulusal güçler, sosyalist güçler ve ulusal kurtuluş hareketleri Arap gericiliğinin plânlarını açığa çıkarmanın ve boş çıkarmanın garantisidir. Somut yapmamız gereken şey, içeriye girip askeri, siyasi vs. her türlü mücadele etmektir. Orada bulunan halkın ayaklanmasını örgütlemek ve güçlendirmek gerekir. Askeri ve siyasi mücadele için halkı bilinçlendirmek gerekir. Çıkar yol budur.

E.G.: Filistin devrimi halk ayaklanmalarıyla başladı. Daha sonra Filistinliler kendi topraklarının dışına çıkmak zorunda kaldı. Mücadele tekrar başlarken dışarıda başlamıştı. Bu da çeşitli biçimlerde Arap ülkelerine dayanmayı gerektirmektedir. Onlar bize yardım etmediği için bu noktaya geldik. Dışarıdan olan bir devrim hareketi Arap ülkelerinin yardımı olmadan yapılamaz. Ve yine Filistin mücadelesi dışarıdan olunca zayıf olmakta ve yavaş ilerlemektedir. Biz bugüne kadar başkalarına güveniyorduk. Bundan sonra kendi gücümüze bakarak mücadeleyi sürdüreceğiz. Son savaştan aldığımız en büyük ders budur. Böyle olunca, önümüzdeki dönemde ağırlık kazanan içerideki mücadeledir. Doğru olan ve olacak olan budur. İçeride ayaklanmalar yoluyla devrime gitmek..

E.M.: Bugünlerde siyasi çözüm bekliyoruz. Lâkin bir şartla: Silâh tüfek elde kalacak.. Silâh elden bırakılırsa siyasi çözümün anlamı kalmaz.

HİTLER'DEN ÖĞRENDİKLERİNİ FİLİSTİNLİLERE UYGULUYORLAR

24-25 Mart'ta işgal altındaki Filistin'in Jenin kasabasında 600 kız öğrenci İsrailli faşistlerin, okullarının çevresinde, pencerelerin kenarlarına koyduğu anlaşılan (sarı bir toz olduğu sanılan) bir maddeden zehirlendiler. Öğrenciler hastanelere kaldırıldı. Yapılan araştırmalar, S.S.C.B. Dışişleri Bakanı Gromiko'nun da açıkladığı gibi, zehirin genç kızları kısırlaştırdığını ortaya çıkardı. İsrail hükümeti suçunu örtbas etmek için öğrencilerin yattığı hastanelere giriş - çıkışı yasaklarken, bu sefer Batı Şeria'daki köylerde de halkta aynı tür zehirlenmeler görüldü.

İşgal altındaki Filistin halkı, Filistin soyunu yok etmeye yönelik bu vahşeti büyük tepkiyle karşılayarak gösteriler düzenledi. Çıkan karışıklıklar üzerine faşist işgal kuvvetleri sokağa çıkma yasağı ilân ettiler.

"Filistinli Yazarlar ve Gazeteciler Sendikası"nın bu konudaki "ÇAĞRI"sını aynen yayınlıyoruz.

* * * * *

ÇAĞRI

24 Mart'ta İsrail Ordusu, zehirleyici sülfürik gazı kullanarak Jenin'de barbarca bir saldırıda bulundu.

24 Mart'ta İsrail Ordusu, zehirleyici sülfürik gazı kullanarak Jenin'de barbarca bir saldırıda bulundu.

Saldırının kurbanları, 300'den fazla kız öğrenciydi. Bu terörist hareket İsrail hükümetinin, Moşe Arenz'in ifade ettiği şekilde, Filistin halkının toprak gününde her türlü hareketini askeri kuvvetle bastırmak politikasını yansıtır.

Filistin halkı topraklarının İsrail yöneticileri tarafından gasbedilmesine karşı çıkmıştır.

Bütün demokratik ve barışsever güçleri, işgal altındaki Filistin halkına İsrail yöneticileri tarafından yapılan terörist hareketleri protesto etmeye, FKÖ önderliğinde kendi kaderini tayin etme mücadelesinde Filistin halkıyla dayanışmaya çağırıyoruz.

FİLİSTİNLİ YAZARLAR VE GAZETECİLER SENDİKASI - ŞAM

Adres: General Union of Palestinian Writers and Journalists
P.O.Box 8157 Tel.: 450 468
Morshed Khatter St. Damascus Suriye

الاتحاد العام للكتاب والصحفيين الفلسطينيين

GENERAL UNION OF PALESTINIAN WRITERS AND JOURNALISTS

AN URGENT APPEAL

ON MARCH 24 THE ISRAELI ...
ATTACK IN JEN...
OV...
...ARMS OF THE ATTACK.
...RECTS THE POLICY OF THE ISRAELI
..., AS STATED BY MOSHE ARENS, TO SUPPRESS BY
...MILITARY FORCE ANY ACTIVITIES BY THE PALESTINIAN
PEOPLE ON THE DAY OF LAND.

ص.ب : ٨١٥٧ (قزازين)
تلفون : ٤٥٠٤٦٨
العنوان : دمشق - شارع مرشد خاطر - ازبكية

P.O.B : 8157
TEL : 450468
ADDRESS : Morshed Khatter str. DAMASCUS

İki.. Üç.. Daha fazla..

VİETNAM

125 yılı aşkın bir zaman süresinde Fransız sömürgeciliğine ve Amerikan yeni-sömürgeciliğine karşı şanlı direniş veren, irili ufaklı emperyalist ordu ve kukla destekçilerini defetmesini bilen Vietnam ve diğer Hindiçini halklarının tarihi zaferlerinin 8.ci yılındayız.

Vietnam ve Hindiçini halkları, ABD emperyalizmini ve her yönden desteklediği, ayakta tutmaya çalıştığı feodal ve işbirlikçi asalakların, satılık generallerin, kukla yeni-sömürgeci rejimlerini çok yönlü ve çok uzun süren halk savaşlarından sonra ortadan kaldırmışlardı. Askeri-politik, gerilla ve yığın mücadelesi birlikteliğinde kurtuluş mücadelesine adımlarını attılar ve bu yolda ayaklanmadan gösteriye, kitle grevlerinden fedaice atılımlara kadar her yöntemi ve her imkânı değerlendirerek, eşsiz deneylerini ve zaferlerini yarattılar. Bugün geldikleri noktada ulusal kurtuluş ve sosyalizm mücadelesine, ulusal ve sosyal kurtuluş yolunda ilerliyen halklara ışık tutan deneylerini ve kazanımlarını sunmaktadırlar.

Başta Vietnam gelmek üzere Hindiçini halkları, sınıfsız ve sömürüsüz bir dünyanın yüce ülküsünü, halkların ve ezilenlerin davasına inanç ve bağlılığı, enternasyonalist dayanışma - mücadele anlayış ve ruhunu halkların beynine ve mücadelesine kan ve kararlılıkla yazdılar. Mücadele içinde doğmuş, bağımsızlık ve egemenliğini kazanmış Vietnem, Kamboçya ve Laos'un yeni halkları bugün Partilerinin ve Marksizm-Leninizm'in önderliğinde Sosyalizme doğru ilerliyorlar.

Dünya devrim tarihinin Ho Chi Minh alçakgönüllülüğündeki öğretmenleri değerli derslerini verdiler ve vermeye devam ediyorlar. Amerikan emperyalizmi ve dünya emperyalist sisteminin ve şövenist Çin gericiliğinin hegemonyacı baskı ve kuşatması altında, provokasyonları boşa çıkararak, saldırı, işgal ve iç savaş yaratma çabalarını göğüsleyerek, Emperyalizme karşı Sosyalizmin, Şövenizme karşı Enternasyonalizmin bayrağını yükselterek, dünya Sosyalist Sistemi ve ilerici halkları ile birlikte Sosyalizmin inşa sürecini yaşıyorlar. Bugün halkların mücadele bayraklarında Ho Amca'nın ölümsüz sözü yazılıdır: "HİÇ BİR ŞEY BAĞIMSIZLIK VE ÖZGÜRLÜKTEN DAHA DEĞERLİ DEĞİLDİR."

Ve yine, Komünist önder, enternasyonalist savaşçı Che'nin savaş çağrısı halkların kulaklarında yankılanmakta ve dünyanın her tarafından ses getirmektedir:

"İKİ.. ÜÇ.. DAHA FAZLA VİETNAM.."

VİETNAM KOMÜNİST PARTİSİ MÜCADELE TARİHÇESİ

3 Şubat 1930:
Vietnam'daki komünist örgütlerin birlik konferansı. Hindiçini Komünist Partisi'nin kuruluşu.

Ekim 1930:
Merkez Komite toplantısı. Alınan karar: Vietnam devrimi Proletaryanın öncülüğünde Burjuva Demokratik Devrimi olacaktır. Hedefi Emperyalizmi ve Feodalizmi devirerek ülkenin bağımsızlığını sağlamak, toprak reformunu gerçekleştirmek ve Komünist topluma doğru ilerlemektir.

Eylül 1930'dan 1931 başına kadar (Nghe Tınh Sovyetleri):
Ülkeyi saran devrim dalgasının ertesinde bazı kırsal kesimlerde Parti önderliğindeki köylü örgütlerinin Yürütme Komiteleri, siyasi-ekonomik-toplumsal hayatın denetimini ele geçirip "SOVYET TİPİ" bir halk ayaklanması halk iktidarının görevlerini yerine getirdi.

Mart 1935:
Hindiçini Komünist Partisi ilk ulusal kongresini topladı. Toplantı sonrasında Parti'nin önünde üç âcil görev saptandı:
a) Parti'yi güçlendirip geliştirmek.
b) Geniş yığınları toparlamak.
c) Emperyalist savaşa karşı koymak.

Temmuz 1936:
M.K. toplantısı kararı: Parti programını inkâr etmeksizin Faşizme ve Savaşa karşı âcil mücadele programının kabulü. Legal ve yarı-legal yığın örgütlenmelerine ve eylemlerine yönelmek ve bunları illegal eylemle bütünleştirmek. Kitle mücadelesini yükseltmek. Parti örgütünü ve Demokratik Cephe'yi geliştirmek.

Kasım 1939:
M.K. 6.cı toplantısı. Toplantı sonucunda esas görevin Emperyalizme karşı ulusal kurtuluşun gerçekleştirilmesi olduğu vurgulandı. Toprak devrimi parolası geçici olarak ikinci plâna alındı.

Kasım 1940:
M.K. 7.ci toplantısı: Parti Hindiçini halklarının karşısındaki iki tehlikeye göre, Japon ve Fransız faşistlerine karşı, silâhlı ayaklanmaya halkı hazırlamak ve ayaklanmada önderlik etmek görevini saptadı

Mayıs 1941:
Hedef: Japon ve Alman faşist saldırılarına karşı ulusal kurtuluştur. Temel görev: İsyana hazırlanmaktır.. biçiminde tespit edildi.

Mart 1945:
Japon darbesi derin bir siyasi kriz yaratarak genel ayaklanma koşullarını olgunlaştırdı. "Japon ve Fransızları kovalım" yerine, "Japonları kovalım" sloganı geçirilmesine karar verildi. Koşulların uygun olduğu her yerde bölgesel hükümeti devirmek için gerilla savaşı başlatılmasına karar verildi.

Ağustos 1945:
Bağımsızlığı kazanma fırsatı çıkmıştır. Koşullar olgunlaşmıştır. Temel dış politika: Daha çok dost, daha az düşman edinmektir. İngiliz-ABD ve Çinlilerle silâhlı çatışmadan kaçınıp, Fransız-İngiliz bloğu ve ABD-Çin bloğu arasındaki çıkar çelişkilerinden yararlanmak, birkaç emperyalist güçle birden çarpışma durumunda kalmaktan kaçınmak, aralarında yapacakları Fransa'yı bölgeye yeniden sokma anlaşmasıyla mücadeleye hazır olmaktır. Dış ilişkilerde yol gösterici ilke: Emperyalizme karşı zaferde sadece kendi gücümüzün belirleyici olacağıdır.

Ağustos 1945:
Halk Kongresi'nde alınan karar: İttifak devletleri bölgeye gelmeden, Japon egemenliğini devirmek üzere ayaklanmak ve İttifak devletlerini ülkenin efendisi olarak karşılamak.

14-28 Ağustos 1945:
Ayaklanma tüm ülkede zaferi kazandı. 15 yaşında bir Parti devrimi başardı.

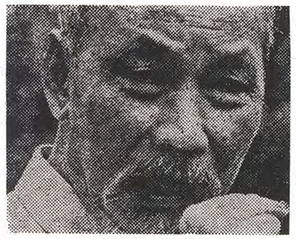

25 Kasım 1945:
M.K. toplantısı. Alınan karar: Proletaryanın ulusal kurtuluş görevi bitmedi. Hedef: Fransız sömürgecileri. Görev: Direniş savaşı ve kurtarılan bölgelerde ulusal inşa.

Mart 1946:
M.K. toplantısı kararı: Düşman bizi aynı anda üç rakiple savaştırma komplosu hazırlıyor: Çan Kay Şek, Fransız sömürgecileri, iktıdarı devirmeye çalışan Vietnam gericileri.. Bunu bozmak için Fransızlarla bir uzlaşmaya varmalıyız. Çan Kay Şek ile Fransızlar arası çelişkilerden yararlanıp, Çinlilerin ülkemizden çıkışını hızlandırmak ve tam bağımsızlık için yeni bir savaşa hazırlanmalıyız.

Şubat 1951:
II.Ulusal Kongre: Parti'nin adı "Vietnam İşçi Partisi" oldu. Vietnam Ulusal Demokratik Halk Devriminin âcil görevi ulusal bağımsızlığı kazanmak, halk demokrasisini hâkim kılmak, Fransız emperyalistlerini ülkeden atıp, Feodal güçleri silmek, sonra Kapitalizme uğramadan Sosyalist devrimi yaparak Sosyalizmi kurmaktır. Laos ve Kamboçya'nın özgün koşullarına uygun iki devrimci parti teşkilâtlanacaktır.

Eylül 1953:
Politbüro toplantısı. Emir: Düşmanı, güçlerini yaymaya zorlayıp stratejik zayıf noktalara saldırmak. Düşmanı, seçilen bölgede: Kuzey-Batıda yenmek.

Kasım 1953:
Direnişin, özellikle köylülerin gücünü arttırmak için Parti toprak programını, Parti'nin kırsal alandaki gerekli çizgisini, toprak reformu ilkesini, el-koyma politikasını, büyük toprak sahiplerinin topraklarını satmaya zorlanmasını, çalışan köylülere toprak dağıtılmasını onaylar. Parola: "Toprak, üzerinde çalışanındır."

Temmuz 1954:
M.K. toplantısı: Hindiçini'de barışa en büyük engel ABD emperyalistleri Güneydoğu Asya'da saldırgan bir blok oluşturmaya çalışıyorlar.

20 Temmuz 1954:
Cenevre antlaşması. 9 yıllık zorlu ve kahramanca bir mücadeleden sonra Cenevre antlaşmasının imzalanmasıyla Vietnam halkı Fransız klâsik sömürgeciliğini yendi.

Eylül 1954:
Politbüro toplantısı. Görev: Antlaşmanın uygulanmasını sağlamak. Kuzeyi güçlendirmek, Güneyde barış, birleşme, bağımsızlık, demokrasi için politik mücadeleyi yükseltmek, silâhlı mücadeleden siyasi eyleme geçiş.

Haziran 1956.
Tüm ülkede siyasi mücadele, bazı koşullarda silâhlı mücadele, direniş üsleri, güçlü halk desteği sağlamak. Güney, ABD'nin yeni-sömürgesi ve askeri üssü haline geldi.

Kasım 1958:
M.K. toplantısı: Ekonomide sosyalist dönüşüm hızlandırılacak.

Ocak 1959:
Güney devriminin görevi: ABD ve Feodalizmin boyundurğunu kırmak. Demokratik Devrim tamamlandı. Devrim şiddet yolundan uzun bir silâhlı mücadele ile başarılacaktır.

Eylül 1960:
III.Ulusal Kongre. Kuzeyde görev: Sosyalizme geçiş. Güneyde görev: Ulusal Demokratik Halk Devrimi.

Ocak 1961:
Politbüro toplantısı: ABD-Diem rejiminin istikrar dönemi bitti. Kriz başladı. Güney halkı ayaklandı. ABD müdahale edebilir. Hazır olmalıyız.

Kasım 1963:
Diem kliğinin ABD tarafından devrilmesi. ABD özel savaş stratejisinin gündeme girmesi ve iflâsı.

Aralık 1963:
M.K. toplantısı: Güneyin devrimci hattı kısmi zaferler kazanıp, düşmanı adım adım geri itmek, genel saldırıya, genel ayaklanmaya hazırlanmak. Hem güçlü siyasi güçlerimiz, hem de büyük silâhlı güçlerimiz olması gerekir.

1965 yılı:
M.K. toplantısı: Güneydeki ABD saldırı savaşı iki güce dayanıyor: 1- ABD ordusu, 2- Kukla ordu.. ABD çok güçlüdür, fakat dünya durumu tüm gücünü kullanmasına izin vermez. Kuzeyi koruyup Güneyi kurtaralım.

1965-1966:
İki ABD stratejik yaz saldırısı başarısızlığa uğratıldı.

1966-1967:
ABD hava saldırılarına karşı Kuzeyde halk savaşının zaferi.

Devamı 15. sayfada

HİNDİÇİNİ KOMÜNİST PARTİSİ'NİN KURULUŞU NEDENİYLE YAPILAN ÇAĞRI (18 Şubat 1930)

İşçiler, Köylüler, Askerler, Gençler ve Öğrenciler;

Ezilen ve sömürülen vatandaşlar;

Bacılar ve kardeşler, Yoldaşlar..

1914-1918 Dünya Savaşı'nın nedeni Emperyalistler arası çelişkilerdi. Dünya bu müthiş katliamdan sonra iki kampa bölündü. Bunlardan biri, bütün dünyadaki ezilen sömürgeleri ve sömürülen işçi sınıfını içine alan devrimci kamptır. Bu kampın öncü müfrezesi Sovyetler Birliği'dir. Diğeri de, genel kurmayı "Milletler Cemiyeti" olan uluslararası kapitalizmin ve emperyalizmin karşı-devrimci kampıdır.

Bu Dünya Savaşı boyunca çeşitli uluslar sayısız mal ve insan kaybına uğradılar. En büyük darbeyi yiyen Fransız emperyalistleri oldu. Bu yüzden Fransa'daki kapitalist güçleri restore etmek isteyen Fransız emperyalistleri, Hindiçini'de kapitalist sömürüyü yoğunlaştırmak için elaltından her türlü yola başvurmaktadırlar. Düşük ücretler vererek işçileri sömürmek için fabrikalar kurdular. Plantasyonlar kurmak ve köylüleri tam bir yoksulluğa itmek için toprakları yağmaladılar. Çok ağır vergiler koydular. Halkımıza zorla kamu borçları ödettiler. Kısacası bizi sefalete düşürdüler. Askeri güçlerini, birincisi Vietnam devrimini boğmak, ikincisi yeni sömürgeler işgal etmek amacıyla Pasifik'te yeni bir emperyalist savaşa hazırlanmak, üçüncüsü Çin devrimini bastırmak, dördüncüsü de ezilen ulusların ve sömürülen işçi sınıfının devrimine yardım eden Sovyetler Birliği'ne saldırmak için artırdılar. İkinci Dünya Savaşı patlayacak. Patladığı zaman Fransız emperyalistleri halkımızı mutlaka daha müthiş bir katliama sürecektir. Eğer onlara bu savaşa hazırlanmak, Çin devrimini bastırmak ve Sovyetler Birliği'ne saldırmak için fırsat verirsek, eğer onlara Vietnam devrimini boğma fırsatını verirsek, soyumuzun yeryüzünden silmek ve ulusumuzu Pasifik'te boğmak fırsatını vermiş oluruz.

Fakat Fransız emperyalistlerinin barbarca baskısı ve acımasız sömürüsi vatandaşlarımızı uyandırdı. Vatandaşlarımız, devrimin yaşam için tek yol olduğunu, yoksa parça parça öleceklerini kavradılar. Vietnam devrimci hareketinin her geçen gün daha da güçlenmesinin nedeni budur: İşçiler çalışmayı reddediyor. Köylüler toprak istiyor. Öğrenciler eğitimi durduruyor. Tüccarlar boykot yapıyorlar. Her yerde yığınlar Fransız emperyalistlerine karşı koymak üzere ayaklanıyor.

Vietnam devrimi Fransız emperyalistlerini korkudan titretiyor. Fransız emperyalistleri ezmek ve sömürmek için ülkemizdeki feodalleri ve komprador burjuvaziyi kullanıyorlar. Diğeryandan, çok sayıda Vietnam devrimcisi üzerinde terör estiriyor, onları tutukluyor, hapsediyor, süriyor ve öldürüyorlar.

Eğer Fransız emperyalistleri terörist eylemlerle Vietnam devrimini bastırabileceklerini sanıyorlarsa çok yanılıyorlar. Çünkü birincisi Vietnam devrimi tek başına değildir. Genel olarak dünya işçi sınıfınca, özel olarak Fransız işçi sınıfınca desteklenmektedir. İkincisi, Fransız emperyalistleri çılgınca terörist eylemler yaparken, eskiden ayrı ayrı çalışan Vietnam komünistleri, şimdi tüm halkına devrimde öncülük edecek tek bir parti, Hindiçini Komünist Partisi'nde birleşmiştir

İşçiler, köylüler, askerler, gençler öğrenciler;

Ezilen ve sömürlen vatandaşlar;

Hindiçini Komünist Partisi kuruldu. Bu işçi sınıfının partisidir. Parti, işçi sınıfının devrime önderlik ederek, tüm ezilen ve sömürülen halk yararına mücadele etmesine yardım edecektir. Bugünden itibaren şu sloganları hayata geçirmek için, Parti'ye katılmalı, ona yardım etmeli ve onu izlemeliyiz:

1- Fransız emperyalizmini, Feodalizmi ve gerici Vietnam kapitalist sınıfını devirmek.

2- Hindiçini tamamen bağımsızlaştırmak.

3- Bir işçi-köylü-asker hükümeti kurmak.

4- Emperyalistlere ait bankalara ve diğer kuruluşlara elkoymak ve onları işçi, köylü, asker hükümetinin denetimi altına almak.

5- Emperyalistler ve gerici Vietnam kapitalist sınıfına ait plantasyon ve mülklere elkoymak ve onları yoksul köylülere dağıtmak.

6- 8 saatlik işgününü hayata geçirmek.

7- Kamu borçlarını ve baş vergisini kaldırmak - Yoksul insanlara darbe indiren haksız vergileri kaldırmak.

8- Yığınlara özgürlükleri iade etmek.

9- Evrensel eğitimi uygulamak.

10- Erkeklerle kadınlar arasında eşitliği hayata geçirmek.

Nguyen Ai Quoc (Ho Chi Minh)
Seçme Eserler II

Ödeneksiz tiyatrolara devlet yardımı

12 Eylül Faşist darbesiyle, "yığınların yavaş yavaş boşluğa düşen taleplerini kendi doğrultusunda kontrol altına almayı bilen" Finans-Kapital, gazetelerimizin diğer sayılarında, "Devrimci Sanata ÇAĞRI" 1 ve 2.ci sayılarında tüm boyutlarıyla açıklandığı gibi, ilk iş olarak tiyatro'ya da el attı. Kültür ve Sanat vakıflarıyla, ödenekli tiyatrolardaki yönetici değişikliklerivle, "Kukla Danışma Meclisi"ne "Sanat Sözcüsü" seçimiyle, artık devletin sanatçısına sahip çıktığının altı çizilerek, merasimli devlet sanatçılığı ünvanları dağıtımıyla, başarı ödülleriyle, "BİR YANDAN SANAT VE KÜLTÜR ALANIMIZI KIŞLAYA ÇEVİRİP ÖDENEKLİ SANAT KURUMLARINI DENETLEYİP SUSTURURKEN, BİR YANIYLA DA ÇAĞDAŞLAŞMA SLOGANI ALTINDA FİNANS-KAPİTAL'İN BORAZANLIĞINI YAPACAK SANAT KURUMLARINI" hazırlamaya girişti. İşte bu hazırlığın bir parçası olan "Ödeneksiz tiyatrolara devlet yardımı", Ekim 1981'de dönemin Kültür Bakanı Cihat Baban tarafından açıklandı. Açıklamada, 1982 yılı için bakanlık bütçesine 50 milyonluk bir ödenek ayrıldığı, bakanlık içinde oluşturulacak bir komitenin başvuruda bulunan ödeneksiz tiyatroları değerlendireceği ve seçimi yapacağı belirtilmişti... Daha sonra, "bakanlık teşkilâtını daha güçlü hale getirmek için" Kültür Bakanlığı, Turizm ve Tanıtma Bakanlığı'na bağlandı, her türlü denetimi içeren yasa tasarısı hazırlandı. Bir yıl süresince "Olsun.. Olmasın.. Versin ama denetlemesin" tartışmaları arasında tasarı yürürlüğe girdi ve "yıllardır özlemi çekilen" Devlet kuşu, ödeneksiz tiyatroların başına kondu.

Ödeneksiz tiyatrolardan gelen "yardım talebi" yeni bir olgu değildi. Devlet sanatçısı Yıldız Kenter'in deyişiyle, "20 yıldır, her iktidar değişikliğinde Ankara yolları aşındırılmış, özel tiyatroların sorunları anlatılmış, dinleyenler hak vermiş ama el vermemişlerdi." (27 Haziran 1982, Milliyet Aktüalite).

1980'e gelinceye dek, toplumda, "Prekapitalist - Kapitalist sermaye biçimlerinin bir arada varolmasının meydana getirdiği MELEZ yapının bunalımı, ona paralel bir metotla geliştirilmeye çalışılan Sanat Kurum ve Anlayışları arasında da vardı ve günümüzün SANAT ÇIKMAZI'nı oluşturmaktaydı." "Sanat için sanat", "Geleneksel sanat", "Güldürmek için sanat" diyen anlayışların sözcüleri, birer GÜZEL VE ÖZEL TEŞEBBÜS olarak, Devlet Babanın çevresinde dönmüş dolanmış, gelenek olan "Devletçilik fideliğinde kapitalist yetiştirme"de hak ettiklerine inandıkları yeri istemişler, ancak başarılı olamamışlardı. Gün bu gündü. Onlar istemeden Devlet Baba yardım ellerini uzatıyordu.

Herşey hazırlanan plan doğrultusunda yürüyordu. Gerek bakanın açıklaması, gerek yasa tasarısının hazırlığı sırasında basında türlü çeşitli açıklamalar yer aldı. Tercüman, Gösteri, Sanat Olayı, Milliyet Sanat'ta "sağcısıyla", "solcusuyla" sayfalar dolusu görüşler belirtildi. 12 Eylül sonrası, aylarca Vasfi Rıza Zobu'nun anılarını yayınlayıp, özel tiyatrocularla olanaksızlıklar ve tiyatro tutkusu üstüne söyleşiler düzenleyip, ortamı hazırlayan Tercüman gazetesi: "Tiyatroların içinde bulunduğu durum, yakından uzaktan herkesin malumu. Sahneye konulan ve seyirci tarafından TASVİP GÖRMEYEN İDEOLOJİK ESERLER'in yanısıra, MADDİ SIKINTILAR VE BU YÜZDEN SERGİLENEN KALİTESİZLİK, Türk tiyatrosunun kısır bir döneme girip, krizden bir türlü çıkmamasına sebep olmuştur. Tercüman Sanat olarak, bugüne kadar bilhassa özel tiyatroların meselelerini ve içinde bulundukları zor şartları sergilemeye ve buna çare bulunmasına uğraştık. Bunun için de hedefimiz DEVLET YARDIMI idi. Türk Tiyatrosu için TAZE KAN niteliğini taşıyan Bakanın bu açıklaması Tercüman Sanat'ın üzerine düşen bir vazifeye verdiği önemin sonucu oldu." (5 Ekim 1981, Tercüman) deyip, artık bir dönem olduğu gibi her kafadan bir sesin çıkamıyacağının müjdesini veriyordu.

Caterpillar'ın Türkiye temsilcisi, Kültür vakıflarının vazgeçilmez SANAT ADAMI Haldun Dormen, UYGARLAŞTIĞIMIZI, ancak kayguları olduğunu belirtti: "Yalnızca uygar ülkelerde uygulanan bu yöntemin tiyatromuza katkıları olacağına hiç kuşkum yok. Umudum, hükümetin bu iyi niyetli sanat politikasının sanatçılar tarafından kötüye kullanılmaması." (19 Temmuz 1982, Hürriyet 8.Gün). Tevfik Gelenbe, Gazanfer Özcan, DEVRİMCİ AST'ın kurucusu Erkan Yücel, Tarık Buğra, Ali Poyrazoğlu, vs., vs.. farklı sanat anlayışlarının sözcüleri tek bir ağızdan hükümete ve DEVLET'e övgülerini ve saygılarını sundular.

Yine aynı günlerde, Danışma Meclisi'ne seçilmiş olan MAHİR CANOVA, FİNANS-KAPİTAL DEVLETİ'nin resmi sanat politikasını açıklıyordu: "Bir zamanlar sanatçıların mahkemelerde şahitliği bile kabul edilmezdi. Atatürk'ün çok değer verdiği sanatçıların bir temsilcisinin Danışma Meclisi'ne katılması anlamlıdır. Her türü ile yaygın eğitim kabul ettiğim özel tiyatroların ve halk eğitiminin sorunlarına eğileceğim. Ancak, DERLEYİP TOPARLAMAK, BİR AMAÇ BELİRLEMEK VE TİTİZ PROGRAMLI, SİSTEMLİ BİR ŞEKİLDE HEDEFE VARMAK İÇİN YENİDEN ÖRGÜTLENMEK, YENİ BİR RUH, YENİ BİR NEFES KATMAK LAZIM. SANAT POLİTİKAYA YARARLIDIR, ANCAK POLİTİKA SANATA ZARARLIDIR. Bu nedenle başlıca yarayı hem sanat, hem sanatçı politikadan almıştır. Bütün sanatçı arkadaşlarımın kendilerini sanattan geri iten politik çekişmelerden korumalarını dilerim. Bütün konsantrasyonlarımı işlerine, sanat seviyelerine verdikleri zaman boşuna enerji israfından kurtulmuş olacaklardır. Bundan da hem kendileri, hem memleket yarar görecektir. Çünkü sanatçılar gerçekten milyonlarca insanın göz nurudur, kolay yetişemiyorlar, kolay doğmuyorlar." (26 Ekim 1981, Tercüman).

Finans-Kapital meseleyi bu kadar net, yoruma açık olmayacak biçimde ortaya koyarken, "12 Eylül Faşizmini, 12 Mart'taki kadar bile ilgilendirmeyen" İlerici Sanat Cephesi sözcüleri, ne dediler, ne yaptılar? Birkaçına göz atalım:

Kimileri, Türkiye'nin yetiştirdiği ender devrimci sosyolog, tarihçi ve sanat adamı olarak, 12 Eylül'den 5 ay sonra, sanki Cumhuriyetten bu yana Tekelci Devlet Kapitalizmi yokmuş, Devlet ve büyük sermaye ayrı ayrı şeylermiş gibi, Büyük sermaye'ye dileğini, Devlet'e görevini hatırlattı: "Gönül istiyor ki, BÜYÜK SERMAYE biraz da tiyatroyu desteklesin, ve bu destek üç Ö (özgürlük, özerklik, özgünlük) kuralını bozucu değil, güçlendirici bir nitelik taşısın. Fakat DEVLET bile bu yönde bir çaba göstermezken, bunu sermayeden beklemek ne denli gerçekçi olur bilmiyorum." (EMRE KONGAR, 15 Ocak 1981, Milliyet Sanat). Yazıdan anlaşıldığı gibi, sermaye belki denetim getirebilirdi, ama sınıflar üstü devlet asla... Değil mi ki o günlerde Büyük Vakıf Tiyatroları oyunlarını sergiliyorlardı. Demek ki istenilen, İlerici tiyatro gruplarına Büyük sermaye desteğiydi...

Kimileri, Evliyaoğlu'nun denetimle ilgili yasa tasarısına tepki olarak: "Bu tasarı bütünün bir parçası.. Türkiye ya çok sesli, ya tek sesli olacaktır.. ÇAĞDAŞ gelişmiş toplumların en büyük özelliği çok sesliliğe verilen önemdir." (ÇETİN ALTAN, Şubat 1982, Milliyet Sanat) deyip çağdaşlık çığırtkanlığını sürdürdü.

Kimileri, demokrasiyi kurtarma savaşını veren biri olarak... ülkeyi de bir yana bırakıp enternasyonalist kaygusunu belirtti: "Bu günlerde Türkiye GERÇEK BİR DEMOKRASİYE ULAŞMA SAVAŞMI VERİRKEN, sayın Evliyaoğlu'nun sözleri ÜLKEMİZ ve DÜNYAMIZ için bir talihsizlik olmuştur. Umarız ki sayın bakan böyle bir yanlışlığa düşmemiş olsun." (YAŞAR KEMAL, Şubat 1981, Milliyet Sanat).

Kimileri de hâlâ ilerici (!) tiyatro alanında ötebilen borunun kendisi olmasının hikmeti kendisindeymiş gibi, her yazısında, dilinden düşürmediği TARİHSEL SORUMLULUK meselesini Finans-Kapitale hatırlattı; asıl desteklenmesi gerekenin ilericiler olduğunu, halkları yanına almanın kendilerinden geçtiğini unutmamasını vurguladı: "İşe, tiyatronun sanatına, sanatçısına düşkün onurlu halkımızın kültürel değişime katkısını düşünerek başlamak bizi bazı doğrularla buluşturacaktır. Hüner: doğru, işlevsel ve halkımızın istemleri içinde olan sanatsal tutkuyu ve gerekliliği suça ve nefrete dönüştürmemektir.. Onun için de özel tiyatrolar tanımı içinde yer alan saygın etkin grupları yok edici değil, YAŞATICI ÖNLEMLERİN DÜŞÜNÜLMESİ TARİHSEL SORUMLULUĞUMUZ olmuyor mu?" (RUTKAY AZİZ, 26 Mayıs 1981, Cumhuriyet).

Yukarıda açıkladığımız gibi, genel olarak "Yardım talebi" yeni bir olgu değildi, ancak İlerici Sanat Cephesinde konu, 1977 Haziran seçimlerinde CHP'nin iktıdara gelmesiyle gündeme gelmişti. "Yılgınlığın siyasi çizgi olarak Türkiye'de örgütlenmesi"nin sanat alanında yansıması Tİ-SAN (Tüm Tiyatro Sanatçıları Birliği)nin kurulması oldu. Özellikle 1976-1977'lerde, "Partili Sanatçı Nazım Hikmet" sloganıyla bu büyük ozanı, kendi politik görüşleri için ticari meta haline dönüştürüp, sanatçıların çoğunu çevresinde toparladı. Bu eğilim, 1977 seçimleri sonrası, CHP Kültür Bakanlığına arı kovanı gibi üşüşüp, "Artık DEVLET'in bir kültür politikasının olması gerektiği"nden sözedip, Devlet'e yol göstermeye başladı. Hükümetin tiyatro politikasını geliştirmek ve uygulamak üzere çeşitli örgütlerin temsilcilerinin katıldığı "TİYATRO YARKURULU" oluşturuldu.

Tİ-SAN Ankara Şube Grup çalışmalarında, yapılması kararlaştırılan Tiyatro Kurultayı için hazırlanan, "Tiyatro Sanatının Bağımsızlığı ve Devlet" konulu raporunda, (Başkanlığını Rutkay Aziz yapıyordu), Türkiye'de sınıf tahlili yapılıyor, CHP ve YARDIM gündeme geliyordu: "Genelde iktıdarlar dayandığı sınıfın çıkarlarının emrindedir. Ne var ki bugüne değin Türkiye'de iktıdarlar dayandıkları sınıfı tanımlamamışlardır. Hepimiz biliyoruz ki, belli tarihsel dönemlerde, belli bir sınıfın tek başına iktıdar olma olanağı kalmayabilir. O zaman Sınıflararası bir uzlaşma zorunluluk haline gelir ve iktıdarı tayin eder... Günümüzde iktıdarı oluşturan demokratik güçlerin her düzeyde olduğu gibi kültürel düzeyde de bir görevi olduğu kanısındayız.. Ödeneksiz tiyatroların varolma çabalarında karşılaştıkları güçlüklerin aşılmasında DEVLET ÖDENEKSİZ TİYATROLARA DESTEK OLMALIDIR, ancak bu DESTEK SAĞLANIRKEN TİYATROLARIN BAĞIMSIZLIĞI ZEDELENMEMELİDİR..." Bir yandan destek istenirken, diğer yandan açıkoturumlarda, "Denetimsiz Devlet işi olmaz" tezi savunuluyordu. Tİ-SAN'ın devrimci amaçlarından en önemlisi, İngiliz Tiyatrosunda devlet desteğinin örneği olan ARTS COUNCIL (Sanat Konseyi) tipi bir kurumlaşmayı gerçekleştirmekti. "Arts Council" nedir, kısaca bir göz atalım: "Kurulmasında yol gösteren kişi, ekonomist Keynes olmuştur. 1930 yılında yazdığı "A Treatise of Money" adlı kitabında, Elizabeth döneminde, SANATIN YÜKSEK DÜZEYDE OLMASININ NEDENİ OLARAK: SOYLULAR VE SARAYIN SANATÇILARI HİMAYESİNİ GÖSTERİR VE ESKİDEN ÜST SINIFLARIN YAPTIĞINI DEVLET'İN ÜSTLENMESİ GEREKTİĞİNİ SÖYLER... 1920 yıllarının ekonomik bunalımından kapitalist düzenin sarsıldığını görmüş ve kurumlarında bunu önlemenin yollarını araştırmış, sonuçta, devletten alt sınıfların beklediği kamulaştırma ve denetimin gerçekleştirilmesini, ancak bunu toplumcu amaçlar için değil, KAPİTALİST DÜZENİ YENİ BİR AŞAMAYA GETİRMEK İÇİN UYGULAMASINI öngörmüştür." (ÇETİN İPEKKAYA, Ocak 1981, SAHNE dergisi). 1946'lardan bu yana devam eden Sanat Konseyi, amacına uygun olarak denetimsiz tiyatro bırakmamıştır. 1956'lara kadar düzene karşı çıkan oyunlar hiç yok gibidir. Olsa bile denetim işiyle Sanat Konseyi'nin uğraşmasına gerek kalmadan, Sansür Kurulu olaya el koymaktadır.

Görüldüğü gibi, Tİ-SAN'ın devrimci talebi, ... Finans-Kapital tarafından gerçekleştirildi. Tarık Buğra'lı, Yıldız Kenter'li Değerlendirme Kurulu, "Yardım iyidir ama denetim olmasın" diyen İlerici tiyatroları, AST'ı, Ankara Halk Tiyatrosu'nu bağrına basıp, yardıma değer gördü. Bakan Evliyaoğlu, "BİZ ÖNCE SANATÇININ DOYURULMASINI ELE ALDIK" gerçekçiliği içinde satınalmanın fiyatını açıklarken, "Finans-Kapital" solculuğu, karnı tok, sırtı pek, "Politika yüzünden önceleri aldığı yaralar sarılmış", kitlelere onlar için nelere katlandığını anlatıyor: "Özel tiyatroların yaşamında 4-6 milyon lirayı büyütmemek lâzım. Değerlendirme kuruluna yapacağımız başvuruyu, YAPACAĞIMIZ TİYATRONUN ÖZÜNDE BİÇİMİNDE DÜZEYİNİ YÜKSELTMEK İÇİN TARİHSEL SORUMLULUK saydık." (RUTKAY AZİZ, 2 Eylül 1982, Cumhuriyet).

20.ci kuruluş yılını kutlayan tek özel ve ilerici sanat kurumu olarak Bakan Evliyaoğlu'nun başarı ve kutlama mesajlarıyla, hapishaneden seslenen "Barış Güvercinleri"nin mesajları (ki Barış Derneği davasından bugünlerde dışarı uçtular), birbirine karışmış, henüz aldatabildikleri kitlelerin şerefine kadeh kaldırıyorlar.

Türk ve Kürt halklarının devrimci mücadelesi dört bir yanından kuşatılmış, "GERÇEK DEMOKRATLAR, GERÇEK ÖZGÜRLÜK SAVAŞÇILARI HAPİSHANELERDE MÜCADELENİN HESABINI VERİRKEN, BU FİNANS KAPİTAL SOLCULARI", Sanat alanında da "İlerici Cephe"nin öncülüğünü yapıyorlar.

Sonuç olarak, talep eksikliğinden "yavaş yavaş kapanmak zorunda kalan burjuva özel tiyatrolarıyla", halk muhalefetini çevresinde toparlayan "İlerici Özel Tiyatrolar" (bu konu ayrı bir yazıda ele alınacaktır), Finans-Kapital Devletinin koruyucu kanatları altında birleştiler ve tek ağızdan "Devletimiz çok yaşa!" diyorlar. Türkiye topraklarında "Sanatın ihanete altlık oluşu"nun ilk örneği değil bu. Alternatifi yaratılamadığı sürece de devam edecek.

SERPİL İNANÇ

YAKINDIR

Gün karadır gülüm
Gece değil.
Bankaların buyruğudur çöken üstümüze
Ve faşizmin döktüğü kandır
Nefreti salan
Yüreklerimize.
Darağaçları, işkencehaneleri, kurşunları
Ve Amerikan bayrağından yamalı donları...
Sarılıp birbirlerine
Peşkeş çekiyorlar ülkeyi
Efendilerine.
Kırın kalemleri bakalım,
Satılmış mahkemeler.
Ve yazım en alçakça dizeleri
Mürekkep yerine
Devrimci kanı doldurulmuş kalemler.
Konseylerinizle, bankerlerinizle
Kukladan meclislerinizle
Gelin isterseniz üstümüze,
Öğrendik gayrı dik durmayı beyim.
Sanmayın ki
Korku salarsınız yüreğimize.
Bu toprak bereketlidir
Bu toprak anaların gözyaşıyla sulandı
Ve bugün
Bitirdik sandığınız öfke,
Sıktığınız her kurşunla
Bir kez daha canlandı.
Ve her gün biraz daha bileniyor
Gençliğiyle alanları dolduracak
Üniversiteler.
Yakındır tarlamızdaki kara gölgenin
Kalkacağı
Ve tezgâhların
Grev dokuyacağı günler.

RAGIP YAVUZ

ADRESİMİZDEN İSTİYEBİLİRSİNİZ

Bu sayfadaki yazılar, arkadaşımız NAVDAR DERSİMİ tarafından hazırlanmıştır.

Kürt Halkının Ulusal Bayramı

NEWROZ

21 Mart günü, aynızamanda Birleşmiş Milletlerce kabul edilen uluslararası "IRKÇILIKLA MÜCADELE GÜNÜ"dür.

Kürdistan halkının geleneksel milli ve yeni yıl bayramı Newroz, Milâttan önce haksızlığa, sömürüye ve baskıya karşı kazanılmış olan zaferin sembolüdür.

Efsaneye göre, Milâttan çok önceleri Kürt halkını baskı altında tutan Dehaq isminde bir kral varmış. Dehaq zulüm ve zorbalığı ile tanınırmış. Günün birinde Dehaq'ın her iki omuzunda yılan başlı iki çıban çıkmış. Dehaq'ın hekimleri, bu yılan başlı çıbanların ancak genç insan beyniyle beslenmesi halinde Dehaq'ın yaşıyabileceğini söylemişler. O günden itibaren her gün iki genç kesilerek beyinleri Dehaq'ın yılanlarına verilmeye başlanmış. Halk yıllarca bu zulüm altında acı çekmiş. Nihayet günün birinde Dehaq'ın cellâtları 9 çocuk babası demirci Kawa'nın son oğlunu da kurban etmek için gelmişler. Bu zulüm ve baskıya dayanamıyan Kawa halkı Dehaq'a karşı direnişe çağırmış. Halk Kawa'nın önderliğinde direnişe katılarak, Dehaq'a karşı isyan etmiş ve Dehaq'ın sarayına yürümüş. Kawa demirci çekiciyle zâlim Dehaq'ın başını ezip Dehaq'ın zulmüne son vermiş.

Değişik tarihsel ve sosyal koşullardan oluşmasına rağmen, günümüze kadar efsaneleşerek gelen Newroz bayramı, aynızamanda yoksulluk içinde yaşıyan Kürt köylüsü için ağır kış günlerinin sona erdiği tabiatın yeniden canlandığı, şenlendiği bir bahar gününe rastlamaktadır. Bu anlamda sıkıntının, açlığın, soğuğun geride bırakılmasının ve başlıyan iyi günlerin, rahatlığın sevincini de dile getirmektedir.

Newroz sadece Kürt halkı tarafından değil, aynızamanda İranlılar, Afganlılar gibi halklar tarafından da kutlanmaktadır.

Kürt ulusunun geleneksel bayramı Newroz yüzyıllar boyu kutlanagelmiştir. Bugün de Kürdistan'ın tüm yörelerinde sömürgeci baskı ve yasaklara rağmen kitlesel olarak kutlanmaktadır.

Hiç kuşkusuz, günümüzde Kürt ulusu üzerindeki baskı ve zulüm Dehaq despotluğuna taş çıkartacak ölçülerdedir. 1982 Newroz'unda, Diyarbakır hapishanesinde Kürt devrimcilerine karşı yapılan katliam ve başta Mazlum Doğan olmak üzere 13 kişinin öldürülmesi bunun en son ve somut örneklerinden biridir.

Kürt ulusunun tüm ulusal değerleri insafsızca yok edildiği gibi, kendi dili yasaklanmakta kendi kültürnü ve ulusal değerlerini özgürce geliştirmesine imkân tanınmamaktadır.

Türkiye'de türkleştirme, İran'da farslaştırma ve Irak'ta araplaştırma politikasının ötesinde, Kürt halkının kendi kurtuluşu uğrunda en ufak girişim en ağır baskı ve katliamlarla karşılanmaktadır.

21 Mart günü, Kürt ulusunun Newroz bayramı olmanın ötesinde, tüm dünyada ırkçılıkla mücadele günü olarak ta kutlanmaktadır. 1960'larda ırkçı Güney Afrika'da bir gösteri esnasında ırkçıların 69 zenciyi öldürmesi tüm dünyada nefretle karşılandı. Bu olayın tarihi olan 21 Mart günü, Birleşmiş Milletler tarafından "Irkçılıkla Mücadele Günü" olarak kabul edilmiştir.

Kürt halkı üzerindeki bu baskı ve sömürünün gayesi Kürdistan'ın sömürge olarak elde tutulmak istenmesidir. Ama Kürt ulusu esaret zincirlerini elbet bir gün kıracaktır. Kürdistan ve Kürt ulusal sorununu hareket boyutuna sıçratan Kürt ulusal kurtuluş güçleri, günümüzdeki eksik ve yanlışlarını aşarak, Türkiye'de, İran'da ve Irak'taki işçi sınıfı hareketleriyle omuz omuza Kürdistan'ın kurtuluşunu gerçekleştirecektir.

YAŞASIN NEWROZ!

YAŞASIN KÜRT HALKININ KURTULUŞ MÜCADELESİ!

YAŞASIN KÜRT VE TÜRK HALKININ DEVRİMCİ MÜCADELE BİRLİĞİ!

KAHROLSUN SÖMÜRGECİLİK VE IRKÇILIK!

58. yılında:

ŞEYH SAİD İSYANI

Uzun bir tarihi dönem Önasya'nın hemen hemen tümü ile Balkanlar'ın büyük bir kısmı ve Kuzey Afrika'yı içeren topraklar ve bu topraklarda yaşıyan halklar üzerinde Osmanlı derebeği devleti hüküm sürdü. Osmanlı derebeyiliği, bu geniş toprakları korumak ve bu topraklar üzerinde yaşıyan dili, dini ve etnik yapıları ayrı halk gruplarını kontrolları altında tutmak için, idari mekanizmalarını oluşturan iki ana ideolojiden yararlandılar. Bunlar, "Osmanlılık" ve "Ümmetçilik"ti. Yani Osmanlı imparatorluğu sınırları dahilinde, Osmanlı yönetimini kabul

Şeyh Sait hareketi askeri komutanlarından Bingöl Elazığ cephesi komutanı Yadir Paşa (Yado Deza)

eden her halk grubu Osmanlı sayılıyordu. Bu faktör, İslâm olmayan ve ayrıca aynı ulustan olmayan halk gruplarını birbirine yaklaştırmak ve ortak bir noktaya yöneltmek içindi. Diğer yanda, "Ümmetçilik" ise, İslâm olup ayrı etnik yapıdan oluşan halk topluluklarını ortak bir noktada birleştirmek içindi.

Fakat Avrupa'da 17.ci yüzyılın başında ortaya çıkan ve ulusal duygu ve düşünceyi hızlandıran kapitalist gelişme, Fransız Devrimi vs., Balkan yarımadasında yaşıyan halkların uyanmasını beraberinde getirirken, ulusal duygularının gelişmesini de hızlandırdı. Artık ulusal ve toplumsal değerden yoksun "Osmanlılık" ideolojisi bir yerde geçerliğini yitirdi ve bu halk grupları ulusal benlikleri için mücadeleye giriştiler.

Diğer yanda, İslâm halk gruplarının üzerindeki "Ümmetçilik" etkisi daha bir müddet devam etmesine rağmen, gelişen ve etkinleşen ulusal hareketler Osmanlı imparatorluğunun belkemiğini oluşturan Anadolu ve Önasya'da da kendini gösterdi. 600 yıllık Osmanlı saltanatı sonuna doğru yaklaşırken, Avrupa kıtasındaki kapitalist gelişme de doruk noktasında Emperyalist aşamaya doğru süratle yaklaşıyordu. Bu durum yeni pazarlar ve ham-madde yataklarının paylaşımını zorunlu olarak beraberinde getirdi. Geniş topraklara sahip olan ve aynızamanda bu geniş toprakları korumakta âciz olan Osmanlı ülkesi bu güçlere çok câzip gelmekte idi.

İşte böylesi bir ortamda patlak veren Birinci Emperyalist Paylaşım Savaşı ile önce Balkanların büyük bir kısmını ve Kuzey Afrika ülkelerini kaybeden Osmanlılar, aynızamanda Arabistan'ı da terketmek zorunda kaldı. Savaş güçleri imparatorluğun belkemiği ve ana merkezi sayılan Anadolu'ya da elatmaya yöneldiler. Bir yanda Saltanatın sonuna doğru yaklaştığı ve Avrupa'yı, Kuzey Afrika'yı ve Önasya'yı terkedip dağıldığı ve bu topraklar üzerinde birçok ulusal devletler doğduğu bir anda, Anadolu'da da Türk milliyetçiliği bütün bu ulusal ayaklanmalar ve dağılmalar içinde ortaya çıktı. Bu esasta Osmanlı Saltanatına son veren Birinci Emperyalist Paylaşım Savaşı şartlarında, Anadolu burjuvazisi kendi ulusal devletini doğurdu.

Türk ulusunun kurtuluş mücadelesinde Türk ulusal güçleriyle omuz omuza ve aynı safta Emperyalizme karşı yeralan Kürt halkı, savaştan hemen sonra ilk işi Anadolu'yu bir an evvel Türkleştirmek olan Türk egemen sınıfları tarafından büyük bir gazaba uğradı. Ve Kürt halkının ulusal taleplerine karşı düşmanca davranıldı. Artık "Osmanlılık" ve "Ümmetçilik" ideolojisi yerini Kemalist ideolojiye bırakmıştı.

Cumhuriyet dönemi Kemalist kadrosu ve Türk burjuvazisinin bu düşmanca davranışını tepkili olarak karşılayan Kürt halkının ulusal unsurları 1940 yılına kadar sürekli olarak savaştılar.

Cumhuriyet döneminde araklıksız olarak devam eden Kürt ayaklanmaları her dönemde gericilikle suçlanmıştır. Gerçek şudur ki, Kürt ulusal güçleri 19.cu yüzyılın başlarında ulusal anlamda örgütlenerek ulusal talepler ileri sürmüşlerdir.

Bu ayaklanmaların doruk noktası olarak kabul edebileceğimiz Şubat 1925 Şeyh Said hareketi olmuştur. Şeyh Said hareketi, gerek sol gerekse sağ güçler tarafından gerici bir başkaldırı olarak nitelenmiş ve isyanın ulusal yönü inkâr edilmiştir.

Şeyh Said Kürt ulusal hareketinin, hareket kadrosunun sınıfsal yapısı icabı, Hilâfet ve Saltanatın kaldırılması karşısındaki rahatsızlığı, tüm Anadolu'da olduğu gibi, su götürmez bir olgudur. Bu güçler toplumda girişilen ilerici değişikliklerin kendilerini rahatsız ettiği derecede tepkilenirler. Bu esasta Şeyh Said hareketinin bu boyutunu göz ardı etmemek gerek. Ama bu etken Kürdistan'da oluşan bu büyük ve tüm Kürdistan sınıf ve tabakalarını kapsayan hareketin özünü teşkil etmiyor. Ve bu anlamda belirleyici değildir. Türk Milli Kurtuluş Savaşı sonrasında ulusal ve demokratik haklarına ulaşacağını uman Kürt halkının bu durumda tüm haklarından mahrum edilmesi, dilini, kültürünü ve ismini kullanamaması, Kürdistan adının haritadan kaldırılması, hatta vadedilen ufak tefek tavizlerin bile bir çırpıda yok edilmesi karşısında tepki göstermemesi düşünülemezdi.

İşte bu tepkinin doruk noktası olan Şeyh Said hareketi, bu anlamda, salt gerici bir hareket değildir. Kaldı ki, Şeyh Said hareketinin temeli, ulusal nitelikli ve ulusal amaçlı örgütlerin çabalarına dayanmaktadır. Hareketin yönlendirilmesinde ve harekete geçirilmesinde 1922 yılında oluşan "Kürt İstiklâl Cemiyeti"nin rolü büyük olmuştur.

Şeyh Said hareketi, gösterilmek istendiği gibi, sadece bir Şeyhler ve Müridleri hareketi değildi. Aynızamanda Cumhuriyet dönemi Türkiyesinde mevcut Kürt aydın ve yüksek rütbeli askeri kadrolardan da oluşmakta idi.

MEHABAD CUMHURİYETİ

İRAN, İkinci Emperyalist Paylaşım Savaşı'na bir yanda İran Azerbaycanı ve İran Kürdistanı'nda hareket boyutuna varan ulusal kurtuluş mücadeleleri ve cılız da olsa işçi sınıfı mücadelesiyle, diğer yanda ABD ve İngiliz emperyalizmlerinin güdümünde girdi. İran gericiliğinin bu durumundan faydalanan Kürt ve Azeri ulusal güçleri Sovyetlerin desteğiyle siyasi örgütlerini oluşturarak mücadelelerine hız verdiler. 16 Eylül 1942'de Kürdistan'da Kürt ulusal güçleri gizli örgütleri olan "Komel"i oluşturdular. Bir yanda örgütlenmeye hız veren İran Kürdistan'ı ulusal güçleri, diğer yanda da Sovyetler Birliği ile ilişkilerini geliştirdiler. 1945 yılında Mehabat kentinde "Kürdistan-Sovyet Kültür Derneği"ni oluşturdular. Aynı yıl, siyasi bir programdan yoksun olan "Komel" örgütünü, "Kürdistan Demokrat Partisi"ne dönüştürdüler. Parti siyasi bir programla mücadelesine hız verdi.

22 Ocak 1946'da Mehabad kentinin "ÇUWARÇIRA" meydanında toplanan büyük bir kalabalığa hitabeden Kadı Muhammed özerk Kürt cumhuriyetini ilân etti.

Sosyalizm ve bölgedeki devrimci hareketler açısından önemli olan bu mevzi, başta ABD ve İngiliz emperyalistlerinin ve İran gerici güçlerinin uykularını kaçırmaya başladı. İran gerici güçlerini kendi askeri güçleriyle takviye etmenin ötesinde, birçok aşiret reislerini satınalan emperyalistler, Sovyetlerin askeri gücünün bölgeden çekilmesini fırsat bilerek, Azerbaycan ve Kürdistan'daki halk cumhuriyetlerini kanla boğdular.

Daha önce Irak'tan kendi askeri güciyle İran Kürdistanı'na geçerek Kadı Muhammed'in maiyetine giren Molla Mustafa Barzani, yenilgiyi kabullenmiyerek, Mehabad'ı kuşatan İran askeri güçlerini yarmış, yanındaki 500 seçkin askeriyle birlikte Türkiye-İran hududunu çarpışarak geçmiş ve Sovyetlere sığınmıştır. 10 yıllık bir süreden sonra Irak'a dönerek daha sonra Irak'ta gelişen Kürt kurtuluş mücadelesinin çekirdeğini oluşturmuştur.

31 Mart 1947 tarihinde kana boğulan Mehabad Cumhuriyeti'nin önder kadroları: Cumhurbaşkanı Kadı Muhammed, Başbakan Hacı Baba Şeyh ve Savaş Bakanı Seyfi Kadı olmak üzere, idam edildiler. Ama özgürlük ateşi sönmedi. Bugün Kürdistan dağlarında binlerce Peşmerge mücadele vermektedir.

Mustafa Barzani Mehabad'da bulunduğu 1946 yılında

Kadı Muhammed (önde oturan) Şubat 1946'da bazı Kürt bakanları, memurları ve subayları ile